

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ὡ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἧν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ς΄ 20-21).

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1999 • ΤΕΥΧΟΣ 9

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καινή κτίσις	σελ.	1
Μήνυμα ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις	σελ.	2
«Ἐορτάσωμεν πιστοὶ ἑορτὴν πνευματικὴν»	σελ.	3
Λόγος καὶ τρόπος τοῦ Ἰωδηλαίου	σελ.	5
Συνάντηση τῶν Ἀθηνῶν '99	σελ.	6
Πρωτ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ: Μουσεῖον «ἀποκαλυπτικόν τοῦ γραικυλισμοῦ μας»	σελ.	7
Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπαντᾷ στήν ἔκθεση τοῦ ἀμερικανικοῦ Στέιτ Ντηπάρτμεντ	σελ.	10
Πρωτ. Σαράντη Σαράντου: Κωδικοποίηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων	σελ.	11
Ἄρχιμ. Ἰωαννικίου Κοτσώνη: Νέου τύπου σταυροφορία	σελ.	14
Λειτουργικὴ ἀνανέωση ἢ κατεδάφιση;	σελ.	15
Ἐνδορθόδοξος διάλογος	σελ.	21
Ἄρχισε τό φακέλωμα	σελ.	22
Βιβλιοπαρουσίαση: «Τὰ αἰώνια σύνορα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι»	σελ.	23
Κωνσταντίνου Χολέβα: Ντροπὴ χωρὶς σύνορα	σελ.	26
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ.	26

ΚΑΙΝΗ ΚΤΙΣΙΣ

Τό μόνον καινόν ὑπὸ τόν ἥλιον εἶναι τό μέγα γεγονός ὅτι ὁ Θεός ἔγινε ἄνθρωπος «ἵνα Θεόν τόν Ἀδάμ ἀπεργάσεται».

Ἡ φράση αὐτὴ τοῦ Μ. Ἀθανασίου πού ἐκφράζει σύμπασα τὴν πατερικὴ μας παράδοση, μᾶς βοηθᾷ νά ἀξιολογήσουμε σωστά μέσα στόν ὀρυμαγδὸ τῆς νεοεποχίτικης προπαγάνδας -ἢ καλύτερα ὀμαδικῆς ψυχώσεως- τοῦ Millenium, τῆ σημασία τῶν δύο χιλιᾶδων ἐτῶν ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ψευδεπίγραφη Νέα Ἐποχὴ μὲ τὴ Νέα

Τάξη Πραγμάτων καὶ τὴν Παγκοσμιοποίηση, προσπαθεῖ πονηρὰ νά πείσει τοὺς ἀνθρώπους ὅτι τώρα μὲ τὴν εἴσοδο στήν τρίτη χιλιετία ὅλα ἀλλάζουν. Περιμένουμε, λένε, νέες ἀλήθειες, τίς ὁποῖες τάχα θά φέρει ὁ «μεσσίας τῆς Νέας Ἐποχῆς», ἐγκαινιάζοντας μιὰ χρυσὴ ἐποχὴ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ θέτοντας στό ἱστορικὸ περιθώριο τό χριστιανισμό πού ἦταν -λένε- ἐποχὴ πνευματικῆς στενότητος καὶ φανατισμοῦ. Γνωρίζουμε ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἓνα τεράστιο ψέμα πίσω ἀπὸ τό ὁποῖο εὐρίσκεται ὁ πατέρας τοῦ ψεύδους.

Οί φαντασμαγορικοί έορτασμοί για τήν είσοδο στή νέα χιλιετία κάθε άλλο παρά χριστιανικής έμπνεύσεως είναι.

Αυτά πού είδαμε και άκούσαμε, πείθουν μάλλον για μιά συγκεκαλυμμένη έπιχείρηση έπιβολής ενός νέου παγκοσμίου πολιτιστικού και θρησκευτικού μοντέλου.

Ό μαζικός έορτασμός άνεξαρθήτως του τί πιστεύει κανείς, μάς πείθει γι' αυτό. Άλλόθρησκοι, αίρετικοί και άδιάφοροι «έορτασαν» τήν είσοδο στήν τρίτη χιλιετία -άν και κανονικά αυτό θά συμβεί τό 2001- χωρίς δέβαια γι' αυτούς ό έορτασμός νά νοηματοδοτείται από Αυτόν του όποιου ή θεανθρώπινη είσοδος στήν Ίστορία τήν έταμε στά δύο και ένεκαινίασε τήν χρονολόγηση τήν όποία χρησιμοποιούμε.

Στή ζωή των μελών του Σώματος του Χριστού, των συνειδητών δηλαδή χριστιανών, οί φολκλορικοί έορτασμοί δέν σημαίνουν τίποτε. Τό αντίθετο μάλιστα. Προσδίδουν αυτοί οί

έορτασμοί ένα άλλότριο νόημα στήν έορτή.

Οί μετέχοντες της Έκκλησίας ως Σώματος Χριστού διώνουν -ή τουλάχιστον προσπαθούν νά διώνουν- μέσα στό «σήμερον» του λειτουργικού χρόνου, στή Θεία Λειτουργία, τήν Ένανθρώπιση, τή Σταύρωση και τήν Άνάσταση του Χριστού.

Η νοηματοδότηση του **έκκλησιαστικού** έορτασμού για τά 2000 χρόνια χριστιανικού βίου, από αυτήν άκριβώς τή βίωση ξεκινά. Έστιάζεται -θά πρέπει νά έστιάζεται- στήν έλπίδα και στή μετάνοια. Διότι ό Χριστός της Έκκλησίας -και όχι της «Νέας Έποχής»- είναι ή μοναδική έλπίς σωτηρίας του σύμπαντος κόσμου και ή μετάνοια είναι ό τρόπος για νά προσεγγίσει και νά βιώσει κανείς τό μέγα αυτό μυστήριο.

Άς ευχηθούμε νά άγγίξει και νά ζεστάνει όσο τό δυνατόν περισσότερες παγωμένες ψυχές της έποχής μας.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

*Του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος
κ.κ. Χριστοδούλου*

Αγαπητοί μου, καθώς ξαναγιορτάζουμε κι έφέτος στήν Πατρίδα μας τήν έορτή των Χριστουγέννων, προσπαθούμε, όσοι χριστιανοί προβληματιζόμαστε, νά προσπελάσουμε στό βαθύτερο νόημά της, για νά μήν περιορισθούμε στήν έγκόσμο ευωχία μόνο, πού παραδοσιακά τήν συνοδεύει. Τά παιδιά έρωτούν νά μάθουν τί είναι τά Χριστούγεννα, και οί μεγάλοι μέ τρόπο γλαφυρό και έν πολλοίς «γλυκανάλατο» άπαντούν για τήν γνωστή ιστορία της Βηθλεέμ μέ τήν Παρθένο Μαρία, τή Φάτνη και τό Θείο Βρέφος. Έλάχιστοι μπορούν νά ξέρουν κάτι περισσότερο και ουσιαστικότερο. Και άκόμη πίο λίγοι τήν βαθύτερη θεολογική σημασία για τήν ζωή μας αυτού του κοσμοϊστορικού γεγονότος, δηλ. της σαρκώσεως του Λόγου, του Ίησου Χριστού. Οί γιορτές έρχονται και φεύγουν, χωρίς οί πολλοί νά μπορούν νά αποκομίσουν από αυτές τήν ψυχική ώφέλεια και τήν άνακαινιστική δύναμη πού αυτές προσφέρουν.

Τήν αλήθεια όμως για τήν Γέννηση του Χριστού, μάς τήν άποκαλύπτει ό ίδιος ό λόγος του Θεού. Ό Χριστός σαρκώθηκε κι έγινε άνθρωπος, χωρίς νά χάσει τήν θεότητα Του για ένα και μοναδικό λόγο: για νά ξαναπολεύσουμε οί άνθρωποι τήν υίοθεσία από τόν Πατέρα. Νά ξαναγίνουμε δηλαδή παιδιά του Θεού κατά χάριν, μέ τήν δυνατότητα της κληρονομίας της Βασιλείας του Πατέρα μας. Τό γράφει καθαρά ό Άπόστολος Παύλος: «Ότε δέ ήλθε τό πλήρωμα του χρόνου εξαπέστειλεν ό Θεός τόν Υιόν αυτού, γενόμενον εκ γυναικός, γενόμενον υπό νόμον, ίνα τούς υπό νόμον εξαγοράση, ίνα τήν Υίοθεσίαν απολάβωμεν» (Γαλ. δ' 4-5). Και τό έπαναλαμβάνει ό Ευαγγελιστής Ίωάννης: «Όσοι δέ έλαβον αυτόν έδωκεν αυτοίς έξουσίαν τέκνα Θεού γενέσθαι» (Ίω. α'. 12).

Αυτό σημαίνει ότι δέν είμαστε πιά μόνοι, ότι μπορούμε νά έλπίζουμε, και νά ζούμε μέ προοπτική πού άγκαλιάζει όλόκληρη τήν

αιωνιότητα. Και τὰ τρία αὐτά στοιχεῖα ἔχουν τίς πρακτικές τους προεκτάσεις στήν σύγχρονη ἐγκόσμιο πραγματικότητα καθώς μάλιστα δρασκελίζουμε τό κατώφλι τῆς τρίτης μετά Χριστόν χιλιετίας. Ἐπίσης φάινεται πώς λείπει ἡ ἐλπίδα καί ὁ ὀρίζοντας, ἐνῶ περισεύει ἡ μοναξιά. Ὁ ἄνθρωπος τῆς πίστεως ἔχει λόγον ὑπάρξεως καί νόημα ζωῆς. Τώρα πιά ὑπάρχει ὁ Χριστός, ὁ προσωπικός Σωτήρας τοῦ καθενός μας καί ταυτόχρονα καί ὄλου τοῦ κόσμου, πού μᾶς ἀνοίξε τήν πύλη τῆς ἐλπίδας καί μᾶς χάρισε τό πολύτιμο δῶρο τῆς υἰοθεσίας. Ἔχουμε Πατέρα, εἴμαστε πολίτες τῆς Βασιλείας Του. Τό λέγει χαρακτηριστικά πάλι ὁ Παῦλος: «Ὡστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ἀλλ' υἱός, εἰ δέ υἱός, καί κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ» (Γαλ. δ'. 7). Ποιός δέν θά χαρεῖ μέ τούτη τήν δωρεά; Καί ποιός δέν θά νιώσει τήν ζωή του νά ἀναβαθμίζεται μέσα στήν προοπτική τῆς αἰωνιότητας;

Ὁ πολυτεχνίτης καί πολυπράγμων ἄνθρωπος «εἰς ἅπαν τό πρόσωπον τῆς γῆς», ἀποσταμένος δραματικά ἀπό τά πιεστικά προβλήματα τῆς ζωῆς καί τίς μονομερεῖς καί ὑπερβολι-

κές ἐνασχολήσεις του, στέκεται μέ δέος ἐμπρός σέ αὐτό τό ὄροσημο καί ἀναμετροῦ τίς ἀντοχές του καί τίς δυνάμεις του. Εἰσέρχεται στήν τρίτη μετά Χριστόν χιλιετία κατάφορτος ἀπό τίς δάφνες τῶν ὑψηλῶν καί σπουδαίων ὄντων ἐπιτευγμάτων καί ἐπιτυχιῶν του, ἀλλά καί «κατάστικτος τοῖς μώλωπι» πού ἐπέφερε στήν ψυχή του ἡ ποικιλώνυμη πνευματική ἀνεσιότητα καί ὀρφάνια καθώς καί ὁ πολυδαίδαλος ἠθικός ἀμοραλισμός πού κατακερματίζουν ἐπικίνδυνα τήν μοναδικότητα, τήν συνέχεια καί τήν ὠραιότητα τῆς ὑπάρξεώς του. Σ' αὐτό τό γύρισμα τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ ὑποστασιάζει καί ὑπομνησκει μέ τόν πλέον χαρακτηριστικό τρόπο τό παρακλητικό καί ἐπιστηρικτικό μήνυμα τῆς ἐλπίδας, τῆς χαρᾶς καί τῆς σωτηρίας πού ἔχει ἀνάγκη ὁ ἀποσταμένος καί ἐν πολλοῖς ἀπογοητευμένος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας.

Χρόνια πολλά. Ὁ Σωτήρ ἐτέχθη. Ὁντως ἐτέχθη.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος

«ΕΟΡΤΑΣΩΜΕΝ ΠΙΣΤΟΙ ΕΟΡΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ» (Κανὼν Εἰσοδίων, Ὡδή ΣΤ')
Τοῦ Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, Καθηγουμένου τῆς Ἱ.Μ. Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους

Μέ τήν εὐκαιρία τῶν Ἀγίων Ἑορτῶν τῆς Ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτήρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τήν εἴσοδο τοῦ νέου ἔτους, πού ἡ χρηστότης καί ἀγαθωσύνη τοῦ Κυρίου μᾶς χαρίζει, εὐχομαι σέ ὄλους τοὺς ἐν Χριστῶ ἀδελφούς μας νά ἐορτάζουν καί ἐορτάζουμε τίς Ἁγίες Ἑορτές θεάρεστα, πνευματικά, ἐν Χριστῶ. Οἱ ψυχές μας νά γεμίσουν μέ πνευματική χαρά πού πηγάζει ἀπό τήν αἴσθησι τῆς ἀπείρου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐμᾶς τά ἁμαρτωλά παιδιά Του.

Πῶς νά μή χαίρεσαι μέ ἀνεκλάλητη χαρά, ὅταν σκέπτεσαι ὅτι ὁ ἄπειρος καί ἄκτιστος Θεός λαμβάνει μορφήν πεπερασμένου καί κτιστοῦ ἀνθρώπου, μορφή δούλου, γιά νά κἀνη τόν ἄνθρωπο Θεό, καί ὅτι ὁ τέλειος Θεός γίνεται τέλειος ἄνθρωπος λόγῳ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων στό πρόσωπο-ὑπόστασι τοῦ Θεοῦ Λόγου;

Αὐτή τήν χαρά ἠμποροῦμε νά τήν χαρακτηρίσουμε ὡς «θεολογική» χαρά, γιατί πηγάζει ἀπό τήν Πίστη καί Ὁρθόδοξο θεολογία μας.

Αὐτή τήν χαρά ἔνωσε ἡ Παναγία μας γενήσασα τό θεῖον Βρέφος.

Οἱ ἐξ ἀνατολῶν μάγοι «ἐχάρησαν χαράν μεγάλην» (Ματθ. β'. 10), ἰδόντες τόν ἀστέρα νά τοὺς ὀδηγῆ στόν τεχθέντα Βασιλέα.

Ἄνεκλάλητη ἦταν καί ἡ χαρά τῶν προσκυνησάντων τόν Κύριον ποιμένων, ὅπως καί τοῦ δικαίου Συμεῶν καί τῆς προφήτιδος Ἄννης, ὅταν ὑπεδέχθησαν τόν Κύριον τεσσαρακονθήμερον εἰς τόν Ναόν τοῦ Σολομῶντος.

Χωρίς αὐτή τήν χαρά, οἱ ἄλλες ἀνθρώπινες χαρές ἀπό τά πλούσια τραπέζια, τήν ἀνταλλαγὴ δώρων, τόν ἐορταστικό διάκοσμο, εἶναι ἀνεπαρκεῖς· δέν μποροῦν νά μᾶς δώσουν τήν ἀληθινή χαρά πού διψᾷ ἡ ψυχή μας καί πού εἶναι δῶρο τοῦ Ἀγίου Πνεύματος.

Ὁ σημερινός ἄνθρωπος ἔχει πολλές ἀνέσεις, πολλές διασκεδάσεις, πολλές ἀπολαύσεις, ἀλλά λίγη ἢ καί καθόλου χαρά, γιατί ἔχει λίγη ἢ καί καθόλου κοινωνία μέ τόν Χριστό.

Θέλω ἀκόμη νά εὐχηθῶ νά μᾶς ἀξιῶση ὁ Κύριος αὐτή τήν χαρά, τήν ἰδική Του χαρά,

νά τήν ἔχουμε μυστικά στήν καρδιά μας πάντοτε, καί ὅταν περάσουν οἱ ἑορτές.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες μᾶς διδάσκουν ὅτι ἑορτή γιά τόν μοναχό καί τόν χριστιανό εἶναι νά τηρῆ τίς ἅγιες ἐντολές τοῦ Κυρίου. Καί ἀκόμη ὅτι σέ κάθε ἐντολή Του κρύπτεται ὁ Χριστός.

Ἄρα σε κάθε περίπτωση πού κάνουμε ὑπακοή στό ἅγιο θέλημα τοῦ Κυρίου καί τηροῦμε τήν ἐντολή Του, ἐνωνόμαστε μέ τόν Χριστό.

Ἡ ἔνωση μέ τόν Χριστό εἶναι ἑορτή καί χαρά.

Οἱ ἅγιοι εἶχαν συνεχῆ ἔνωση μέ τόν Χριστό καί γι' αὐτό συνεχῆ ἑορτή καί χαρά καί ὅταν ἀκόμη ἀνθρώπινα ἔπασχαν καί ἐδοκιμάζοντο.

Ἴσως μερικοί ἀδελφοί, πού ὑποφέρουν ἀπό ὀδυνηρές ἀρρώστιες, ἀπό μοναξιά καί ἐγκατάλειψη, ἀπό θάνατο προσφιλῶν προσώπων καί ἄλλα αἴτια, νά διερωτηθοῦν: πῶς εἶναι δυνατόν κάποιος πού πάσχει νά ἔχη ἀληθινή χαρά:

Ἄς μή λησμονοῦμε ὅτι ὁ Κύριός μας δέν μᾶς ὑποσχέθηκε ὅτι θά περάσουμε τήν ζωή μας χωρίς θάσανα, ἀλλά ὅτι θά εἶναι πάντα μαζί μας μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Ἄφοῦ λοιπόν ὁ Χριστός μᾶς συντροφεύει τήν ὥρα τοῦ πόνου, ἡμποροῦμε νά ἔχουμε καί μέσα στόν πόνο χαρά.

Διαβάζουμε στό Γεροντικό τήν ἐξῆς Ἱστορία:

«Ἀπεφάσισε κάποιος νά γίνῃ μοναχός καί παρεκάλεισε τόν Κύριο νά τοῦ συμπαραστέκεται στόν ἀγῶνα, πού θά ἀνελάμβανε, καί νά τόν ἐνισχύῃ στίς στιγμές τῶν πειρασμῶν. Καί ὁ Κύριος τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι πράγματι θά τόν βοηθῆ πάντοτε. Ἀγωνίσθηκε θεαρέστως σέ ὅλη του τήν ζωή ὁ Ἐρημίτης. Ὅταν ἔφθασε στό τέλος τῆς ζωῆς του, κάθισε καί ἀναλογίσθηκε ὅλη του τήν ζωή καί τόν ἀγῶνα του καί εἶδε πάνω στήν ἄμμο δῆματα ἀπό δύο ἀνθρώπους καί κατάλαβε ὅτι ἦταν τά δικά του δῆματα καί τά δῆματα τοῦ Χριστοῦ. Ἀπό αὐτό συνεπέρανε ὅτι πράγματι ὁ Χριστός τόν ἀκολουθοῦσε πάντοτε, ὅπως τοῦ ὑποσχέθηκε. Παρατήρησε ὅμως ὅτι σέ μερικά σημεῖα ὑπῆρχαν δῆματα ἑνός μόνο ἀνθρώπου καί μάλιστα αὐτό γινόταν κατά τίς πιό δύσκολες στιγμές τῶν πειρασμῶν καί τῶν θλίψεων. Εἶπε τότε πρός τόν Χριστό: «Σύ Κύριε μοῦ ὑποσχέθηκες, ὅτι

πάντοτε θά μοῦ συμπαραστέκεσαι καί τώρα βλέπω πῶς στίς δύσκολες περιστάσεις ἤμουν μόνος». Καί τότε τοῦ λέγει ὁ Χριστός: «Δέν ἦσουν μόνος, διότι τότε σέ κρατοῦσα ἀγκαλιά».

Εἰσερχόμεθα μέ τήν Χάρι τοῦ Κυρίου στό ἔτος 2000 ἀπό τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας Του.

Κατά τον ἀπολογητή Ἀριστείδη: «Οἱ Χριστιανοί γενεαλογοῦνται ἀπό τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἀνήκουμε καί ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ στήν γενεά Του.

Ἀναλογιζόμεθα σέ ποιό βαθύ σκοτάδι θά εἴμεθα, ἐάν ὁ Λόγος δέν εἶχε σαρκωθῆ.

Μέ ὄση εὐγνωμοσύνη μπορεῖ νά διαθέτῃ ἡ ἁμαρτωλή μας ὑπαρξις, ὁμολογοῦμε:

«Εἶδομεν τό Φῶς τό Ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὔρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες, αὕτη γάρ ἡμᾶς ἔσωσεν».

Ἐπί δύο χιλιάδες χρόνια οἱ πιστοὶ μαθηταί τοῦ Χριστοῦ ἑορτάζουν, παρά τούς διωγμούς, τίς θλίψεις, τίς δοκιμασίες.

Ἡ μυστική παρουσία τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο θά συνεχισθῆ μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰῶνων. Ἔτσι θά συνεχισθῆ καί ἡ αἰώνια Ἑορτή τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀξιωσεῖ μας Κύριε νά εἴμεθα ἐνωμένοι μαζί Σου, γιά νά ἑορτάζουμε ἐν τῷ φωτί τοῦ Προσώπου Σου, προγευόμενοι τήν Ἀτελεύτητη Ἑορτή τῆς Ἀνεσπέρου Ἡμέρας τῆς Βασιλείας Του.

Εὐλογημένον τό νέον ἔτος.

Εὐλογημένος ὁ νέος αἰών.

Εὐλογημένος ὁ χρόνος μέχρι τῆς Δευτέρας τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μείνον μεθ' ἡμῶν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἔρχου.

«Καί τό Πνεῦμα καί ἡ Νύμφη λέγουσιν ἔρχου» (Ἀποκ. κβ' 17).

«Ναί ἔρχομαι ταχύ, ἀμήν, ναί ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ» (Ἀποκ. κβ' 20).

Ὁ Καθηγούμενος

τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου

ἽΟρους

Ἀρχ. Γεώργιος

Χριστούγεννα 1999

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΥ ΙΩΒΗΛΑΙΟΥ

*Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος
κ.κ. Χριστοδούλου*

Καβάλα 2 Ἰανουαρίου 2000

Εῶρτασαν τά κράτη μεγαλοπρεπῶς καί ὑπερηφάνως τήν εἰσοδό τους στή νέα χιλιετία. Πλημμύρισαν οἱ πόλεις στό φῶς. Ξεχείλισαν οἱ πλατεῖες μουσική. Γεμάτοι οἱ δρόμοι ἀπό κλόουν πού παριστάνουν τόν Ἅγιο Βασίλειο. Κάθε σχέση τῆς ἑορτῆς μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό ἀποσιωπήθηκε ἐπιμελῶς, ὥστε νά μήν ταραχθεῖ ἡ ἐκκοσμικευμένη καρδιά τοῦ ἐντυπωσιασμένου πλήθους.

Πρός τί ὅμως ἡ φαντασμαγορία: Ἐπέτυχαν μήπως τά ἰσχυρά κράτη στήν ἀποστολή τους; Μήπως ἐπικράτησε ἡ εἰρήνη; Μήπως ἔπαυσε ἡ καταπίεση τῶν λαῶν; Μήπως περιορίστηκε ἡ χρήση βασανιστηρίων, ἡ ὀργανωμένη βία καί ἡ ἐξόντωση τοῦ ἰδεολογικοῦ ἢ φυλετικοῦ ἀντιπάλου;

Πρός τί λοιπόν ἡ θριαμβολογία; Τί δικαιολογεῖ τήν αὐταρέσκεια καί τή χαρά τῆς ἐκκοσμικευμένης κοινωνίας; Τά ἐντυπωσιακά φῶτα καί οἱ διτρίνες δέν μποροῦν νά κρύψουν τή δουδή ὅσο καί μακρά στρατιά τῶν φτωχῶν καί τῶν ἀνήμεπων. Οἱ ἐντυπωσιακές μουσικές καί οἱ λογῆς φανφάρες δέν μποροῦν νά σκεπάσουν τόν στεναγμό τῶν ἑκατομμυρίων ἀδελφῶν μας πού γυμνοί, ἀνυπόδητοι, ἄστεγοι, πεινασμένοι, σέρονται ἀπό χώρα σέ χώρα τοῦ πλανήτη, ψάχνοντας νά βροῦν ἐπί τέλους καταφύγιο.

Πρός τί ἄραγε ὁ ἑορτασμός; Βρῆκαν λοιπόν τά ἰσχυρά κράτη τή βούληση καί τό σθένος νά τσακίσουν τό ἐμπόριο ὄπλων, ὥστε νά

πάψουν νά σπέρνουν στούς λαούς αἷμα καί θάνατο; Βρῆκαν τή δύναμη καί τόν τρόπο νά καταργήσουν τό ἐμπόριο ναρκωτικῶν, ὥστε νά μήν μποροῦν οἱ συμμορίες νά ρουφοῦν τό αἷμα τῶν νέων μας μέ τίς σύριγγες; Βρῆκαν ἄραγε τό θάρρος νά ὑπερασπίσουν τά μικρά παιδιά ἀπό τούς χυδαίους ἐκμεταλλευτές των, βρῆκαν τό κουράγιο νά δώσουν στόν γέροντα τή φροντίδα καί τόν σεβασμό πού δικαιούται;

Τίποτε βεβαίως ἀπό ὅλα αὐτά δέν ἔχει γίνει. Τί λοιπόν ὁ ὑπερφίαλος ἑορτασμός σημαίνει, τί φανερώνουν τά φῶτα τά πολλά, πόσο ἀναίτιες καί παράφρονες ἀποδεικνύονται οἱ φανφάρες, ἔχουμε καθῆκον νά τό ἐπισημαίνουμε ὅλοι οἱ χριστιανοί. Διότι γιά τόν χριστιανό, ὁ πόνος τοῦ ξένου εἶναι δικός του πόνος.

Ἄν ὑπῆρχε συναίσθηση εὐθύνης, δέν θά γινόταν αὐτός ὁ ἀήθης ἑορτασμός πού ἀπέδειξε μόνο θρασύτητα. Δέν θά ἔδγαιναν οἱ ἡγέτες τῶν κρατῶν στήν τηλεόραση νά μᾶς ποῦν χαμογελαστά τίς εὐχές των, ἀλλά θά ἔδγαιναν γιά νά ὁμολογήσουν πόσον ἐπικίνδυνη εἶναι ἡ ἄσκηση ἐξουσίας χωρίς φόβον Θεοῦ.

Ἄν ὑπῆρχε ἀπό ὅλους μας συναίσθηση εὐθύνης γιά τήν κατάσταση τῶν κοινωνιῶν μας καί τήν πορεία τοῦ ἀνθρώπου, ἀντί τῶν φωτισμῶν καί τῶν παρελάσεων, ἀντί τῶν ἑορτασμῶν καί τῆς εὐωχίας, θά εἴχαμε περιβληθεῖ σάκκον μετανοίας.

Ἡ «Παρακαταθήκη» εὐχεται στούς ἀγαπιτούς ἀναγνώστες τις μέ τήν εὐκαιρία τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Νέου Ἔτους 2000, ὁ Χριστός μας νά τούς χαρίζει πλούσια τί Χάρι Του, ὥστε νά πορεύονται τό δρόμο Του, κόντρα στό ρεῦμα τῆς πονηρεῖας καί γεμάτης σύγχυσης καί παγίδες ἐποχῆς μας.

Ζῆ Κύριος ὁ Θεός!

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ '99 *

«Παγκοσμιοποίηση κυβερνητικών και διοικητικών αποφάσεων.

Τό μέλλον του κράτους και της εθνικής ταυτότητας σε μία παγκόσμια οικονομία».

Όμιλία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος

κ.κ. Χριστοδούλου

Επιτρέψτε μου εν πρώτοις να καλωσορίσω όλους τους συνέδρους, και να εκφράσω τη χαρά μου διότι η Συνάντηση των Αθηνών συγκεντρώνει και εφέτος τόσον διακεκριμένους συνομιλητές.

Επιτρέψτε μου επίσης, να διατυπώσω μόνον μερικές νύξεις επάνω στο καιρίο θέμα μας, με τον κίνδυνο να φανώ αφοριστικός μάλλον παρά τεκμηριωμένος, διότι ο χρόνος δέν μου επιτρέπει να αναπτύξω όσα θά έκρινα αναγκαία.

Διερωτώμαι, κατ' αρχήν, εάν ό όρος είναι όρθός, εάν πρόκειται πράγματι για παγκοσμιοποίηση. Δέν έχουμε μία νέα κατάσταση, όπου κάθε λαός εισφέρει την πολιτισμική, τεχνογνωσική και οικονομική περιουσία του για τή διαμόρφωση μίας νέας, μίας ύπερεθνικής παγκόσμιας κοινότητας. Αντίθετα, έχουμε τήν έξαγωγή ενός μοντέλου, τήν επιβολή σε όλα τά έθνη του μοντέλου πού έχει μία μόνον χώρα. Όποιος λοιπόν δέν θέλει να παίξει με τίς λέξεις και τήν πραγματικότητα πού αυτές εκφράζουν, **θά μιλούσε για έξαμερικανισμό των έθνων μάλλον, παρά για παγκοσμιοποίηση** - έστω κι αν δέν είναι έξ όρισμού αντίθετος με τον έξαμερικανισμό.

Σ' ένα ανάλογο με τό δικό μας debate πού διοργάνωσε τό αναμφισβήτητου κύρους περιοδικό «Foreign Policy», όργανο του Carnegie Endowment for International Peace, συμμετείχε και ό David Rothkopf, διευθυντής τής εταιρείας πολιτικού management του Henry Kissinger, ό όποιος δήλωσε κατηγορηματικά ότι η παγκοσμιοποίηση δέν είναι τίποτε άλλο από «επιβολή του άμερικανικού μοντέλου». Υπογράμμισε με ευθύτητα ότι συμφέρον των ΗΠΑ είναι να καταργηθούν όλες οι εθνικές διακρίσεις, όλες οι εθνικές κληρονομίες και οι εθνικές γλώσσες. Τόνισε δέ ότι στην πραγματικότητα, «τά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα των Ένωμένων Πολιτειών έγγυώνται ότι, αν ό κόσμος προχωρήσει σε μία κοινή γλώσσα, αυτή θά είναι η άγγλική: ότι αν ό κό-

σμος προχωρήσει προς κοινό σύστημα επικοινωνιών, ασφάλειας και ποιοτικών διακρίσεων αυτό θά είναι άμερικανικό: ότι αν ό κόσμος αποκτήσει κοινή τηλεόραση, ραδιοφωνία και μουσική, ό προγραμματισμός θά είναι άμερικανικός: κι αν αναπτυχθούν κοινές άξιες, θά 'ναι άξιες πού θά κάνουν τον Άμερικανό να νοιώθει άνετα». Γι' αυτό ακριβώς, ό διευθυντής τής Έταιρείας Kissinger απέφυγε τή χρήση του όρου παγκοσμιοποίηση και προέκρινε τον όρο **πολιτιστικός ίμπεριαλισμός**.

Στό ίδιο αυτό debate μετείχε ό πολύ καλά γνωστός σε όλους μας Jacques Attali, ό όποιος άνήσυχος προειδοποίησε ότι η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση οδηγεί στή διάλυση των εθνικών ταυτοτήτων και κρατών, και τήν αντικατάστασή τους «άπό πεινασμένες μή-κρατικές όντότητες (πολυεθνικές, μαφία, καρτέλ ναρκωτικών, εμπόρων πυρηνικών κ.ά.), πού θά επιβάλλουν τίς άξιες πού τίς συμφέρει. Καί τό κείμενό του καταλήγει με μίαν έκκληση προς όλους μας: «ή σωτηρία του πολιτισμού είναι στά χέρια μας».

Σās όμολογώ ότι τό θέμα μας με άπασχολεί συνεχώς έδω και χρόνια. Όστόσο, αυτά τά δυό κείμενα κράτησαν ιδιαίτερα τήν προσοχή μου. Τό ένα γιατί θέτει τό ζήτημα ώμότατα και χωρίς άσάφειες: πέρα από τίς όποιες οικονομικές και τεχνολογικές ύψιπετείς αναλύσεις, στην πραγματικότητα μιλάμε για τον άμερικανικό ίμπεριαλισμό. Τό άλλο, γιατί γραμμένο από στραμμένο προς τό μέλλον διαμορφωτή πολιτικής τής Ευρωπαϊκής Ένωσης, προειδοποιεί με χαρακτηριστική ένάργεια γι' αυτό πού η άμερικανική πολιτική ήγεσία δέν φαίνεται να κατανοεί: ότι η παγκοσμιοποίηση θά καταστρέψει τίς εθνικές ταυτότητες, τίς γλώσσες και παραδόσεις, όχι όμως για να δώσει τά ήνία του κόσμου στην άφελέστατη (ίσως) πολιτική ήγεσία τής Ουάσιγκτων, αλλά για να τά δώσει **στά χέρια των άοράτων νονών του παγκοσμίου έγκλήματος**, στα χέρια των πανί-

* Τά έντονα στοιχεΐα σ' αυτή τήν έξοχη και λίαν άποκαλυπτική όμιλία του Μακαριωτάτου έτέθησαν από εμάς.

σχυρων εκείνων που θησαυρίζουν από την βιολογική και ήθικη εξόντωση του ανθρώπου.

Ποιός, αλήθεια, από εμάς έδω άδυνατεί να κατανοήσει στα χέρια τίνων θα περάσει ο απόλυτος έλεγχος των media; Μήπως στα χέρια δύο - τριών Άμερικανών επιχειρηματιών; Θά 'ταν άπιστεύτως ρομαντική μιά τέτοια υπόθεση. Σέ ποιόν θα περάσει ο έλεγχος της πολιτικής ζωής; Στα χέρια πέντε - δέκα χορηγών των κομμάτων; Άγγίζει τά όρια του γελοίου ή ερώτηση. Ποιοί λοιπόν θα είναι αυτοί που θα έλεγχουν την πολιτιστική μας ζωή; Κάποιοι πλούσιοι τραπεζίτες μήπως; Άς μή τολμήσουμε να απαντήσουμε.

Θά πρέπει όμως να δείξω τό νόμισμα και από την άλλη μεριά: υπό τούς όρους αυτούς, **όσοι αντισταθούμε στή διάλυση των έθνικών ταυτοτήτων και γλωσσών, θά αντισταθούμε όχι στον άμερικανικό ιμπεριαλισμό αλλά στην έπικυριαρχία του διεθνούς έγκλήματος.**

Είναι χαρακτηριστικό ότι τό μεγαλύτερο επιχείρημα υπέρ της παγκοσμιοποίησης είναι ότι πρόκειται για αναπόφευκτη κατάσταση. Άναπόφευκτες όμως είναι πολλές συμφορές. Αυτό δέν μās υποχρεώνει να μεταβληθούμε σέ χειροκροτητές των συμφορών τό αντίθετο, μās υποχρεώνει να βρούμε τρόπους επιδίωξης του ανθρώπου και του πολιτισμού.

Ένα δεύτερο επιχείρημα, είναι ότι ή παγκοσμιοποίηση θά διευκολύνει άπιστευτα την οικονομική ανάπτυξη, την κυριαρχία της ελεύθερης αγοράς. Αυτό τό επιχείρημα, ό διευθυντής της Έταιρείας Kissinger τό χαρακτηρίζει καρότο που θά όδηγήσει τά έθνη στην άποδοχή της παγκοσμιοποίησης.

Άλλά ό ευρωπαϊκός πολιτισμός είναι τό προϊόν μās παράλληλης δράσης δύο στοιχείων: της ελεύθερης οικονομίας και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Πληρώσαμε πάρα πολύ άκριδιά, όλοι οί

Ευρωπαίοι, κάθε προσπάθεια κατάργησης αυτής της παραλληλίας.

Έπί πλέον, πρέπει και πάλι να δούμε την άλλη όψη του νομίσματος: ή παγκοσμιοποίηση θά άνεβάσει στο επίπεδο του Ευρωπαίου τόν δυστυχή Ταϊλανδό εργάτη που τώρα δουλεύει για ένα μικρό κομμάτι ξερό ψωμί, ή μήπως θά είναι άποτελεσματικότερη αν κατεβάσει τόν Ευρωπαίο σέ επίπεδο παρόμοιο μέ του Ταϊλανδού;

Τελειώνοντας, θά ήθελα να επιστρέψω στην έκκληση του Άτταλί. Μπορούμε, αλήθεια, να έμποδίσουμε την καταδύθιση του πολιτισμού μας στην άδυσσο μās πανίσχυρης παγκοσμιοποίησης, χωρίς να δούμε ποιό στοιχείο του πολιτισμού μας γέννησε την άπειλή αυτής της άδύσσου; Στην έκκλησιαστική γλώσσα, θά λέγαμε: **μπορούμε να σωθούμε αν δέν μετανοήσουμε;**

Και μή μέ ρωτήσετε για ποιό πράγμα θά πρέπει να μετανοήσουμε. Έλπίζω ότι όλοι θά έχουμε σέ κάποιες ώρες μας άναρωτηθεί, που πηγαίνει ένας πολιτισμός όταν άναγορεύει την οικονομική ανάπτυξη σέ αυτοσκοπό, δίνοντάς της τό δικαίωμα να γίνεται βωμός του Μολώχ. Όλοι θά έχουμε άναρωτηθεί πώς μπορεί να όνομάζεται ανάπτυξιακή μιά οικονομία που δέν υπολογίζει στο κόστος της την καταστροφή του πλανήτη και του ανθρώπου, δηλαδή του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

Εύχομαι ή Συνάντησή σας να έχει άνοικτούς όρίζοντες, και να κοιτάξει τό ζήτημα μέ τρόπο που θά είναι αληθινά χρήσιμος στην κοινωνία.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ «ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΓΡΑΙΚΥΛΙΣΜΟΥ ΜΑΣ»

Πρωτ. Γεωργίου Μεταλληνού, Καθηγητού Πανεπιστημίου

Τό σχεδιαζόμενο «Μουσείο της Ευρώπης» ήταν άρκετό, για να φανεί -άκόμη μιά φορά- ή άφέλεια, ή επιπολαιότητα και πρό πάντων ή ιστορική άγνοιά μας. Και αυτό, διότι πρώτος ό Άδαμάντιος Κοραής († 1833), ως πατέρας του φραγκόδουλου Έλληνισμού, μās έμαθε να ζούμε σέ μιά μυθολογία, που έχάλκευσε την έξάρτησή μας από τή Δυτική Ευρώπη, ώστε να προσδεθούμε στο άρμα

της και να καταντήσουμε ταπεινό έξάρτημα της, «προτεκτοράτο» της σέ όλες τις όψεις της ζωής μας. Κατά την επιτυχή διατύπωση του κ. Άλ. Παπαδερού (Θ.Η.Ε. τ. 7,825): «*Η -κοραική- μετακένωσις έξετράπη εις άσυγκράτητον ξενομανίαν και άλόγιστον μίμησιν, διά να καταστήση τελικώς την χώραν μας δορυφόρον του δυτικού πολιτισμού*». Η νόσος αυτή ένδημει κυρίως στον πολιτικό μας κόσμο και

τήν ἐκκοσμικευμένη Διανόησή μας.

Ἐκ τῆς Κοραῆ ὡς σήμερον οἱ ὄπαδοί καί συνεχιστές του ζοῦν στό μῦθο τῆς πολιτιστικῆς ταυτίσεώς μας μέ τή «Δύση», σέ σημείον πού νά ἐπαναστατοῦν, ὅταν κάποιος Δυτικός ἐρχοῦναι νά μᾶς ἀρνηθοῦν τήν ταύτιση αὐτή. Αὐτό φάνηκε ἤδη ἀπό τή δημοσίευση τοῦ γνωστοῦ βιβλίου τοῦ καθηγητοῦ Ντυροζέλ. Ἐπιπλέον καί ἱστορικοί διερωτήθησαν, τά ἱμάτιά τους γιά τό βιβλίον αὐτό, ἀποκαλύπτοντας τήν ἐπιστημονική γυμνότητά τους, τήν ἀγνοία δηλαδή τῆς εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας. Οἱ ἑταῖροι μας ὅμως λέγουν τήν ἀλήθεια. Μέ τήν κορύφωση τῆς ἐκφράσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, πού ἐκτείνεται ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Καρλομάγνου (τό 800 στέφεται «Imperator francorum, gubernans romanos» στους ὑποτελεῖς πιά «Ρωμαίους» -δηλαδή «Βυζαντινούς»- τῆς Δύσεως, ὡς τήν περίοδο 1014-1046, πού γερμανοί (τεύτονες - Deutche) πάπες καταλαμβάνουν τό πατριαρχεῖο τῆς Παλαιᾶς Ρώμης (γι' αὐτό τό 1054 ἐγένετο τό τελικό σχίσμα), ἡ Δυτική Εὐρώπη ἀλλάζει ταυτότητα. Ἡ μετακαρλομάγνια Εὐρώπη δέν ἔχει σχέση πιά μέ τήν προκαρλομάγνια **Ἐνωμένη Εὐρώπη**, πού στηριζόταν στόν ρωμαϊκό κρατικό φορέα, τήν ἑλληνικότητα καί τή χριστιανικότητα ὡς Ὁρθοδοξία, ἀλλά γίνεται **φραγκο-ευρωπαϊκή**, μέ κορύφωση τήν «Ἁγίαν Ρωμαϊκήν Αὐτοκρατορίαν τοῦ Γερμανοῦ (Deutchen) Ἔθνους» (10ος αἰ.).

Ἐμεῖς, μέσα στήν ἀξιοθρήνητη ἀγνοιά μας μείναμε στήν ταύτισή μας μαζί της, καί γι' αὐτό ὁ ἀείμνηστος Κων. Καραμανλῆς δέν δίστασε νά δεχθῆ τό «βραβεῖο Καρλομάγνου» (Αὐτό ἔχει τήν ἴδια σημασία μέ τό ἄν κάποιος δεχόταν, «βραβεῖο Κεμάλ Ἀτατούρκ»...). Ὁ Καρλομάγνος ὑπῆρξε ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός τῆς Ἑλληνορθοδοξίας. Αὐτός μέ τούς λογίους του ἔδωσε στό ὄνομα «Γραικός» πού εἶναι ἑλληνικότατο, τήν γνωστή ἀρνητική χροιά (αἰρετικός, νόθος ρωμαῖος, δηλαδή μή γνήσιος Εὐρωπαῖος). Ὁ δέ Μ. Ναπολέων, συνεχιστής τοῦ ὄνειρου καί τῆς προσπάθειας τοῦ Καρλομάγνου γιά φραγκική Ἐνωμένη Εὐρώπη, μέ τήν ἀπορρόφηση καί τοῦ «Βυζαντίου», δηλαδή τῆς ἐδαφικῆς συνέχειάς του Ὁθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, (τό γράφει ὁ Π. Καρολίδης στήν ἱστορία τοῦ 19ου αἰῶνα καί τό

ἤξερε καί ἀπό τό 1801 καί ὁ Κοραῆς) ἔλεγε στόν Καρδινάλιο Fesh, ὅτι δέν ἦταν διάδοχος τοῦ Λουδοβίκου Καπέτου (τοῦ καρατομηθέντος βασιλιᾶ τῆς Φραγκίας (France - μόνο ἔμεῖς μάθαμε ἀπό τούς Διαφωτιστές μας νά τή λέμε Γαλλία, ἀνιστορήτως), ἀλλά τοῦ Καρλομάγνου. Γι' αὐτό ὁ Κοραῆς τόν ὀνομάζει «Καραοσμάνογλου» (1801). Τό ἴδιο θά ἐπιχειρήσει ὁ Χίτλερ.

Σ' αὐτό τό πλαίσιο κινεῖται ἡ πλάνη καί ἡ ἀγνοιά μας. Ἐκ τῆς Καρλομάγνια καί μετά αὐξάνει συνεχῶς ἡ διαφοροποίηση τῆς Δύσεως ἀπό τήν Ἑλληνορθόδοξη (Ρωμαϊκή) Ἀνατολή καί αὐτή τήν ἐξέλιξη μόνο μεγάλοι θεολόγοι μποροῦσαν νά τήν διακριθῶσουν, ἀφοῦ ὁ πολιτισμός καί σύνολη ἡ ζωὴ ἀναπτύσσονταν στό ἔδαφος τῆς Πίστεως (δέν γράφω «θρησκείας», γιατί εἶναι κάτι πολύ στενότερο). Ἡ Πίστη διαπτότιζε καί διαμόρφωνε σύνολο τό βίον σ' Ἀνατολή καί Δύση, ὡς τούς τελευταίους αἰῶνες. Ἐτσι, μεγαλοφυῆς πνευματικές καί διανοητικές, ὅπως ὁ Μ. Φώτιος, ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὁ ἅγιος Μᾶρκος ὁ Εὐγενικός, ὡς τούς νεώτερους Ἡσυχαστές, τούς Κολλυβάδες Πατέρες, μέ κορυφαῖον τόν Ὁσιο Νικόδημον Ἁγιορείτη († 1809), ἐπεσημάναν τήν «ἄλλη Εὐρώπη», πού οὐδεμία πολιτιστική ταύτιση μπορεῖ νά ἔχει μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἀνατολή καί πρό πάντων μέ τήν «καθ' ἡμᾶς Ἀνατολήν», δηλαδή τό χῶρον τοῦ Βυζαντίου (Ρωμανίας) ἢ Μεταβυζαντίου.

Αὐτά τά γνωρίζουν πολύ καλά οἱ Εὐρωπαῖοι ἑταῖροι μας καί γι' αὐτό δέν διστάζουν νά τά δηλώσουν, ὅχι πρωταρχικά, γιά νά μᾶς πολεμήσουν ἢ πληγώσουν (πολύ συναισθηματικορομαντικοί γίναμε «Καλέ, τί μιμῶς», πού θᾶλεγε καί ὁ μακαρίτης Σκαρίμπας), ἀλλά δηλώνοντας εὐθαρσῶς τήν ταυτότητά τους, πού μέ τόν Καρλομάγνον κῶδει κάθε σχέση πρός τά συστατικά τῆς ἀρχαίας «Ἐνωμένης Εὐρώπης» καί θεμελιώνεται στό φραγκο-ευρωπαϊκό πνεῦμα. Θά ἀπαιτοῦσε βιβλίον ὀλόκληρο, γιά νά καταθέσουμε τίς ἔγκυρες ἀποψεις μεγάλων ἱστορικῶν καί πολιτισμολόγων, γιά νά φανεῖ ἡ κακοποίηση τῆς ἑλληνικότητας μέσα στήν λεγομένη «Ἀναγέννηση». Γι' αὐτό ἤδη ὁ Ντυροζέλ δήλωσε, ὅτι εἶναι Κέλτης (Γαλάτης) καί Γερμανός. Καί μεῖς τόν θεωροῦσαμε ὑβριστή μας, διότι μόνο ὁ Κο-

ραῆς καί οἱ «εὐρωλιγούρηδες» (ναί, ἐδῶ πάει ὁ ζουράρειος λόγος), δηλαδή οἱ «γραικύλοι» τῆς ἐποχῆς μας, θεωροῦν τήν μετακαρλομάγνεια Εὐρώπη καρπό τῆς Ἑλλάδος. Ἐξ ἴσου εἰλικρινεῖς, ὡς «φραγκοτεύτονες» ... καί ὅ,τι ἄλλο, εἶναι καί ὁ Χάντιγκτον καί οἱ ἰδρυτές τοῦ «Μουσείου τῆς Εὐρώπης» ἀλλά καί οἱ ἀμερικανο-νατοϊκοί ἐπιδρομεῖς στό Κόσσοβο. Αὐτοί γνωρίζουν καλά τήν ταυτότητά τους. Ἐμεῖς θέλουμε νά τήν ἀγνοοῦμε.

Μιά παρέμβλητη ὅμως παρατήρηση ἐδῶ εἶναι ἀναγκαία. Πολλοί δικοί μας ἀπλῶς φιλολογοῦντες, ἀλλά μή φιλοσοφοῦντες, προβάλλουν τό ἐπιχείρημα τῆς σωρείας τῶν ἑλληνικῶν ὄρων πού ἐπεδίωσαν στίς εὐρωπαϊκές γλώσσες. Αὐτό εἶναι γεγονός, ἀλλά δέν λέγει τίποτε γιά ἑλληνικότητα. Διότι ἄλλο ὁ γλωσσικός ἐμπλουτισμός -αὐτό δέν τό ἀρνοῦνται καί ἄλλο ἡ (ἀνα)νοηματοδότηση τῶν ὄρων. Λ.χ. τί σήμαινε στήν ἀρχαία Ἀθήνα καί τί σημαίνει σήμερα στήν Εὐρώπη ὁ ὄρος «δημοκρατία»... Γιά νά μήν ἐπεκταθοῦμε σέ ἄλλους ἐξ ἴσου κρίσιμους ὄρους.

Ὅμοιολογῶ δέ, ὅτι διαβάζοντας τήν εἶδηση γιά τό «Εὐρωπαϊκό Μουσεῖο» -τό εἶπα ἤδη δημόσια- αἰσθάνθηκα **χαρμολύπη**. Λύπη γιά τό ὑποκρυπτόμενο μόνιμα ἀνθελληνικό πνεῦμα -πού πράγματι ὑπάρχει, ἀλλά ὄχι ἐκεῖ, πού τό ἐντοπίζουμε ἐμεῖς- ἀλλά καί «χαρά», διότι πῆραν μία ἀπάντηση οἱ ὑπονομεύοντες τήν ἐθνική μας συνέχεια καί συνοχή φανατικοί ἀρχαιολάτρες. Οἱ Ἑταῖροι μας «ἀπέρριψαν» - ἤ μᾶλλον ἔδειξαν, ὅτι δέν ἔχουν καμμιά σχέση μαζί τους σήμερα- καί τό «Βυζάντιο», ἀλλά καί τήν Ἀρχαία Ἑλλάδα. Γιατί; Διότι αὐτά τά δύο πηγαίνουν μαζί, «χέρι-χέρι», καί τό ἕνα εἶναι συνέχεια τοῦ ἄλλου. Ἡ **μόνη** γνήσια καί αὐθεντική συνέχεια τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητας εἶναι οἱ ἅγιοι Πατέρες μας. Ὁ Ἑλληνα ἑλληνικότετος Μ. Βασίλειος ἢ ὁ Μέγας Φώτιος εἶναι φυσικοὶ πατέρες μας. Ὁ Πλάτων καί ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι φυσικοὶ παπποῦδες μας. Πῆραν, λοιπόν, οἱ φανατικοί ἀρχαιολάτρες τήν ἀπάντησή τους. Λυπήθηκα γι' αὐτό, ἀλλά ἔπρεπε... Ἀφοῦ ἐμᾶς δέν μᾶς ἀκούουν, τούς συνέλληνες - ἀδελφούς τους, ἄς τά ἀκούουν ἀπό τούς ξένους...

Δέν ξέρω, ἂν ἡ πρόταση τοῦ Κ. Ζουράρη, νά φτιάξουμε καί μεῖς, ὡς «ἰσότιμοι» Εὐρω-

παῖοι, ἀλλά καί ἐκπρόσωποι στήν σημερινή Ἑνωμένη Εὐρώπη τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων καί δυνάμει Ἑταίρων τῆς, δικό μας «Μουσεῖο», πού θά τεκμηριώνει τόν **ἄλλο** εὐρωπαϊκό πολιτισμό, τόν ἑλληνορθόδοξο - πατερικό, πού ἀναιρεῖ βέβαια τήν μετακαρλομάγνεια Εὐρώπη, ἴσως εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη λύση. Ἄλλ' αὐτό προϋποθέτει «ἑλληνοποίηση» ὅλου τοῦ πολιτικοῦ μας κόσμου, ὥστε νά μποροῦν ὅλοι καί ὄχι μερικοί, νά διαβάσουν σωστά τήν ἱστορία καί νά τήν κατανοοῦν. Ἀλλά καί νά μή φτιάξουμε κάποιο ἀντι-μουσεῖο, ἀρκεῖ ἡ μελέτη καί προβολή τῆς ὀρθόδοξης πολιτισμικῆς μας παραδόσεως, γιά νά φανεῖ ἡ ἑτερότητά μας. Ἀλλά ἐδῶ εἶναι τό πρόβλημα καί ἡ αἰτία τοῦ θρήνου μας, πού ὀδηγεῖ στόν ἐξευτελισμό μας: Ἐμεῖς μάθαμε νά εἴμαστε τά καλά καί χρηστά (στήν οὐσία: εὐχρηστα) παιδιὰ τῆς Εὐρώπης, δηλώνοντας παντοιοτρόπως τήν ὑποταγή μας (yes, sir ἢ yes, mr. Clinton...). Πῶς, λοιπόν, θά τολμήσουμε νά παραδεχθοῦμε, ὅτι δέν εἴμαστε Εὐρωπαῖοι, ὅπως οἱ Φραγκοτεύοντες Ἑταῖροι μας (οἱ Η.Π.Α. εἶναι φυσική προέκτασή τους), ἀλλά Εὐρώπη ἄλλου εἴδους; Θέλει «ἀρετήν καί τόλμην ἢ ἐλευθερία». Καί οἱ μονίμως ὀσφυοκάμπτες, πού νά βροῦν λεβεντιά, γιά νά μποροῦν νά εἶναι καί ἐλεύθεροι;

Σημ. Ὁ π. Ἰωάννης Ρωμανίδης, ὁ κ. Ν. Μαρτσούκας, ὁ κ. Δ. Κιτσικίης, ὁ κ. Χρ. Γιανναράς, ὁ κ. Κ. Ζουράρης καί πολλοί ἄλλοι σ' αὐτό τόν τόπο πολλές φορές -καί μάλιστα τελευταῖα- ἀνέλυσαν τή σχέση μας μέ τήν μετακαρλομάγνεια Εὐρώπη καί τόν πολιτισμό τῆς. Ἐξω ἀπό τό Εὐρωπαϊκό Μέγαρο στίς Βρυξέλλες, ἂν θυμᾶμαι καλά, βρίσκεται τεράστιο ἄγαλμα τοῦ Καρλομάγνου ὡς πνευματικοῦ Πατέρα ὄλων τῶν (Δυτικῶν) Ἑταίρων. Δέν ὑπάρχει κανένας Πλάτων, ὁ Καρλομάγνος ὑπάρχει, ὅπως εἶπα. Γιά νά ἀναλάβω ὅμως προσωπική εὐθύνη τῶν λόγων μου, παραπέμπω στό κείμενό μου: Ὁρθόδοξος καί Εὐρωπαϊκός Πολιτισμός - Μεγέθη ἀλληλοσυμπληρούμενα ἢ ἀλληλοαποκλειόμενα; Ἀθήνα 1996, σσ. 53. Ἐπίσης στό ἄρθρο μου, πού λόγῳ τοῦ βιβλίου τοῦ Ντυροζέλ ἀσχολεῖται εἰδικά μέ τό θέμα: «Ἑλλάδα καί Εὐρώπη», στό βιβλίο μου «Σύγχυση-Πρόκληση-Ἀφύπνιση», ἐκδ. ΑΡΜΟΣ 1991, σ. 147-155.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΑΠΑΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΣΤΕΤ ΝΤΗΠΑΡΤΜΕΝΤ

(Συνέχεια από τό τεύχος 8
της Παρακαταθήκης)

Κατ' ακολουθίαν όλων τῶν ἀνωτέρω συγ-
κλονιστικῶν καί ἀποκαλυπτικῶν ὡς πρός τό
τί ἰσχύει ἐν προκειμένῳ εἰς τὰς ΗΠΑ (πράγμα
τό ὁποῖον προκύπτει, ἀποκρύπτεται ἐπιμελῶς
ἀλλά καί ἠθικῶς ἀνεπιτρέπτως διά νά κα-
τηγορηθῆ ἀδίκως ἡ Ἑλλάς), συνάγεται πανη-
γουρικῶς, ὅτι ἅπασαι αἱ προαναφερόμεναι ὡς
ἄνω κατηγορίαι τῆς ἐπιμάχου Ἐκθέσεως ἐπί
τοῦ θέματος τῶν ἀντιρρησιῶν συνειδήσεως
εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος αὐτοαναιροῦνται καί
αὐτοδιαψεύδονται εἰς βαθμόν ἀπόλυτον καί
καταλυτικόν. Δημιουργοῦν δέ τεράστιον ἠθι-
κόν θέμα διά τήν Κυβέρνησιν τῶν ΗΠΑ ὡς
ἐκτοξεύουσιν ἀντικειμενικῶς ἐξ ὀλοκλήρου
ἀβασίμους μομφάς καί κατηγορίας εἰς βάρος
τῆς Ἑλλάδος δι' ὑπαιτίου ἀποσιωπῆσεως, ὅτι
εἰς ΗΠΑ αἱ ἀντίστοιχαι ρυθμίσεις τυγχάνουν
ἀπειρώς αὐστηρότεραι.

η) ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ:

Ἡ ἐπίμαχος ἔκθεσις ἀποσιωπᾷ ἢ διαστρέ-
φει τό τί ἔχει δεχθεῖ διά τήν Ἑλλάδα τό Εὐ-
ρωπαϊκόν Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαι-
ωμάτων, ἤτοι: α) Κατηγορεῖ τήν Ἑλλάδα
διότι ἔχει Νόμον, ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει εἰς κρα-
τικήν ἄδειαν τήν ἴδρυσιν εὐκτηριῶν οἴκων
ὑπό τῶν διαφόρων αἰρέσεων καί παραθηρη-
σκειῶν. Ὅμως ἀποσιωπᾷ, ὅτι τό Εὐρωπαϊκόν
Δικαστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων
ἐθεώρησεν τόν ἐν λόγω νόμον ὡς σύμφωνον
πρός τήν Εὐρωπαϊκὴν Σύμβασιν Ἀνθρωπί-
νων Δικαιωμάτων (βλέπε παράγραφον 47 τῆς
ἀποφάσεως 26.9.1996 τοῦ Δικαστηρίου τού-
του). Ἐπίσης ἀποσιωπᾷ, τό ὅτι εἰς τήν Ἑλλά-
δα δροῦν Σατανισταί (καταδικασθέντες διά
ἀνθρωποκτονίας καί βασανιστήρια) καί ἄλ-
λαι ἐπικίνδυνα καί καταστροφικαί Αἰρέσεις
καί ὡς ἐκ τούτου τό κράτος ὀφείλει νά ἐλέγ-
χῃ, ποῖοι καί διά ποῖον λόγον ἰδρύουν εὐκτη-
ρίους οἴκους. β) Εἰς τήν ἐπίμαχον Ἐκθεσιν
ἀναφέρεται ψευδῶς, ὅτι τό Εὐρωπαϊκόν Δι-
καστήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, διά
τῆς ἀπό 24.2.1998 ἀποφάσεως αὐτοῦ, κατεδί-

κασε τήν Ἑλλάδα διά παράβασιν τῆς Εὐρω-
παϊκῆς Συμβάσεως Ἀνθρωπίνων Δικαιωμά-
των, διότι τὰ Ἑλληνικά Δικαστήρια εἶχαν κα-
ταδικάσει προηγουμένως Προτεστάντας ἐπί
προσηλυτισμῶ. Ἐν προκειμένῳ ἐπρόκειτο συ-
γκεκριμένως περί Πεντηκοστιανῶν. Εἰς τὰ
τρία ἄτομα ἐξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα κατεδικάσθη-
σαν εἰς τήν Ἑλλάδα ἐπί προσηλυτισμῶ, τό
Εὐρωπαϊκόν Δικαστήριον ἐπεκύρωσεν τὰς
καταδικας αὐτῶν καί ἐδέχθη, ὅτι ὀρθῶς, βα-
σίμως καί ἠτιολογημένως κατεδικάσθησαν
ὑπό τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων. Τό δεδο-
μένον τοῦτο ἡ ἐπίμαχος ἔκθεσις τό ἀποκρύ-
πτει κατά τρόπον παντελῶς ἀνεπίτρεπτον. Ἐ-
πίσης ἀποκρύπτει, ὅτι τό Εὐρωπαϊκόν Δικα-
στήριον Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ἐδέχθη,
ὅτι ἡ ἑλληνική διάταξις ἡ ὁποία τιμωρεῖ τόν
προσηλυτισμόν εἶναι σύμφωνος πρός τήν Εὐ-
ρωπαϊκὴν Σύμβασιν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμά-
των.

θ) ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

Ἡ εἰρημένη ἔκθεσις, περαιτέρω, κατηγο-
ρεῖ τήν Ἑλλάδα, ὅτι προδίδει εἰς δυσμενεῖς
διακρίσεις εἰς βάρος ὀρισμένων αἰρέσεων,
ὑπέρ τῶν ὁποίων ἐμφανίζεται νά ἐνδιαφέρε-
ται μεροληπτικῶς καί ὄλως ἰδιαιτέρως. Καί
ἐδῶ ὁμως ἡ Ἀμερικανική Κυβέρνησις καί
προφανῶς ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανική Πρε-
σβεῖα συλλαμβάνονται διά πολλοστήν φοράν
νά παραπλανοῦν ἀνεπιτρέπτως ἤτοι:

«**Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά**»: ἡ ἐπίμαχος ἔκθε-
σις εἰς πολλά σημεῖα ἐμφανίζεται ἐνθερμος
ὑποστηρικτῆς αὐτῶν, κατηγοροῦσα τήν Ἑλ-
λάδα διά δυσμενεῖς εἰς βάρος αὐτῶν διακρί-
σεις. Τί ὄντως συμβαίνει ἐν προκειμένῳ εἰς
τὰς ΗΠΑ καί ποῖα ἡ μεταχειρίσις τῶν «Μαρ-
τύρων τοῦ Ἰεχωβά» ἐκεῖ; Ἦδη ἀνωτέρω ἐπε-
καλέσθημεν τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, πού
καταδικάζουν «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» διότι
ἩΡΝΗΘΗΣΑΝ ΝΑ ΧΑΙΡΕΤΙΣΟΥΝ ΤΗΝ
ΣΗΜΑΙΑΝ ΤΩΝ ΗΠΑ. Ὡσαύτως παραπέ-
μπομεν εἰς τήν σελίδα 1542 τοῦ κλασσικοῦ
ἔργου ENCYCLOPEDIA OF THE AMERI-
CAN CONSTITUTION, ὅπου ἀναφέρεται,
ὅτι εἰς ΗΠΑ ὑπάρχει μεγάλη ἔχθρα κατά τῶν

«Μαρτύρων του Ἰεχωβά» λόγω ἐλλείψεως πατριωτισμοῦ αὐτῶν, λόγω τῶν ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένων προσηλυτιστικῶν μεθόδων, λόγω τοῦ ὅτι ἀναφέρουν τά βιβλία αὐτῶν, ὅτι ὁ Χριστιανισμός τυγχάνει ὀργάνωσις τοῦ Διαβόλου (ἐπί λέξει «Satan's cruel and oppressive organisation»), διότι ἀρνούμενοι νά χαιρετίσουν τήν σημαίαν εἶναι ἀντιπατριῶται ἢ καί προδόται (Their refuse to salute the flag was unpatriotic, if not treasonous), προστίθεται δέ, ὅτι αἱ ἐπιθέσεις αὐτῶν ἐναντίον τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας τῶν ΗΠΑ ἔχουν ἐξοργίσει (infuriated) πολλούς, κ.ο.κ. Ποῦ λοιπόν τό ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τῶν ΗΠΑ ὑπέρ τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά, τό ὁποῖον ἀξιοῦν ὑπέρ αὐτῶν ὑπό τῆς Ἑλλάδος.

Σαηεντολόγοι: ἡ Ἀμερικανική Πρεσβεία ἐν Ἑλλάδι φέρεται νά γνωρίζη τά πάντα εἰς τήν χώραν ἡμῶν περί τῶν ὄσων ἀφοροῦν εἰς τὰς αἰρέσεις καί τὰς παραθρησκείας. Ἀναφέρεται δέ εἰδικῶς ἡ ἐπίμαχος ἔκθεσις τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως εἰς τό ΚΕΦΕ καί εἰς τήν ἐν Ἑλλάδι Σαηεντολογία. Διατί ἐπομένως ἀποσιωπᾶ τήν ὑπ' ἀριθμ. 7380/1996 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί τήν ἐπικυροῦσαν ταύτην ὑπ' ἀριθμ. 10493/1997 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν; Μήπως ἐπειδή αἱ ἐν προκειμένῳ ἀποφάσεις, διά στοιχείων ἀδιασείστων, ἀποδεικνύουν, ὅτι οἱ Σαηεντολόγοι ἀσκοῦν πλῆθος δραστηριοτήτων ἐπικινδύνων καί ἐξουθενωτικῶν διά τήν ὑγείαν τῶν ὀπαδῶν αὐτῶν; (Ἀσκησις πέσεων, ἀδίστακτοι ἐνέργειαι, νέκρωσις πράκτορος, χαρακτηρισμός ὡς ἐχθρῶν καί προδοτῶν τῶν ὄσων ἀποχωροῦν, βασανιστήρια, καταπίσεις, ἐφαρμογαί μεθόδων βαρύτατα ἐπικινδύνων διά τήν ὑγείαν, ἀγρία ἐκμετάλλευσίς ἀφελῶν, ἐξαναγκασμός εἰς ἐργασίαν ἄνευ ἀμοιβῆς, ψυχολογική βία καί καταπίσεις, πα-

ραβίαισις τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου, ἐφαρμογή τακτικῆς ψυχικῆς ἀπορρυθμίσεως, ἐφαρμογή μεθόδων καί πρακτικῶν βαρέως ἐπικινδύνων διά τήν ζωήν καί τήν ὑγείαν, ἐφαρμογή αὐθυποβολῆς, καταστροφή περιουσιῶν, ἐφαρμογή μεθόδων ὀλοκληρωτικῶν δομῶν καί τάσεων, παράνομος κερδοσκοπική δραστηριότης, κ.λπ.). Διατί ἡ Ἀμερικανική Πρεσβεία καί ἡ Ἀμερικανική Κυβέρνηση ἀποσιωποῦν τά συγκλονιστικά ταῦτα δεδομένα, τά ὁποῖα καλῶς γνωρίζουν; Ἐφ' ὅσον μάλιστα φέρονται, ὅτι γνωρίζουν τά πάντα καί ἐν πάσῃ λεπτομερεία τῶν ἐν Ἑλλάδι ἰσχυόντων περί τῶν Αἰρέσεων καί τῶν Παραθρησκείων;

Τέλος ἐπικαλούμεθα σωρείαν δικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων τῶν ΗΠΑ, αἱ ὁποῖαι ἀπαγορεύουν πλῆθος ἐνεργειῶν τῶν αἰρέσεων ὡς παρανόμων καί ἐπικινδύνων. Μάλιστα δέ δικαστική ἀπόφασις Δικαστηρίου τῶν ΗΠΑ διατάσσεται τήν διάλυσιν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Μορμόνων καί τήν κατάσχυσιν τῆς περιουσίας αὐτῆς.

4. Συμπέρασμα: Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω καί πλείστων ἄλλων τά ὁποῖα θά ἠδυνάμεθα νά παραθέσωμεν, ἀλλά παραλείπομεν ταῦτα χάριν συντομίας, προκύπτει, ὅτι εἰς τήν ἐπίμαχον ἔκθεσιν τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, βασισθεῖσαν εἰς στοιχεῖα συλλεγέντα ὑπό τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας, κυρίως ὑπό μελῶν τῶν διαφόρων αἰρέσεων καί παραθρησκείων, περιέχονται ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐξόφθαλμοι ἀντιφάσεις, ἀνακρίβειαι ἐμπαθεῖς εἰς βάρος τῆς χώρας ἡμῶν, ἀπόψεις προκλητικαί καί ἠθικῶς ἀπαράδεκτοι εἰς σημεῖον ὥστε, νά ἀνακύπτει τό ἐρώτημα: διατί καί διά ποῖον λόγον ἡ Ἀμερικανική Κυβέρνησις φθάνει εἰς τοιαύτην ἀπαράδεκτόν μεταχείρισιν τῆς χώρας ἡμῶν;

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἱεραῆς Συνόδου.

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ;

Τοῦ Πρωτοπρ. Σαράντη Σαράντου, Ἐφημερίου Ἱ.Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ἀμαρουσίου

(*Συνέχεια ἀπό τό τεῦχος 8 τῆς Παρακαταθήκης*)

Ἡ ἀπεραντοσύνη τῆς θύραθεν σοφίας του ἀλλά καί τῆς ἀμυγοῦς θεολογικῆς του γνώσεως φαίνεται ξεκάθαρα στά σχόλια πού παρα-

θέτει στό τέλος σχεδόν κάθε σελίδας τοῦ **Πηδαλίου**. Ὅλοι οἱ αὐτοκράτορες, οἱ Βυζαντινοί ἀξιωματοῦχοι, στρατιωτικοί, ἱστορικοί κοσμηκοί καί ἐκκλησιαστικοί, χρονογράφοι, οἱ Ἅγιοι Πατέρες ὄλων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, μεμονωμένοι Ἅγιοι καί Ἅγιοι Πατέρες,

όλοι οι έρμηνευτές τών 'Αγίων Γραφών και ένα πλήθος χιλιάδων πραγματικά διανοουμένων παρελαύνουν μπροστά από τόν τυχερό μελετητή αυτού του άκρως ένδιαφέροντος βιβλίου.

Βέβαια - για νά είμαστε είλικρινείς - δέν είναι ένα βιβλίο πού θά σοϋ θωπεύσει τά πάθη. Είναι ένα σκληρό (;) βιβλίο, πού θά ξεσηκώσει μέσα σου τό θηρίο, πού λέγεται παλαιός άνθρωπος, έπαρση, πού λέγεται κοσμότητα, τό θηρίο πού λέγεται άνθρωπος τής πτώσεως, άνθρωπος τής άμαρτίας. Τό βιβλίο αυτό δίνει πρωτοφανείς μάχες μαζί σου. "Αν άντέξεις και τό ολοκληρώσεις μέ άνδρεία νηφαλιότητα, τότε θά καταλάβεις, ότι είσαι έστω ένα ελάχιστο αλλά άγαπημένο μέλος τής 'Εκκλησίας του Χριστού.

Ο 'Αγιος Νικόδημος ό 'Αγιορείτης εκφράζει μέσα στην πρωτοποριακή εργασία του **Πηδαλίου** του τό μεγαλείο όλοκληρου του ανθρώπου, του θεανθρωποποιουμένου. Γνωρίζει πολύ καλά ό 'Αγιος Νικόδημος όλες τις φανερές και άφανείς πτυχές του μεταπτωτικού ανθρώπου και όλες τις ισχυρές δυνάμεις του 'Αντιχρίστου πού συνεργοϋν μαζί του για τήν άπώλειά του. 'Από τήν άλλη πλευρά γνωρίζει και χριστοδιωματικά, αλλά και από τή σοφία τών ιερών Κανόνων, τή Θεανθρώπινη και Τριαδολογική δύναμη του 'Ορθόδοξου Βαπτίσματος και τής 'Ορθόδοξου κατορθουμένης χριστιανικής ζωής.

Κάποιες στιγμές, σε κάποιες σελίδες, στέκεσαι. "Ιλιγγος σε πιάνει μπροστά στο άπιστο θεανθρώπινο μεγαλείο. Σοϋ έρχεται νά φωνάξεις. Νά κατηγορήσεις τόν 'Αγιο σαν άυστηρό, σά σκληρό, σαν άσπλαχνο μπροστά στην ανθρώπινη ρευστότητα, μπροστά στο εύόλιστο τής φύσεώς μας. Και εκεί πού πās νά τό βάλεις στά πόδια, έρχεται κοντά σου, πιο κοντά, αυτός ό γίγαντας άσκητικός Πατέρας και πιο άνυποχώρητα σε σπρώχνει νά προχωρήσεις. Σε διαβεβαιώνει μέ τή χαρακτηριστική του πειστικότητα ότι οι ιεροί κανόνες και οι άγιοι Πατέρες και οι 'Αγιες Γραφές και ή ιερά Παράδοση είναι παράδοση καθολικής ζωής πού οι πάντες χωροϋν μέσα σ' αυτήν.

Τελειώνοντας τή μελέτη του βιβλίου άργά - άργά κάτι καταλαβαίνεις, μέ τις εύχές του

'Αγίου Πατρός ήμών: τί στενοχώρια, τί άσφυξία είναι στο έδω και στο τώρα ... και τί απεραντωσύνη, τί άπλα άνοίγεται ... μετά τή μελέτη αυτού του βιβλίου.

Η άναμέτρηση άνάμεσα στην όρθολογιστική εκτίμηση του συγχρόνου καλουπωμένου ούμανιστή άνθρώπου και στή διαλεκτική άποδοχή αυτού του βιβλίου είναι πραγματικά όριακή και αιχμηρή σχεδόν σε κάθε σελίδα αυτού του βιβλίου.

Γράφει συγκεκριμένα ό 'Ιερομόναχος Ευθύμιος, ό αυτόπτης βιογράφος του, για τόν 'Αγιο Νικόδημο και για τήν εργασία του **Πηδαλίου**:

«'Οντως θαϋμα ήτο νά τόν βλέπη τις τόν εύλογημένον όπου εκάθητο εις τό σκαμνίον και περίξ του είχε τά βιβλία, άλλα άνοικτά και άλλα κλεισμένα, και μέ τό κονδύλιον εις τήν δεξιάν θεωροϋσε πότε τό ένα και πότε τό άλλο». Παράλληλα τρεις ή τέσσερεις καλλιγράφοι μοναχοί συνάχθηκαν στο Κυριακό μαζί αρχικά μέ τόν 'Αγάπιο και τόν 'Ιερόθεο - ύποτακτικό του 'Αγίου - πού βοηθοϋσαν στην άνεύρεση του έπιστημονικού ύλικού από τις βιβλιοθήκες του 'Αγίου 'Ορους και στην τελική διαμόρφωση, όπως έβγαινε από τά πανάχρονα χέρια του 'Αγίου. Ποιός σημερινός θεολόγος μπορεί εύκολα νά καυχηθεί ότι κατά τή σύνθεση τής έπιστημονικής διατριβής του διέθετε και τέτοιο έπιτελείο και τέτοιες βιβλιοθήκες, και τόσο χρόνο και τέτοια πολλαπλή συγγραφική έμπειρία και τόσο άγιορείτικο ζήλο!

Μέσα στο ιερό **Πηδάλιο** θά βρει και ό 'Ιεράρχης και ό ύπεύθυνος σύγχρονος λειτουργός του 'Υψίστου και ό άπλός πιστός τοποθετήσεις, θέσεις, λύσεις, διεξόδους, άπαντήσεις σε άναρίθμητα προβλήματα πού άπασχολοϋν κάθε ζωντανό άνθρωπο, κάθε στρατευμένο χριστιανό. 'Ακόμα και ό άπιστος και ό αίρετικός μποροϋν νά ώφεληθοϋν άφάνταστα από τόν ύπερβάλλοντα πλοϋτο άληθείας, ό όποιος άφθονα περιέχεται σ' αυτό τό βιβλίο. Τεκμηριωμένη παντοειδώς ή 'Ορθόδοξη άλήθεια και μέ τό χαρακτηριστικό όρθολογισμό του 'Αγίου Νικοδήμου και μέ τήν αναπόσπαστα παρατιθεμένη ύπέρλογη Τριαδική άποκάλυψη.

Όποιος έρχεται σε διαλεκτική σχέση μέ τό

ιερό Πηδάλιο αντιλαμβάνεται την πληρότητα της ανθρωπιστικής καταφάσεώς του. Ταυτόχρονα, ή λίγο μετά, ἐλευθερώνεται τό πνεῦμα του καί ἀνάγεται σέ μιὰ ὄχι ἐπικίνδυνη ἀποφατική ὑπερβατικότητα, γιατί τό διβλίο αὐτό ἐκφράζει ἀκατάπαυστα τό θεανθρώπινο δόγμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Ἀναρίθμητες ἐνδοκοσμικές σωτηριολογικές πληροφορίες καί ἀναγωγή στήν ἐρχομένη Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Αὐτή τή διπλή εὐλογία, αὐτό τό διπλό βίωμα ἀποκτᾶ ὁ ἀναγνώστης τοῦ διβλίου αὐτοῦ.

Ἡ σύγχρονη ἀτεκμηρίωτη ἐπιστημονικά θεολογική προβληματική, ἐπηρεασμένη ἀπό ἐξωεκκλησιαστική νοοτροπία, ἰδιαίτερα ἀθετεῖ τήν γνησιότητα τῶν Ἀποστολικῶν Κανόνων. Μέ τό θέμα αὐτό καταπιάνεται ὁ Ἅγιος Νικόδημος καί μέ ἀτράνταχτα ἱστορικά, φιλολογικά καί θεολογικά ἐπιχειρήματα ἀποδεικνύει τή γνησιότητά τους. Καί ὁ πῶς ἀπλός πιστός - δέν εἶναι ἀνάγκη νά εἶναι θεολόγος - εὐκόλα κατανοεῖ στίς σελίδες κδ', κγ' καί κδ' καί τή διοργάνωση καί σειρά τῶν ἕξι ἢ ἑπτὰ Ἀποστολικῶν Συνόδων, τή θεματολογία τους καί τό θεόπνευστο προϊόν τους πού εἶναι οἱ ΠΕ (85) Ἀποστολικοί ἱεροί Κανόνες. Ὁ Ἅγιος Νικόδημος γνωρίζει τήν ἐκ τῶν αἰρετικῶν προερχομένη ἀμφισβήτηση τῶν Ἀποστολικῶν κανόνων. Γι' αὐτό φρόντισε, ὅπως λέγει ὁ ἴδιος, μέ πολλή ἐπιμέλεια νά τούς σπουδάσει, γιά νά μήν γράψει ἀνακρίβειες. «Τούς περιέφραξε μέ χίλιους θυρεούς - εἶναι λόγια δικά του - καί μέ ὅλας τάς βολίδας τῶν δυνατῶν κατά τό ἄσμα, ἵνα καί ἀπό αὐτήν μόνην τήν θεωρίαν τοῦ πλήθους τῆς πανοπλίας φοβῆται ἀπό μακρόθεν κάθε πολέμιος». Ἐπιμελήθηκε ἐπισταμένως καί βρῆκε ποῖοι κανόνες Συνόδων ἐπιβεβαιώνουν τούς Ἀποστολικούς «αὐτολεξί» καί ποῖοι ἀπό τούς κανόνες τῶν Συνόδων ἐπιβεβαιώνουν τούς Ἀποστολικούς μέ μόνο τό ὄνομα «ἀποστολικοί». Στό τέλος τῆς σελίδας κδ' παρατίθενται οἱ συγκεκριμένες ἱστορικές μαρτυρίες πού ἀποδεικνύουν τή γνησιότητα τῶν Ἀποστολικῶν κανόνων.

Ποιά ἀπό τήν ἄλλη πλευρά εἶναι τά ἐπιχειρήματα τῶν ἀμφισβητιῶν τῶν Ἀποστολικῶν κανόνων; Εἶναι γεγονός ὅτι δέν ὑπάρχουν. Τό μόνο πού ὑπάρχει εἶναι ἡ ἀόριστη ἀμφισβήτηση. Οἱ ἀμφισβητίες εἶναι ἐπηρεασμένοι ἀπό τό στεῖρο ὀρθολογιστικό πνεῦμα τῶν Δυτικῶν θεολόγων, πού συζηματίζονται μέ τή γενικότερη ἀσάφεια τῆς «νέας ἐποχῆς» καί τῶν μηνυμάτων της. Ἴσως, ἂν καταφερθεῖ καίριο πλήγμα κατά τῶν Ἀποστολικῶν πού ἀποτελοῦν καί τίς γερές θεανθρώπινες βάσεις τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου, εὐκολότερα θά ἀθετηθεῖ καί τό λοιπό οἰκοδόμημα τῶν ὑπολοίπων ἱερῶν κανόνων. Παλαιότερο ἐπιχείρημα τῶν Δυτικοπλήκτων θεολόγων ἦταν ἡ ἐπιστροφή στήν Ἀποστολική ἐποχή. Ὡστόσο ὁ ἴδιος ἀμερόληπτος Ἅγιος Πατήρ Νικόδημος καταθέτει τή μαρτυρία τοῦ Ἀντωνίου Φορέστου Γεζουβίτου, ἡ ὁποία ἐπιβεβαιώνει, ὅτι ἡ ἐν Τριδέντῳ Οἰκουμενική Σύνοδος τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ἐκύρωσε καί τούς ΠΕ (85) Ἀποστολικούς Κανόνες, γιά νά μή κατηγοροῦνται αὐτοί (οἱ Ρωμαιοκαθολικοί) γιά αὐθαίρετες καινοτομίες. Καί τό σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι καί οἱ 85 Ἀποστολικοί κανόνες κυρώθηκαν ἐπίσημα, δηλαδή συνοδικά, ἀπό τόν δεύτερο κανόνα τῆς Ἐκτῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί ἀπό τόν πρῶτο τῆς Ἑβδόμης. Μετά ἀπό τέτοιου εἴδους ἐπικυρώσεις δέν ἀποδεικνύεται ἡ σκοπιμότητα τῶν ἀμφισβητιῶν;

Μεγίστης προοιμιακῆς σημασίας εἶναι οἱ σελίδες ιη', ιθ', κ', κα' καί κβ'. Σ' αὐτές περιγράφει ὁ Ἅγιος Νικόδημος τί ἀκριβῶς εἶναι κανόνας (Τί ἐστίν κανών;). Ἐπίσης ὅτι ἀπαρασάλευτα πρέπει νά φυλάσσονται ὡς θεόπνευστοι οἱ ἱεροί κανόνες καί ὅτι «οἱ θεῖοι κανόνες ὑπέρ τούς βασιλικούς νόμους ἰσχύουσιν». Τέλος δύο ἱαμβικά ἐπιγράμματα, ἀφιερωμένα τό ἓνα στοῦς ἱερούς κανόνες καί τό ἄλλο στό συγκεκριμένο διβλίο τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου καταξιώνουν τήν πρωτότυπη ἐπιστημονική Ὁρθόδοξη μεθοδολογία, πού ἀξίζει ἄλλωστε στοῦς ἱερούς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας.

(συνεχίζεται)

ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑΙ υπό Ἀρχιμανδρίτου Ἰωαννικίου Κοτσώνη

Προσφάτως ἐδιαβάσαμε στίς ἐφημερίδες τὴν εἶδησιν ὅτι θὰ πραγματοποιηθῆ εἰς τὴν Ἀθήνα Παπικὴ Σύνοδος 34 προέδρων τοπικῶν Συνόδων τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Πορτογαλία ὡς τὴν Ρωσία καὶ ἀπὸ τῆς Σκανδιναβικῆς χῶρες ὡς τὴν Μάλτα. Ἡ Σύνοδος αὐτὴ ὀνομάζεται μὲ ἄλλα λόγια 29ῃ Γενικῇ Συνέλευσις τοῦ Συμβουλίου τῶν Συνόδων τῶν Ἱεραρχιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἔχει ὀρισθεῖ γιὰ τῆς ἡμερομηνίας ἀπὸ 11-14 Νοεμβρίου '99.

Ἡ 14ῃ Νοεμβρίου εἶναι ἡμέρα τῆς μνήμης τοῦ μεγάλου ὑπερμάχου τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρός ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ. Μήπως ἄραγε οἱ Καρδιάλιοι ἐπισκοποὶ τῆς Εὐρώπης συγκεντρώνονται εἰς τὴν πρωτεύουσα τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος τὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ τιμήσουν καὶ νὰ ὑμνήσουν τὸν γίγαντα τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν; Μήπως συνάζονται ἐπὶ τῷ αὐτῷ, «σωφρονουῦντες καὶ ἱματισμένοι», καὶ ὄχι ὡς «γαμβροὶ γυναικοπρόσωποι» (κατὰ τὸν ἅγιον Νικόδημον τὸν Ἀγιορείτην) γιὰ νὰ ζητήσουν συγγνώμη ἀπὸ τὸν ἅγιον, τὸν ὁποῖον ἐσυκοφάντησε ὁ Παπισμὸς, διέσυρε καὶ ἐπολέμησε ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ αἱρετικοῦ Βαρλαάμ; Μήπως ἔρχονται «μὲ καρδίαν τεταπεινωμένην καὶ συντετριμμένην» γιὰ νὰ ζητήσουν συγγνώμη καὶ νὰ ἐκφράσουν εἰλικρινῆ μετάνοιαν (κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς ἀλαθῆτου, οὐμανιστικῆς καὶ ὑπερφιάλου, ἑωσφορικῆς Κεφαλῆς τοῦ Παπισμοῦ) γιὰ τὰ δεινὰ πού ἐπεσώρευσαν εἰς τὸ ταλαίπωρον Ἔθνος μας οἱ Σταυροφορίες τῆς αἰσχύνης; Γιὰ τῆς λεηλασίες, γιὰ τῆς κλοπῆς καὶ τῆς ἀρπαγῆς, γιὰ τοὺς βανδαλισμούς καὶ τῆς βαρβαρότητες κατὰ τοῦ Ὁρθοδόξου Βυζαντίου;

Ὁχι. Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ.

Μήπως καταφθάνουν εἰς τὸ κλεινὸν ἄστυ, τὰς Ἀθήνας, οἱ καλοζωισμένοι Καρδιάλιοι γιὰ νὰ μεταφέρουν κάποιον ἱστορικὸν μήνυμα, κάποια θεάρεστη ἀπόφασιν τοῦ Ἀλαθήτου (!) Ἀφεντικοῦ των τῆς Ρώμης γιὰ τὴν καταδίκην καὶ κατάργησιν τῆς Οὐνίας; Γιὰ νὰ συμπανηγυρίσουν μὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ

ὄλους τοὺς Ρωμούς; Ὁχι. Ὁχι. Μὴ ζητᾶτε τοιαύτην πολυτέλειαν καὶ ἀρχοντιὰ ταπεινώσεως καὶ μεταμελείας καὶ συγγνώμης.

Ἐπάρχει συγγνώμη χωρὶς μετάνοια. Ἐποκριτικὴ μετάνοια. Εἶναι ἡ συγγνώμη τοῦ Παπισμοῦ πού δημοσιοποιεῖται συχνά, ὅπως ὅλες οἱ πράξεις του, «πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις». Πρὸ καιροῦ ἐζήτησε συγγνώμη ὁ Πάπας γιὰ τὰ ἐγκλήματα τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως. Ἐζήτησε συγγνώμη γιὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Χιτλερισμοῦ εἰς δάρος τῶν Ἑβραίων. Δὲν θὰ ζητήσῃ ὅμως συγγνώμην οὔτε γιὰ τῆς ἐπαίσχυντες σταυροφορίες εἰς δάρος τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Ρωμιοσύνης, οὔτε ἀκόμη γιὰ τὴν ἐγκληματικὴν συμπαράστασιν ἢ καὶ πρωτοπορείαν εἰς τὴν ἀνανδρον ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου Σερβικοῦ λαοῦ τῶν Δυτικῶν, πού ἐστιγμάτισε τὸ τέλος τοῦ 20οῦ αἰῶνος.

Ἀλλὰ μία εἰλικρινῆς συγγνώμη προϋποθέτει μία εἰλικρινῆ μετάνοια. Καὶ μία εἰλικρινῆς μετάνοια προϋποθέτει προσπάθεια διορθώσεως καὶ ἀλλαγῆς τῆς τακτικῆς. Καὶ ἐάν παρ' ἐλπίδα, ζητοῦσαν οἱ Παπικοὶ συγγνώμη θὰ ἦτο ὅπως οἱ ἄλλες, φαρισαϊκῆς, ὑποκριτικῆς, «πρὸς τὸ θεαθῆναι».

Ὅπως «πρὸς τὸ θεαθῆναι» συγκαλεῖται καὶ αὐτὴ ἡ ἐν Ἀθήναις Σύνοδος τῶν Φραγκολατίνων. Ἀλλὰ κάποιες παρόμοιες σύνοδοι μυρίζουν ἄλλου τύπου σταυροφορίες. Ὡστε οἱ σταυροφορίες συνεχίζονται; Βεβαίως. Μόνον πού φοροῦν διάφορα δόλια προσωπεῖα. Ἄλλοτε μὲ τὰ ὄπλα, ἄλλοτε μὲ τὰ ὑποκριτικὰ χαμόγελα. Ἄλλοτε μὲ τὴν βία, ἄλλοτε μὲ τὴν κολακεία. Ἄλλοτε μὲ τὰ δολάρια τοῦ Βατικανοῦ, ἄλλοτε μὲ τῆς Συνόδους.

Ἐτσι καὶ αὐτὴ ἡ Σύνοδος τῶν Καρδιναλίων προέδρων εἶναι μία ἐπίδειξις δυνάμεως κοσμικῆς, καισαροπαπικῆς ἐν μέσαις Ἀθήναις, ἐν ὄψει τῶν ἐορτασμῶν τοῦ 2.000. Ποιὸς γνωρίζει. Μήπως εἶναι καὶ ἓνα προγεφύρωμα, μία προπομπή γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Πάπα;

Δὲν γνωρίζομε ὅμως ἀκόμη πρὸς τί αὐτὴ ἡ προκλητικὴ Σύνοδος τῶν Καρδιναλίων σέ μία χώρα ὅπως ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία εἶναι ὀρθόδοξος καθ' ὀλοκληρίαν. Ζητεῖ ὁ χρεωκοπημένος Πα-

πισμός νά φανοῦμε ἐνωμένοι; Ἐννοεῖται ὅτι ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι καθ' ἡμέραν εὐχόμεθα «ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως» γιὰ μίαν ὄχι φαινομένην, ἀλλὰ πραγματικὴν ἐνώσιν. Ἐνωσιν χωρὶς νέου τύπου Σταυροφορίας, ἐνωσιν μὲν ὁλόθυμον καὶ

ὁλόθερμον ἐπιστροφὴν εἰς τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις καὶ τὰ Ἱερά Δόγματα τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Γιὰ νὰ ἐορτάσωμεν μίαν ὄντως ἐλπιδοφόρον νέα χιλιετία. Καὶ διὰ τοῦτο «ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΔΕΗΘΩΜΕΝ».

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ἢ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ;

Γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τῆς λεγομένης «λειτουργικῆς ἀνανεώσεως» στὸ τεύχος 71 τοῦ περιοδικοῦ «Σύναξη» παρουσιάσθηκαν θέσεις οἱ ὁποῖες δὲν βρῖσκονται ἐναρμονισμένες μὲ τὴν παράδοση τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Μᾶλλον κατεδάφιση προτείνουν, παρὰ ἀληθινὴ ἀνανέωση καὶ ἀναγέννηση.

Ὡς ἀπάντηση στὶς θέσεις αὐτὲς ἐστάλη στὸ περιοδικὸ ἐπιστολὴ ὑπογραφόμενη ἀπὸ πολλοὺς καὶ γνωστοὺς κληρικούς τὴν ὁποία καὶ δημοσιεύουμε εὐχαρίστως λόγῳ τῆς μεγάλης σπουδαιότητός της, εὐθυγραμμιζόμενοι καὶ ἡμεῖς μὲ τὶς θέσεις της.

Ἀγαπητοὶ ὑπεύθυνοι τοῦ περιοδικοῦ «ΣΥΝΑΞΗ»,

Θὰ παρακαλοῦσαμε στὰ πλαίσια τοῦ διαλόγου γιὰ τὴν «λειτουργικὴ ἀναγέννηση» τοῦ τεύχους 71 νὰ καταχωρήσετε τὸν ἀντίλογόν μας, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἀντίθετες γνώμες, ὅπως ἐξ ἄλλου τὸ ἀναγνωρίζετε, μὲ τὸ Προλογικὸ σας.

Κατ' ἀρχὰς θὰ θέλαμε νὰ ἐπισημάνουμε ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ συνεργάτες τοῦ τεύχους 71 κατατρύχονται ἀπὸ ἓνα μίζερο, γκρινιάρικο αἶσθημα ὅτι τίποτε δὲν πάει καλά στὴ Λατρεία μας. Φταίει τὸ Τυπικόν, φταίει ἡ γλῶσσα, φταίει ἡ δομὴ τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ τῶν ἄλλων ἀκολουθιῶν. Φταίει κι αὐτὸς ὁ ἔρμος ὁ λαός, πού δὲν συμμετέχει, δὲν κατανοεῖ ἢ συμμετέχει μαγικά ἢ θεατρικά κ.λ.π.

Αὐτὸ τὸ αἶσθημα συνοδεύεται ἀπὸ μίαν μανία ἀνατροπῆς καὶ καταστροφῆς. Πρέπει ν' ἀλλάξουν ΟΛΑ! Νέο Τυπικόν, διόρθωση τῶν Ἀκολουθιῶν, μοντέρνες Ἀκολουθίες, νέες ποιητικὲς φόρμες! Ξεφυλλίζοντας τὶς σελίδες τοῦ τεύχους 71 νομίζει κανεὶς ὅτι βρῖσκεται σὲ μάντρα ἐκποιήσεως παλαιῶν ὑλικῶν, τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τῶν προτεινομένων καινοτο-

μιῶν φαντάζει στὰ μάτια σου σάν μιά ἄμορφη μάζα ἀχρήστων ὑλικῶν, τῆς συνόλου Παραδόσεως, πού τὴν ἰσοπέδωσε ἡ μπουλντόζα τῶν ἀνανεωτῶν.

Πρὶν εἰσελθόμεν στὴν οὐσία τῆς κριτικῆς μας, γιὰ νὰ μὴν κρυθώμαστε πίσω ἀπὸ τὸ δάχτυλό μας, θέλουμε νὰ ὑπενθυμίσουμε στοὺς συνεργάτες σας ὅτι ἡ «συζήτηση πού διεξάγεται κάμποσες δεκαετίες γιὰ τὴν λειτουργικὴ ἀνανέωση» εἶναι καθαρὸ ἐφεύρημα τοῦ εὐσεβισμοῦ. Ὁ Π. Τρεμπέλας, πρύτανις τοῦ ἑλλαδικοῦ εὐσεβισμοῦ, συχνὰ ἀναφερόμενος στὸ ἐν λόγω τεύχος, εἶναι ἐκεῖνος πού ξεκίνησε τὶς προτάσεις γιὰ τὴν λεγόμενη «λειτουργικὴ ἀνανέωση»- καὶ δὲν εἶναι καθόλου συμπτωματικὸ αὐτό, ὅπως ἰσχυρίστηκε σὲ κείμενό του στὸν «Ἐφημέριον» ὁ κ. Φουντούλης- μὲ τὴν ἔκδοση τοῦ βιβλίου του «αἱ τρεῖς λειτουργίαι κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις κώδικας» τὸ 1935 καὶ συνέχισε μὲ τὰ ἀπαράδεκτα ἄρθρα του στὴν «Ἐκκλησία», «Ἡ εἰς ἐπήκοον ἀναγνωσις τῶν εὐχῶν» καὶ «Ἡ συνιερούργια κλήρου καὶ λαοῦ». Οἱ χριστιανικὲς ὁργανώσεις πού τὸν ἀκολουθοῦσαν, μὲ τὸν ζῆλον νεοφωτίστων μισσιοναριῶν, βάλθηκαν νὰ κἀνουν «ἀποτελεσματικὴ» τὴν εὐσέβεια τῶν χριστιανῶν, νὰ τοὺς ἀναγκάσουν νὰ «συμμετέχουν». Γιὰ λόγους εὐταξίας καὶ ἀφιλοχρηματίας δὲν ἀνάβαν κερὰ στὰ ναῦδριά τους, δὲν δέχονταν μικρὰ παιδιὰ, οἱ ἱερεῖς «φώναζαν» τὶς μυστικὲς εὐχὲς καὶ τραγουδοῦσαν στὴ λειτουργίαν τὶς γλυκερὲς «μελωδίες» τοῦ Σακελαριδῆ γιὰ νὰ μποροῦν ὅλοι νὰ «συμμετέχουν», ἐνῶ ὁ ὑπεύθυνος στὴ γωνία ἔδινε τὸ σύνθημα πότε θὰ σηκωθοῦν, πότε θὰ κάτσουν, πότε θὰ γονατίσουν, (ἀκόμη καὶ τὴν Κυριακὴν, κατὰ τὴν ὁποία «τὸ κλίνειν γόνυ» δὲν τὸ ἐπιτρέπουν οἱ Ἱεροὶ κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων). Μιὰ ἀντίδραση σ'

αυτήν τήν προτεσταντική συμμετοχή ἦταν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1353 Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ 1956, ἡ ὁποία ὑπέμνησε στούς κληρικούς τήν ἀρχαία παράδοση τῆς μυστικῆς ἀναγνώσεως τῶν εὐχῶν καί τῆς ἐμμελοῦς ἀναγνώσεως τοῦ Ἐπιστολίου καί τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀκολουθεῖ ἡ Ἱερωνυμική λαίλαπα μέ τήν περιφρόνηση καί ἀστυνόμηση τοῦ κλήρου, μέ τήν συντομευμένη Λειτουργία, τήν ἀποτυχημένη ἀπόπειρα καταργήσεως τοῦ Τέμπλου κ.λ.π.

Σήμερα ἐπανερχόμαστε σέ ἄλλη, κατά τή γνώμη μας, τήν ἰσχυρότερη ἐπίθεση κατά τῆς Παραδόσεως. Ἄς δοῦμε λοιπόν αὐτήν τήν ...καινούργια ἀνανέωση!

Ὅλες οἱ προτάσεις τῶν εἰδημόνων γιά καινοτομίες στή Λατρεία κινοῦνται σέ τρία ἐπίπεδα:

α) Ἀλλαγὴ τοῦ Τυπικοῦ.

β) Ἀποδόμηση, ἀναδόμηση καί δόμηση Νέων Ἀκολουθιῶν καί

γ) Ἀλλαγὴ στή λειτουργική γλῶσσα.

α) Ἀλλαγὴ τοῦ Τυπικοῦ ζητεῖ ἓνας ἐκ τῶν εἰσηγητῶν, ὁ π. Ἀντώνιος Πινακούλας. Ζητεῖ τή νεκρά ἀνάσταση τοῦ Ἀσματικοῦ Τυπικοῦ, ἑνός Τυπικοῦ ἐνοριακοῦ, τό ὁποῖο σταδιακά ἀπό τόν Η' αἰῶνα ἀρχίζει νά ἐγκαταλείπεται. Τόν ΙΑ', ΙΒ' αἰῶνα τηρεῖται σέ τρεῖς μητροπολιτικούς ναοὺς καί στίς ἀρχές τοῦ ΙΕ' αἰῶνος μόνο στήν Ἁγία Σοφία Θεσσαλονίκης. Ἦταν, λέει, καλλίτερο, εἶχε σταθεροὺς ψαλμούς, μπορούσαν ὅλοι νά συμπάλλουν. Βέβαια, θά ἀπαντούσαμε, αὐτά κινοῦνται στήν περιοχὴ τοῦ μυθικοῦ ρομαντισμοῦ, διότι τά ψάλματα τοῦ Ἀσματικοῦ Τυπικοῦ ἦσαν περίτεχνα καί ἐκτελοῦνταν ἀπό πολυμελεῖς χορούς-ἔτσι λένε τοῦλάχιστον οἱ δικοί μας μουσικοὶ ἐρευνητές. Γκρινιαίνει ὁ π. Ἀντώνιος διότι εἰσήλθε στόν κόσμο τό μοναχικό Τυπικό. Τί νά ποῦμε γιά ὅλα αὐτά; Ἔχουμε μιά ὁμορφα δομημένη Λατρεία, μέ ποικιλία τροπαρίων, παρμένη ἀπό τοὺς μοναχοὺς καί προσαρμοσμένη στίς δικές μας δυνατότητες. Ὅλη ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, τά δόγματα, ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ, ἡ τιμὴ τῆς Θεοτόκου, τῶν Ἁγίων εἶναι ἀποθησαυρισμένα στά λειτουργικά βιβλία καί τρέφουν τήν ψυχὴ μας. Πήραμε τό ἄρωμα τῆς μοναχικῆς ζωῆς καί εἶναι καύχημά μας νά συναγωνιζόμεθα «ταῖς προσευχαῖς» μέ τοὺς

μοναχοὺς. Οἱ μοναχοὶ εἶναι γιά μᾶς φῶς, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος. Τήν παγίωση τοῦ Τυπικοῦ τῆς Λατρείας μας τήν θεωροῦμε εὐλογία, ὄχι βραχνά, ὄχι στεῖρο συντηρητισμό. Οἱ πρό ἡμῶν Πατέρες ἐκοπίασαν γιά νά ἔχουμε αὐτὴ τήν Τάξη. Τοὺς εὐγνωμονοῦμε γι' αὐτό καί τελῶντας τά τῆς Λατρείας ὅπως μᾶς τά παρέδωσαν, νιώθουμε τήν μετ' αὐτῶν κοινωνίαν. Δέν ἀναζητοῦμε καί δέν ἀνασηκῶνουμε παλαιὰ στρώματα λατρείας, λειτουργικῆς συνήθειες, οἱ ὁποῖες δέν «ἐγκατεροῖζωσαν τῇ Ἐκκλησίᾳ» (Μ. Βασίλειος). Ἡ δυναμικὴ τῆς σταδιακῆς μεταβολῆς στή λατρεία ἔδρασε μυστικά, ὡς λειτουργία τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, χωρὶς βίαιες, αὐθαίρετες προτάσεις καί παρεμβάσεις στήν παραδεδομένη Λατρεία. Ἡ μορφή τῆς Λατρείας δέν εἶναι ἓνα τυχαῖο συνονθύλευμα. Οἱ συνεργάτες σας δέν τολμοῦν νά μᾶς ποῦν ποιὰ εἶναι «τά ἀντικλησιαστικά στοιχεῖα, πού κάποτε γιά διαφόρους λόγους παρεξέφρησαν στήν ἐκκλησιαστικὴ πράξη καί νόθευσαν τό λειτουργικὸ ἦθος». (Μήπως ἐννοοῦν τό ἱερό τέμπλο, τὴ θέση τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς κ.λ.π.); Πάντως εἶναι, φρονοῦμε, ἀσέβεια πρὸς τοὺς Πατέρες μας αὐτὴ ἡ μαρτυρία ἀνατροπῆς τοῦ Τυπικοῦ γιά ποιμαντικούς τάχα λόγους. Οἱ προτάσεις αὐτές καί τά ἐνδεχόμενα πειράματα μόνο ἀναστάτωση θά δημιουργήσουν.

β) Πιὸ παράδοξη, προκαλοῦσα θυμηδία, εἶναι ἡ πρόταση νά ἀλλάξει ἡ δομὴ τῆς Τάξεως τῆς Θ. Λειτουργίας, τοῦ Γάμου κ.λ.π. Ὁ «ἀνώνυμος ἔγγαμος» (ὁ κ. Γιανναράς;) συνέταξε πλήρη ἐρώτων Ἀκολουθία Γάμου ἀλλάζοντας ὅλες τίς χαρμόσυνες εὐχές, ἀκόμη καί τήν σήμερα ἀναγινωσκόμενη Εὐαγγελικὴ περικοπὴ τοῦ ἐν Κανᾷ γάμου γιά «νά προχωρήσουμε σέ ἀποδέσμευση ἀπὸ τήν ὅλη νοοτροπία, πού ἀναζητεῖ τὴ σύσταση τῶν μυστηρίων μέ σχολαστικὸ τρόπο σέ σημεῖα τῆς Καινῆς Διαθήκης» ! (Γ. Φίλιας). Μιμεῖται τήν ἀκολουθία τῆς κουρᾶς καί ἐπικαλεῖται τόν Ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος! Μπορεῖ αὐτό νά γίνεταί μέ τήν καλλίτερη διάθεση, ἀλλά τό ἀποτέλεσμα εἶναι νά ἀφανισθεῖ τό πανευφρόσυνο πρόσωπο τῆς τέλειαις, θεανθρώπινης Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου. Ὁ π. Κ. Καραϊσαρίδης προτείνει κατάργηση τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἁρ-

ραβῶνος, «προσθαφαιρέσεις» στά Εἰρηνικά, σύμπυξη τῶν δύο μεγάλων εὐχῶν, κατάργηση δύο εὐχῶν καί τῆς μεταξύ τους δεήσεως, τροποποίηση ἄλλων. Κάνει τήν παραχώρηση «νά διατηρηθεῖ τό Πάτερ ἡμῶν γιατί εἶναι πολύ γνωστή καί ἀγαπητή προσευχή!» (sic)

Ἐπί π. Βασίλειος Θερός πρότεινε καί αὐτός Ἀκολουθία Γάμου στήν «ἀρμόδια Συνοδική Ἐπιτροπή» καί δυσανεκτήθηκε, λέει, πού δέν τή δέχτηκαν! Ἄλλη φορά «πάντα μέ τήν κανονική διαδικασία» ζήτησε νά παραταθεῖ τό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα κατά 4 στίχους ὥστε νά μήν «καταλήγει στήν ἐπίμαχη(;) φράση ,ἡ δέ γυνή ἵνα φοβῆται τόν ἄνδρα».

Περνάμε τώρα στό **Τυπικό τῆς Θ. Λειτουργίας**. Στόν π. Παῦλο Κουμαριανό φταῖνε τά Εἰρηνικά, ἡ Ἐκτενής, τά Πληρωτικά, ἡ μυστικότητα τῶν εὐχῶν, ὁ τρόπος προσκομιδῆς καί τῆς Εἰσόδου. Ἡ φράση τῆς Ἀγίας Ἀναφορᾶς «Ἐτι προσφέρομέν σοι τήν λογικήν ταύτην καί ἀναίμακτον λατρείαν καί παρακαλοῦμεν σε καί δεόμεθα καί ἱκετεύομεν» εἶναι, λέει, ἐμβόλιμη γιατί τοῦ τό ὑπέδειξε σέ μιὰ συζήτηση «ὁ δόκιμος λειτουργιολόγος Stefano Parenti».

Διαβάζοντας αὐτές τίς ἀυθαίρετες προτάσεις, εἰδικά τῶν ἱερουργῶν τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, μᾶς γεννήθηκε ἡ ἀπορία: Πῶς μπορεῖ ἓνας ἱερεὺς νά γευθεῖ ρανίδα τοῦ θείου ἐλέους, λίγο ἀπό τόν Παράδεισο πού προσφέρεται στόν ἱερέα κατά τήν Θεία Λειτουργία, πῶς μπορεῖ νά προσφέρει χάρη καί χαρά στούς νυμφευομένους, νά μετάσχει στήν εὐλογία πού τοῦς μεταδίδει, ὅταν διακατέχεται ἀπό ἐσωτερική γκρίνια: «αὐτό εἶναι ἐμβόλιμο, αὐτό δέν χρειάζεται, αὐτό εἶναι μεταγενέστερο». Βέβαια αὐτό εἶναι δικαίωμά του, «νά τρώγεται μέ τά ροῦχα του», δέν δικαιούται ὅμως τήν προσωπική του δυσκολία νά τήν προβάλλει σ' ὀλόκληρη τήν Ἐκκλησία μέ ἀπαίτηση προσαρμογῆς ὅλων στίς ἰδιοτροπίες του. Ἡ Ἐκκλησία ὅλα τά ἔχει καλά καμωμένα, τό Πνεῦμα τό Ἅγιο τήν ὁδηγεῖ «εἰς πᾶσαν τήν Αλήθειαν». Δέν ὑπάρχουν λάθη, συμπτωματικές συνήθειες, πού πρέπει νά διορθωθοῦν. Ἀποροῦμε πῶς τολμοῦν κάποιοι εἰσηγητές νά κατηγοροῦν τήν Λατρεία καί τήν ἐρμηνεία της γιά εὐσεβιστικές ἀποκλίσεις, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι προβάλλουν τίς ἀτομικές

τους γνώμες καί τά δικά τους πορίσματα τῶν ἀτέλειωτων σχολαστικῶν τους διαδασμάτων, σάν γνήσιο φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας.

γ) Τό τρίτο ἐπίπεδο, στό ὁποῖο κινεῖται ἡ λεγόμενη «λειτουργική ἀναγέννηση», ἡ **προτεινόμενη ἀλλαγὴ τῆς λειτουργικῆς γλώσσας** εἶναι τό τραγικώτερο καί τό πλέον ἐπικίνδυνο. Δέν θά θέλαμε νά ποῦμε ὅτι εἶναι καί τό πλέον ὑποπτό. Μέχρι τώρα εἴμασταν ἤσυχοι ὅτι ἡ γλώσσα μας, ἡ σπουδαιότερη παρακαταθήκη τοῦ ἔθνους μας, παρά τόν πόλεμο φθορᾶς πού ὑφίσταται ἀπό καθαρευουσιάνους καί δημοτικιστές, φυλάσσεται ἀλώβητη καί σπιλπνή, ὄχι ἀπλῶς στά βιβλία, πού μποροῦν νά μένουν νεκρά κι ἀδιάβαστα στά ράφια, ἀλλά μέσα στή Λατρεία μας! Διαβάζεται πεζά ἢ ἐμμελῶς, ψάλλεται μέ ἑλληνική λειτουργική μουσική ἀπαράλλακτα μέσα στούς αἰῶνες. Καί τώρα φθάσαμε στή γελοῖα, ὅσο καί ἐπικίνδυνη σκέψη νά ἀλλάξουμε τή λειτουργική γλώσσα. Ἐπί π. Πινακούλας ἀδίστακτα προτείνει «δημιουργία Νέων Ἀκολουθιῶν στή σύγχρονη γλώσσα .. νά δημιουργηθοῦν νέες ποιητικές φόρμες καί ποιήματα». Ποιές εἶναι ἄραγε οἱ νέες ποιητικές φόρμες; αὐτές τῆς μοντέρνας ποίησης; καί θά ἐπενδυθοῦν μέ μουσική ρόκ, Ξενάκη ἢ Yiannis;). Τά ἴδια εἰσηγεῖται καί ὁ π. Κ. Καραϊσαρίδης, ἐνῶ ὁ κ. Κουραμπῆς (τόν ὁποῖο, εἶναι ἀλήθεια, ἀποστόμωσε ὁ κ. Γιανναρᾶς) μᾶς κατηγορεῖ, τοῦς ὀρθοδόξους, ὅτι μέσα στήν ἀτομία μας γιά ἀλλαγὴ τῆς γλώσσας, ἀναγκαζόμαστε νά χρησιμοποιοῦμε «μαγικές ἀρχαϊκές λέξεις!» Τό πῶς λυπηρό ὅμως εἶναι ὅτι ὁ Μητροπολίτης Νικοπόλεως ἔχει μεταφέρει στήν πράξη τίς ἀνωτέρω θεωρίες ἐπιβάλλοντας στούς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως του νά διαβάσουν τίς εὐχές τῆς Γονυκλισίας καί τῶν Θεοφανείων στή Δημοτική - πράγμα πού ὀφείλαν καί ἐδικαιοῦντο νά ἀρνηθοῦν οἱ ἐν λόγῳ κληρικοί, διότι ἡ ἐντολή αὐτή ἀντέβαινε σέ ὅσα προστάσει ἡ Ζ' Οἰκουμενική Σύνοδος στήν Η' Πράξη της: «Εἰ τις πᾶσαν παράδοσιν ἐκκλησιαστικήν, ἔγγραφον ἢ ἀγγραφον ἀθετεῖ, ἀνάθεμα.»)

Μέ τέτοιες θεωρίες καί πράξεις φθάνουμε στόν εὐτελισμό καί τήν ἀπό-ιεροποίηση τῆς λειτουργικῆς μας γλώσσας, ἀπομακρυνόμαστε ἀπό τό πρωτότυπο κείμενο τῶν Ἁγίων

Γραφῶν, τῶν συγγραμμάτων τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῶν λειτουργικῶν κειμένων, τῶν Ἱ. Κανόνων κ.λ.π., γινόμενοι ἔτσι βορά στά μηνύματα τῆς Ν. Ἐποχῆς. Τραυματίζοντας τή γλώσσα μέσα στό χώρο τῆς Ἐκκλησίας ἤ καί φονεύοντάς την στή συνείδηση τῶν Χριστιανῶν, ὅσοι μεθοδεύουν κάτι τέτοιο συνειδητά ἤ ἀσυνειδητά πετυχαίνουν τήν διακοπή τῆς ιστορικῆς καί πολιτιστικῆς μας συνέχειας καί τήν ἀπό-εκκλησιοποίηση τοῦ ἔθνικοῦ μας βίου. Παραθέτουμε πρὸς αἰσχύνη καί συνεντισμό μας λόγους τοῦ Ρώσου **Γέροντος Σωφρονίου** «περὶ τῆς λειτουργικῆς γλώσσης»:

«Οἱ Ἕλληνες διά τῆς φιλοσοφίας ἔφθασαν εἰς τά ὑψηλότερα δυνατά ὄρια ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καί διά τῆς γλώσσης παρουσίασαν τήν τελειότεραν δυνατήν μορφήν ἐκφράσεως τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου. Τήν μορφήν ταύτην τῆς ἐκφράσεως προσέλαβε καί ἐχρησιμοποίησε κατά πρόνοιαν Θεοῦ εἰς τήν Λατρείαν ἐπὶ δύο χιλιετίας ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Λειτουργία, ὡς τό κορυφαῖον μέσον ἀναφορᾶς τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τόν Θεόν εἶναι φυσικόν νά ἔχη ὡς ἐκφραστικόν ὄργανον τήν κατά τό δυνατόν τελειότεραν γλώσσαν.

Ἡ χρῆσις τοῦ τελειότερου ὑπάρχοντος γλωσσικοῦ ὀργάνου εἰς τὰς λατρευτικὰς συνάξεις βοηθεῖ τοὺς πιστοὺς νά διατηροῦν τήν αἴσθησιν τοῦ Τελείου καί συμβάλλει εἰς τήν πληρεστέραν δυνατήν κοινωνίαν μετ' αὐτοῦ.

Ἡ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον χρησιμοποιηθεῖσα καί καθαγιασθεῖσα γλώσσα τῆς Θ. Λειτουργίας, ἥτις δύναται νά χαρακτηρησθῆ καί ὡς κατηγορημα τῆς ὀρθοδόξου λατρείας, εἶναι ἀδύνατον νά ἀντικατασταθῆ ἄνευ οὐσιώδους βλάβης αὐτῆς ταύτης τῆς λατρείας.

Διά τοὺς λόγους τούτους εἴμεθα κατηγορηματικῶς πεπεισμένοι ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ χρῆσις τῆς παραδεδομένης Λειτουργικῆς γλώσσης ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις. Οὐδόλως ὑπάρχει ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς γλώσσης τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς, πράγμα ὅπερ ἀναποφεύκτως θά καταβιδάσῃ τό πνευματικόν ἐπίπεδον καί θά προξενήσῃ οὕτως ἀνυπολόγιστον ζημίαν. Εἶναι ἄτοποι οἱ ἰσχυρισμοὶ περὶ τοῦ δήθεν ἀκατανοήτου διά πολλοὺς συγχρόνους ἀνθρώπους τῆς παλαιᾶς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης,

μάλιστα δέ δι' ἀνθρώπους ἐγγραμμάτους καί πεπαιδευμένους εἰσέτι. Δι' αὐτούς ἡ ἐκμάθησις ἐντελῶς μικροῦ ἀριθμοῦ λέξεων, αἵτινες δέν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τήν καθ' ἡμέραν ζωὴν, εἶναι ὑπόθεσις ὀλίγων ὥρῶν. Πάντες ἀνεξαιρέτως καταβάλλουν τεραστίας προσπάθειας διά τήν ἀφομοίωσιν πολυπλόκων ὀρολογιῶν διαφόρων τομέων τῆς ἐπιστημονικῆς ἢ τῆς τεχνικῆς γνώσεως, τῆς πολιτικῆς, τῆς νομικῆς καί τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν, γλώσσης φιλοσοφικῆς ἢ ποιητικῆς καί τὰ παρόμοια. Διατί λοιπόν ἀναγκάζομεν τήν Ἐκκλησίαν νά ἀπολέσῃ γλώσσαν ἀπαραίτητον διά τήν ἐκφρασιν ὑψίστων μορφῶν τῆς θεολογίας καί τῶν πνευματικῶν διωμάτων; Πάντες, ὅσοι εἰλικρινῶς ἐπιθυμοῦν νά γίνουν κοινωνοὶ τῆς αἰωνοβίου παραδόσεως τοῦ Πνεύματος, εὐκόλως θά ἀνεύρουν τήν δυνατότητα νά ἐξοικειωθοῦν μετὰ τοῦ ἀτιμήτου θησαυροῦ τῆς ἱερᾶς λειτουργικῆς γλώσσης, ἥτις κατά τρόπον ὑπέροχον προσιδιάζει εἰς τὰ μεγάλα μυστήρια τῆς λατρείας... Ἐάν κατά τήν τέλει τῆς Θεῆς Λειτουργίας ἐχρησιμοποιοῦμεν γλώσσαν τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς, τότε θά ἐγέννα αὕτη ἐν τῇ ψυχῇ καί τῷ νοῦ τῶν παρευρισκομένων ἀντιδράσεις κατωτέρου ἐπιπέδου, τῆς φυσικῆς ἡμῶν ὑπάρξεως... Οἱ λόγοι τῆς Λειτουργίας καί ἐν γένει τῶν προσευχῶν δέν εἶναι μόνον ἀνθρώπινοι ἀλλά καί ἄνωθεν δεδομένοι. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ γλώσσα ἀναφέρεται εἰς τήν σφαῖραν τοῦ Θεοῦ εἶναι. Ὁφείλει αὕτη νά ἐκφράζῃ τήν Ἀποκάλυψιν τοῦ Πνεύματος καί τὰς ἐξ αὐτῆς γεννωμένας νοερὰς θεωρίας» (Ἀρχιμανδρίτου Σωφρονίου, Ὁψόμεθα τόν Θεόν καθὼς ἐστίν, σελ. 374-376).

Μέ τίς ἀνωτέρω σκέψεις μας ἐκφράσαμε τίς ἐνστάσεις μας γιά τίς προτεινόμενες καινοτομίες στήν Λατρεία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Θά θέλαμε νά προσθέσουμε καί κάποιες ἄλλες **γενικώτερες παρατηρήσεις**:

1) Ἐάν πάψουμε νά κατηγοροῦμε καί νά ὑποτιμοῦμε τήν ὑπέροχη ὀρθόδοξη Λατρεία μας. Μέ τοὺς μεταγενέστερους, ἂν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα, συμβολισμούς ἐμπλουτίσθηκε ἡ Λατρεία μας. Ποιὸς εἶπε ὅτι χάθηκε ἡ ἐσχολογικὴ διάσταση τῆς Θ. Λειτουργίας, ἡ βίωση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ; Ἐάν πάψουμε ἐπιτέλους νά ἀντιγράφομε τοὺς θεολόγους τῆς Διασπορᾶς, οἱ ὅποιοι στά θεολογικά τους

κείμενα απεικονίζουν τά διώματα ενός άλλοτριουμένου φραγκικού περιβάλλοντος.

2) Ἐάν πάψουμε νά κατηγοροῦμε καί νά ὑποτιμοῦμε τόν λαό μας, ὄχι μόνο τόν ἐκκλησιαζόμενο, ὁ ὁποῖος στήν Ἐκκλησία βρῖσκει ἀληθινή παρηγοριά κι ὄχι ψυχολογική μόνο στήριξη ἀλλά καί ὄλους τούς βαπτισμένους Ὁρθοδόξους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν λόγω τοῦ θείου βαπτίσματος τίς οὐσιαστικές προϋποθέσεις θεογνωσίας καί σωτηρίας. Ὁ λαός μας ἔχει ἀνάγκη στοργικῆς νοθεσίας γιά νά ὀδηγεῖται στήν ἐν Χριστῷ ζωή, ἀνάγκη ἀγίων ἱερέων καί θεολόγων - διδασκάλων καί ὄχι τοῦ λαϊκισμοῦ τῶν προτεινομένων ἐκκλησιαστικῶν καί λειτουργικῶν μεταρρυθμίσεων. Δέν χρειάζεται νά τόν «σνομπάρουμε» ἐπειδή πολλές φορές δέν εἶναι σέ θέση νά δεχθεῖ τήν στανική μας κατήχηση. Μᾶλλον τόν ἑαυτό μας πρέπει νά διορθώσουμε στοιχοῦντες τοῖς Πατράσι καί τῇ ὀρθοδόξῳ Παραδόσει.

3) Θά ἦταν, φρονοῦμε, καλό οἱ ἐνασχολούμενοι μέ τά λειτουργικά θέματα νά πάψουν, στίς παρατηρήσεις, στίς ἀπόψεις τους νά ταυτίζονται μέ τόν ...Taft, τόν Schulz, τόν Arranz καί λοιπούς φράγκους λειτουργιολόγους. Παρατηρήσαμε ὅτι ἡ παραμικρή τους γνώμη, ἡ παραμικρή τους σκέψη καί θεωρία γιά τήν ἐρμηνεία τῶν λειτουργικῶν χειρογράφων ἐκλαμβάνεται ἀπό τούς συζητητές τοῦ τεύχους 71 ὡς «μᾶνα ἐξ οὐρανοῦ». Στ' ἀλήθεια τί μποροῦν νά καταλάβουν αὐτοί οἱ ταλαίπωροι ἄνθρωποι, ἄγευστοι τῆς χάριτος καί τῆς ἐμπειρίας τῆς Θ. Λατρείας; Ἀντίθετα οἱ συνεργάτες σας δέν ἀναφέρονται μέ θέρημη στούς Ἁγίους Πατέρες - ἐρμηνευτές. Ὑπονοεῖται ὅτι ὁ ἱερός Καβάσιλας καί ὁ Ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης ἔχουν δυτικές ἀποκλίσεις στίς ἐρμηνεῖες τους! Φαίνεται ὅτι ἡ Βαθυλῶνεια αἰχμαλωσία τῆς ἀκαδημαϊκῆς μας θεολογίας στή Φραγκιά, συνεχίζεται μέσα ἀπό τόν μειονεκτικό θαυμασμό καί μιμητισμό τῶν ξένων μελετητῶν.

4) Καλό εἶναι ἐπίσης νά γνωρίζουν οἱ ἐπίδοξοι ἀνανεωτές ὅτι «ἔχουσι γινῶσιν οἱ φύλακες». Ἀντίθετα ἀπ' ὅ,τι νομίζει ὁ π. Βασίλειος Θεομῶς, οἱ ἀντίπαλοι τῆς λειτουργικῆς ... κατεδάφισης δέν θά εἶναι μόνο οἱ ἐπίσκοποι καί οἱ ψάλτες ἀλλά κυρίως οἱ ἱερεῖς. Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι «σκορποχωρι». Δέν πρόκειται

νά δεχθοῦμε ὁποιοσδήποτε ἐπεμβάσεις στήν παραδεδομένη λατρεία, οἰασδήποτε προελεύσεως κι ἄν εἶναι. Ἡ ὀρθόδοξη λατρεία μας δέν εἶναι πειραματόζωο. Οἱ «βιονικές» δημιουργίες νέων τύπων καί φορμῶν λατρείας τύπου «Robocor» δέν μποροῦν νά γίνουν δεκτές. Ἐάν πάψουν λοιπόν οἱ ἀνανεωτές τούς ἐφηβικούς ἀναστεναγμούς κι ἄς κατευνάσουν τήν ποιμαντική τους ἀγωνία. (ὁ Γέρον Παῖσιος - νά ἔχουμε τήν εὐχή του- σέ κάποιον πού τοῦ εἶπε: «Γιά τόν κόσμο ἔχω ἀγωνία» τοῦ ἀπάντησε χαριτολογῶντας: Νά κάτσεις στή ... γωνία!»). Ἐάν μήν κοπιᾶζουν μέ θεολογικές ζυμώσεις στίς ἐνορίες, πού μεταφράζεται σέ πλύση ἐγκεφάλου τῶν πιστῶν μέ σκοπό τήν μεταβολή - ἀλλοίωση τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος. Ἡ ἴδια ἡ βίωση τῆς Λατρείας μας «ἐν ἀφελότητι καρδίας», ὁ δρόμος πού ἐπέλεξαν ὡς τίς μέρες μας οἱ θεοφόροι Ἁγιοι, εἶναι ὁ κυριότερος τρόπος κατηχήσεως καί ἀνανεώσεως ὄλων μας.

5) Στό ἐρώτημα τοῦ περιοδικοῦ σας: «Λειτουργική ἀναγέννηση, ἀνάγκη ἢ πολυτέλεια;», φρονοῦμε ὅτι ἡ ἀπάντηση εἶναι: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ! Καταστροφή τῆς λειτουργικῆς γλώσσας καί γενικώτερα τῆς Ἐθνικῆς μας γλώσσας, καταστροφή τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας μουσικῆς, καταστροφή τῆς Λατρείας μας, καταστροφή τοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ μας καί τό χειρότερο: Καταστροφή τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας.

Τελειώνουμε μέ ἀποσπάσματα ἀπό τήν «Ἐν Χριστῷ ζωή» τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κροστάνδης, τοῦ ἀληθινοῦ ποιμένος, τοῦ μέχρι μυελοῦ ὀστέων ἀγαπήσαντος, διώσαντος καί ἀπολαύσαντος τήν Θεία Λατρεία. Ἐλπίζουμε ὅτι ὅσα ἀναγνωσθοῦν δέν θά γίνουν ἀφορμή νά συγκαταλεγῆ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης μέ ὄσους ἱερεῖς διακατέχονται ἀπό «ἐπαγγελματισμό, θεατρική ἐκδοχή τῶν μυστηρίων, τήν μαγική κατανόηση τῆς χάριτος, ἀπό ἔλλειψη συνοδικότητος, κοσμοφόδο μυστικισμό, τήν ἀποδιοργάνωση τῶν ἐνοριῶν» (σελ. 4 τῆς Σύνταξης) ἢ ἀπό τόν «συνήθη φονταμενταλισμό πού κάθε τί πού ἔχει ἐπικρατήσῃ τό βλέπει αὐτομάτως ὡς ἀγία παράδοση» (σελ. 44). Πάντως, ἐκτός ἀπό τίς ἀγιολογικές δέλτους, στίς ὁποῖες εἶναι καταγεγραμμένος ὁ Ἰωάννης τῆς Κροστάνδης, ὅπου ἀλλοῦ τόν κατατάξετε, πα-

ορακαλοῦμε κατατάξετε καί μᾶς, οἱ ὅποιοι προσυπογράφομε ὅσα λέγει καί μέ τά δυό μας χέρια!

«Κάθε λέξις τῆς Ἁγίας Γραφῆς, κάθε λέξις τῆς Θείας Λειτουργίας, τῆς Ἑωθινῆς καί Ἑσπερινῆς Ἀκολουθίας, κάθε λέξις τῶν εὐχῶν τῆς Θείας Κοινωνίας καί τῶν ἄλλων προσευχῶν ἔχει ἐντός αὐτῆς δύναμιν, ἡ ὁποία εἰς αὐτήν ἀντιστοιχεῖ καί περιέχεται εἰς αὐτήν, ὁποῖαν δύναμιν ἔχει ἐντός του τό τίμιον καί ζωοποιόν σημεῖον τοῦ σταυροῦ.» (σελ.130)

«Τά δικαιώματά σου φυλάξω, μή μέ ἐγκαταλίπης ἕως σφόδρα». Εἰς τόν Ναόν, τήν διαρρυθμίσιν του καί τά μέρη του, εἰς τās εἰκόνας, εἰς τήν Ἱερῶν Ἀκολουθίαν καί τήν ἀνάγνωσιν τῶν Ἁγίων Γραφῶν, εἰς τήν ψαλμωδίαν, τά ἐκκλησιαστικά ἔθιμα, τήν ὅλην Π. Διαθήκην, Κ. Διαθήκην καί τήν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐμβληματικῶς εἶναι χαραγμένη ὡς ἐπί χάρτου, μέ μορφάς καί γενικάς γραμμάς ὀλόκληρος ἡ Θ. Οἰκονομία τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου... Εὐχαριστῶ τήν παναγίαν...τήν σοφωτάτην Μητέρα, τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ... δι' ὅλας τās προσευχάς καί τās ἱεράς ἀκολουθίας, διά τά μυστήρια καί τά ἐκκλησιαστικά τῆς ἔθιμα (σελ.140).

«Ἡ πίστις καί ἡ Ἐκκλησία μας ὁμοιάζει τιμωτάτην, ἁγίαν, εὐλαβῆ, σεβασμίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία οὐδέποτε γηράσκει καί εἰς τήν ὁποίαν πάντοτε κατοικεῖ νέον, ζωντανόν πνεῦμα, δίδον ζωήν εἰς τά γνήσιά της τέκνα. Ὅπως δέ πάντοτε μέ πολύν σεβασμόν φερόμεθα εἰς τούς γέροντας, τιμῶμεν τήν λευκήν τους κόμην καί σοφίαν - τούς καρπούς τῆς πείρας - καί ἐξόχως ἐκτιμῶμεν ἕκαστον τῶν λόγων των καί ἐφαρμόζομεν αὐτούς εἰς τήν ζωήν μας, τοιοῦτοτρόπως ὀφείλομεν ἰδιαιτέρως νά τιμῶμεν τήν Ἐκκλησίαν, νά σεβώμεθα τήν ἁγιότητά της, τήν ἀρχαιότητα, τήν ἀκλόνητον σταθερότητα... τās ἱεράς ἀκολουθίας της, τά μυστήρια καί τούς τύπους της» (σελ. 141).

«Κατά τήν Θ. Λειτουργίαν καί τήν τέλεσιν ὅλων τῶν μυστηρίων καί τῶν προσευχῶν, ἔσο πλήρης ἐμπιστοσύνης πρός τόν Θεόν, ὅπως εἶναι τό τέκνον πρός τούς γονεῖς του. Ἐνθυμοῦ ὅποιοι μεγάλοι φωστῆρες, φωτισθέντες ὑπό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σέ ὀδηγοῦν...Μή μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε. Οὐ γάρ ὑμεῖς ἐστέ οἱ λαλοῦντες ἀλλά τό Πνεῦμα τοῦ Πα-

τρὸς ὑμῶν τό λαλοῦν ἐν ὑμῖν (Ματθ. 10, 19, 20). Ὁ Κύριος πρό πολλοῦ μᾶς ἠλευθέρωσεν ἀπό τήν μέριμναν αὐτήν, ἀπό αὐτήν τήν λύπην, διότι ἐδίδαξε τούς εὐσεβεῖς Πατέρας διά τοῦ Πνεύματός του τί νά εἴπουν καί τί νά προσευχηθοῦν πρός τόν Κύριον κατά τήν Θεῖαν Λειτουργίαν, τήν τέλεσιν τῶν μυστηρίων ». (σελ. 142).

«Ὅταν προσεύχεσαι κατά τās ἱεράς ἀκολουθίας, τήν τέλεσιν τῶν μυστηρίων καί τήν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν ἢ τήν ὑμνωδίαν ἔχε εἰς τήν καρδίαν σου αὐτάς τās λέξεις τῶν προσευχῶν τῆς Ἐκκλησίας καί πίστευε ὅτι οὔτε μία λέξις δέν ἐτέθη εἰς αὐτάς εἰς μάτην ἀλλ' ὅτι ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἔχει τήν δύναμίν της, ὅτι εἰς ἐκάστην λέξιν κατοικεῖ ἡ Ἁγία Τριάς» (σελ.142).

«Αἱ εὐχαί μέ τās ὁποίας ζητοῦμεν τόν οἶκτον τοῦ Θεοῦ ὀνομάζονται ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ «μεγάλαι» καί «μικραί» «ἐκτενεῖς». Ἐπειδή δέ οὔτε μία λέξις περιττή δέν ὑπάρχει εἰς τās ἀκολουθίας τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπιβεβλημένον κατά τόν χρόνον τῆς ἐκτενοῦς δεήσεως νά προσευχώμεθα πρός τόν Θεόν μέ τόν μεγαλύτερον ζῆλον» (σελ.160-161).

π. Ἰωάννης Νιργιαννάκης, ἐφημέριος Ἱ.Ν. Ἁγίας Φιλοθέης

π. Βασίλειος Κοκολάκης, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ὑψώσως Τ. Σταυροῦ Χολαργοῦ

π. Ἐμμανουήλ Μαθιουδάκης, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἰωάννου Ν.Φιλαδελφείας

π. Νικόλαος Πουρσανίδης, ἐφημ. Ἱ.Ν. Παμμ. Ταξιαρχῶν Ἀχαρνῶν

π. Βάϊος Μπαλτάς, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ἁγίων Πέτρου καί Παύλου Ἄνω Γλυφάδας

π. Σπυρίδων Παλάσκας, ἐφημ. Ἱ.Ν. Εἰσοδίων Θεοτόκου Γλυφάδας

π. Σταῦρος Τρικαλιώτης, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς

π. Σαράντης Σαράντος, ἐφημ. Ἱ.Ν. Κοιμ. Θεοτόκου Ἀμαρουσίου

π. Γεώργιος Αὐθῖνος, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἐλευθερίου Χαλανδρίου

π. Χαράλαμπος Θεοδώσης, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Νεκταρίου Κ. Κηφισιάς

π. Εὐστάθιος Ἀθανασόπουλος, ἐφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἄννης Κηφισιάς

- π. Ἰωάννης Χατζηθανάσης, ἔφημ. Ἱ. Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς
- π. Ἀθανάσιος Μηνᾶς, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἐλευθερίου Γκύζη.
- π. Παναγιώτης Τσιαντῆς, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἐλευθερίου Γκύζη
- π. Χρῆστος Κατσούλης, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἐλευθερίου Ἀμαρουσίου
- π. Ἀπόστολος Χασάπης, ἔφημ. Ἱ.Ν. Εὐαγγ. Θεοτόκου Φιχτίων Ἀργολίδος
- π. Σωτήριος Γκίκας, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Παρασκευῆς Ἀττικῆς
- π. Ἰωάννης Φωτόπουλος, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Παρασκευῆς Ἀττικῆς
- π. Πέτρος Πανταζῆς, ἔφημ. Ἱ.Ν. Μεταμορφώσεως Χαλανδρίου
- π. Ἀναστάσιος Κοροπούλης, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Θωμᾶ Ἀμαρουσίου
- π. Ἀναστάσιος Τραϊφόρος, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Ἀθανασίου Ὠρωποῦ
- π. Ἀντώνιος Μπουσδέκης, ἔφημ. Ἱ.Ν. Ἁγ. Νικολάου Νικαίας.

ΕΝΔΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Από τίς στήλες τῆς «Χριστιανικῆς» (φ.φ. 575-577/1999) δημοσιεύθηκαν ἄρθρα τοῦ Καθηγητοῦ π. Ἰωάννου Ρωμανίδη καί τοῦ π. Γεωργίου, Καθηγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Γρηγορίου, σχετικά μέ τούς Ἀντιχαλκηδόνιους. Ὑπῆρξαν ὀρισμένα σχόλια τῆς ἐφημερίδος καθώς καί τό σχόλιο τοῦ κ. Πάνου Νικολόπουλου στό φ. 578 τῆς 25ης/11/1999. Ἐξ ἀφορμῆς αὐτῶν τῶν σχολίων κάνουμε μερικές παρατηρήσεις, ἐπειδή θεωροῦμε ὅτι οἱ σχολιαστές δέν ἐπέτυχαν, ἤ δέν θέλησαν, νά ἀποτιμήσουν ὀρθά τά ἐν λόγω ἄρθρα. Καί ὡς ὀρθά ἐννοοῦμε ὅσα εἶναι σύμφωνα μέ τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας.

Κατ' ἀρχήν δέν ἀμφιβάλλουμε ὅτι ὅσοι ἐσχολίασαν τά ἄρθρα τοῦ π. Ἰωάννου καί τοῦ π. Γεωργίου εἶχαν τήν πρόθεση νά βοηθήσουν τήν εὐρεση τῆς ἀληθείας. Ὅμως, δέν

μπόρεσαν νά ὑποδείξουν τό οὐσιῶδες καί προέβαλαν ἀντ' αὐτοῦ ἐπουσιῶδη σημεῖα. Δέν ἐννόησαν τό σκοπό τοῦ ἐνδορθόδοξου διαλόγου, γιά τόν ὅποιο γίνεται λόγος στήν ἀλληλογραφία τῶν δύο ἀνωτέρω πατέρων. Καί δέν ἔλαβαν ὑπόψη τους ὅτι στά θεολογικά ζητήματα ἡ ἀλήθεια ἐκφράζεται ἀπό αὐτόν πού ἀκολουθεῖ πιστά τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας καί δέν εἶναι καρπός «δημοκρατικῆς» ἰσορροπίας θεολογικῶν δυνάμεων.

Στήν συγκεκριμένη περίπτωση τό οὐσιῶδες εἶναι ὅτι ὁ π. Ρωμανίδης ὑποστηρίζει τήν ἀποψη ὅτι ὁ Διόσκορος εἶναι ὀρθόδοξος, ἡ ληστρική σύνοδος δέν εἶναι αἰρετική καί οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι εἶχαν ἀνέκαθεν ὀρθόδοξη πίστη. Ἀποψη σαφῶς ἀνορθόδοξη πού ἐκθέτει τήν Ἐκκλησία καί τήν Ὀρθόδοξη Πίστη. Ἀποψη, τήν ὁποία ὁ π. Γεώργιος ἐμπεριστα-

τωμένα και αναμφίλεκτα αποδεικνύει ανορθόδοξη.

Οί σχολιαστές παραθεώρησαν τό πρωτεῦον αὐτό γεγονός και προέβαλαν τό δευτερεῦον: τήν αντιπαράθεση δύο θεολογικῶν προσωπικοτήτων. Καί κατέληξαν στό συμπέρασμα ὅτι τελικά οἱ δύο Πατέρες συμφωνοῦν! Προφανῶς ἀπό ἀνεπίτρεπτα ἐπιφανειακή ἀξιολόγηση τῶν κειμένων τους. Φαίνεται ὅτι οἱ ἐκδότες τῆς ἐφημερίδος «Χριστιανική» και οἱ σχολιαστές προτίμησαν νά περιφρουρήσουν τό θεολογικό κύρος ἑνός προσώπου εἰς βάρος τῆς ἀλήθειας. Αὐτό ἦταν ἕνα λάθος. Ὅπως λέγει τό ἀρχαῖο ρητό: «φίλος Πλάτων, φίλτέρα ἡ ἀλήθεια».

Στό σχόλιο τοῦ κ. Νικολόπουλου ἐκφράζεται ἡ δυσφορία γιά τήν δημοσίευση ἀντιθέτων μονολόγων. Ἔχουμε τήν γνώμη ὅτι δυσφορία ἔπρεπε νά δημιουργεῖ ἡ ἐκπόνηση ἄρθρων μέ ἀνορθόδοξες ἀπόψεις και ὄχι ὁ ὀρθοδόξου περιεχομένου «μονόλογος», γιατί αὐτός προορίζεται νά ἀναχαιτίσει τήν ὀρμή τοῦ ἀνορθόδοξου μονολόγου. Αὐτή εἶναι ἡ φροντίδα τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι στίς ἑτεροδοσιαστικές. Τόσους αἰῶνες τώρα πραγματοποιεῖται ἕνας «μονόλογος» ἀληθείας κατά τοῦ «μονολόγου» τοῦ ψεύδους.

Ὁ κ. Νικολόπουλος κατανοεῖ τήν πρόταση τοῦ π. Γεωργίου γιά ἐνδορθόδοξο διάλογο ὡς εὐρεία σύσκεψη τῶν πῶ εἰδικῶν ὑπό τήν αἰγίδα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας γιά μιὰ

ὑπεύθυνη και σέ βάθος μελέτη τοῦ θέματος. Ὅμως αὐτό ἔχει γίνει στό παρελθόν στό πλαίσιο τοῦ λεγομένου θεολογικοῦ διαλόγου. Μπορεῖ κανεῖς νά ἀνατρέξει στό ἀνεπισημῶς δημοσιευμένα πρακτικά τῶν διορθοδόξων διασκέψεων και νά διαπιστώσει ὅτι ἔχουν μετὰσχει σ' αὐτές οἱ πῶ «εἰδικοί» ὑπό τήν αἰγίδα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν.

Ἐκεῖνο πού δέν ἔχει γίνει -και ἐποφείλεται νά γίνει- εἶναι νά συγκληθεῖ μιὰ εὐρύτατη σύνοδος, στήν ὁποία θά ὀμιλήσουν ὄλοι οἱ ἐπίσκοποι ὄλων τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν και θά ἐκφράσουν ἀπρόσκοπτα τήν συνείδηση τοῦ κλήρου, τῶν μοναχῶν και τοῦ λαοῦ πού ποιμαίνουν και τήν παρακαταθήκη πού ἔλαβαν στήν χειροτονία τους. Καί κατόπιν, μετὰ ἀπό συνοδική ἀπόφαση ὄλης τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ τί πρέπει νά ζητηθεῖ ἀπό τούς Ἀντιχαλκηδόνιους γιά νά ἐπιστρέψουν στήν ἀποστολική πίστη, νά ἀκολουθήσει διάλογος πού θά τούς βοηθήσει νά ἐνωθοῦν μέ τήν Ἐκκλησία.

Δυστυχῶς αὐτό πού ἔγινε μέχρι σήμερα εἶναι μιὰ προσπάθεια νά «συσκευασθεῖ» ἡ ἔνωση μέ τούς Ἀντιχαλκηδόνιους μέσα ἀπό μιὰ θεολογική διεργασία πού θά ἐναρμόνιζε τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν ἐντύπωση ὅτι οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι ἔχουν τήν ἴδια πίστη μέ τούς Ὁρθοδόξους. Ἐντύπωση πού δέν δοκιμάστηκε μέ διεξοδικές συνοδικές διαδικασίες τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἄν εἶναι

ΑΡΧΙΣΕ ΤΟ ΦΑΚΕΛΩΜΑ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ

Οταν τήν Ἀνοιξη τοῦ 1997 ἡ Ἱερά Σύνοδος και πλῆθος φορέων, ὀργανώσεων και μεμονωμένων προσώπων, ἐκκλησιαστικῶν, νομικῶν κ.ἄ. διαμαρτυρόμασταν γιά τόν νόμο 2472/97 πού ψηφίστηκε «γιά τήν προστασία (δῆθεν) τοῦ ἀτόμου ἀπό τήν ἐπεξεργασία δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα», διότι εἶχε ἔλλειμμα δημοκρατίας και δέν σεβόταν τό ἀνθρώπινο πρόσωπο, κάποιοι - και ἐκκλησιαστικοί δυστυχῶς- ἔλεγαν ὅτι εἴμασταν ὑπερβολικοί. Ἀκολούθησε, τό καλοκαίρι τοῦ 1997, ἡ Συμφωνία Σένγκεν γιά νά δικαιωθοῦν περισσότερο οἱ φόβοι μας.

Τώρα ὄλα αὐτά τά ζοῦμε στήν πράξη. Οἱ ἔμποροι και ἐπαγγελματίες καλοῦνται ἀπό

τούς λογιστές των νά ὑποβάλουν βάσει τοῦ ν. 2472/97 δήλωση γιά τήρηση ἀρχείου, ἔστω και ἄν τό «ἀρχεῖο» τους ἔξαντλεῖται σέ τιμολόγια σέ χειρόγραφο και ὄχι ἠλεκτρονική μορφή. Ἀκόμη και ἀνθρώποι πού πωλοῦν σέ λαϊκές ἀγορές καλοῦνται -ἀπό τούς λογιστές πάντοτε- νά ὑποβάλουν παρόμοια δήλωση! Καί ἀπορεῖ κανεῖς: Αὐτά τά στοιχεῖα (ὀνοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο) μπορεῖ νά τά βρεῖ κανεῖς ἀνοίγοντας ἕναν τηλεφωνικό κατάλογο. Δέν τά γνωρίζει τό κράτος; Ἡ μήπως τό κράτος (ἡ Δ.Ο.Υ.) δέν γνωρίζει τόν Α.Φ.Μ. τοῦ καθενός, τή στιγμή πού ὑποχρεῶνουν και παιδιά δέκα χρονῶν και γιαιγιάδες ἐνενήντα χρονῶν νά πάρουν Α.Φ.Μ. ἐφ' ὄσον

έχουν τήν οποιαδήποτε συναλλαγή;

Τί συμβαίνει λοιπόν; Θέλουν νά μᾶς φακελώσουν μέ τήν ὑπογραφή μας καί -κυρίως- νά ἐθίσουν τόν κόσμον σέ μιᾶ διαδικασία, ὥστε, αὔριο, ἂν μᾶς ζητήσουν νά δηλώσουμε εὐαίσθητα δεδομένα (πολιτικές καί θρησκευτικές πεποιθήσεις, φυλετική καταγωγή, συνδικαλιστική δράση, κατάσταση ὑγείας, ἀκόμη καί ἐρωτική ζωή, κατά τόν νόμο 2472/97) νά ἔχουμε ἐξοικειωθεί ἀπό τώρα μέ τήν κοινοποίηση τῶν φαινομενικῶς ἀνώδυνων στοιχείων τῶν οἰκονομικῶν συναλλαγῶν.

Ἄς προσέξουμε. Πρόκειται γιά μιᾶ κακή ἀρχή. Πᾶνε νά μᾶς δάλουν σέ ἓνα τοῦνελ ἀπό τό ὅποιο ἡ ἔξοδος θά εἶναι δύσκολη.

Ὁ τρόπος πού ἐπέλεξαν γιά νά πιέσουν, ἢ μᾶλλον νά τρομοκρατήσουν τούς ἀνθρώπους μέ ποινές ὑψηλῶν προστίμων καί φυλακίσεων, εἶναι πρωτοφανής καί μάλιστα παραμονές ἐορτῶν καί χωρὶς ἡ «Ἀρχή προστασίας» νά φαίνεται πουθενά. Ἔβαλε νά κάνουν τή δουλειά γιά λογαριασμό της κάποιες ἰδιωτικές ἐταιρεῖες (ἄλλο σκάνδαλο αὐτό, τό νά συλλέγουν καί νά ἐπεξεργάζονται τά προσωπικά στοιχεῖα τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ἰδιωτικές ἢ πολυεθνικές ἐταιρεῖες) μέ τό ἀζημίωτο φυσικά. Αὐτές μέ τή σειρά τους -πάλι μέ τό ἀζημίωτο- «ἐκούρτισαν» καί ἔβαλαν στό παιγνίδι τούς λογιστές.

Δέν φταῖνε οἱ λογιστές. Φταίει ἡ κυδέρνηση μ' αὐτή τήν ἀπαράδεκτη τακτική. Γιατί δέν βγαίνει ἀντρίκια ἡ «Ἀρχή» νά πεί τί ἀ-

κριδῶς ζητᾶ καί γιατί. Μέ τόν τρόπο πού ἐπέλεξαν ἔχει δημιουργηθεῖ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων μεγάλη σύγχυση καί ἀγωνία.

Διαβάζουμε ὅτι ἡ περιώνυμη «Ἀρχή» ἀναμένει 800.000 τέτοιες δηλώσεις -ἀκόμη καί ἀπό τά περίπτερα. Μέχρι στιγμῆς (τέλος Δεκεμβρίου πού λήγει ἡ προθεσμία) ἔχουν ὑποβληθεῖ μόνον εἴκοσι χιλιάδες. Ἄς φροντίσει λοιπόν ἡ «Ἀρχή» νά δάλει πρόστιμα ἑκατομμυρίων σέ ὀκτακόσιες χιλιάδες ἀνθρώπους καί νά δημιουργήσει καί ἀνάλογα κελιά στίς φυλακές, γιατί αὐτά πού ὑπάρχουν τώρα δέν ἐπαρκοῦν.

Ἐμεῖς βασισζόμενοι ἀφ' ἑνός στή θέση καί τῶν δικηγορικῶν συλλόγων τῆς χώρας* ὅτι ὁ νόμος εἶναι ἀντισυνταγματικός -καί γι' αὐτό τό λόγο οἱ δικηγόροι δηλώνουν ὅτι δέν θά δώσουν στοιχεῖα-, ἀφ' ἑτέρου στήν ἔλλειψη ἐπισήμου ἐνημερώσεως, καί γιά τούς ἄλλους λόγους πού ἀναφέραμε, πιστεύουμε ὅτι δέν πρέπει κανεῖς οὔτε νά διαστει νά ἀνταποκριθεῖ, οὔτε νά φοβηθεῖ! Ψαρεύουν στά θολά νερά γιά νά πιάσουν ὅσους «τσιμπίσουν».

Ἐπειδή τό θέμα εἶναι σοβαρό -γίνεται ἡ κακή ἀρχή τοῦ φακελώματος μέ τήν ὑπογραφή μας (καί γιά τό καλό μας!!!)- πιστεύουμε ὅτι θά ἦταν μεγάλη ἀνακούφιση γιά τόν κόσμο νά ἀκουγε λόγον ἀπό τήν Διοικοῦσα Ἐκκλησία. Ἐπάρχει ἐξ ἄλλου ἡ εἰδική Ἐπιτροπή πού συνεκρότησεν ἡ Ἱ. Σύνοδος γιά τό θέμα Σένγκεν καί ἠλεκτρονικές ταυτότητες.

Βιβλιοπαρουσίαση

«ΤΑ ΑΙΩΝΙΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΧΑΛΚΗΔΟΝΙΟΙ»

Μέ τόν τίτλο αὐτόν τόν Ἰούλιο τοῦ 1999 κυκλοφόρησε ἀπό τίς ἐκδόσεις τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «Ο ΣΩΤΗΡ» τό πολύ ἀξιόλογο βιβλίον τοῦ θεολόγου κ. Σταύρου Ν. Μποζοβίτη. Ἐνα βιβλίον γεμάτο δύναμη καί ἀγωνιστικότητα. Ἐνα βιβλίον πού τονώνει τήν ἐλπίδα, ὅτι δέν πρόκειται πιά ἡ Ἐκκλησία νά βρεθεῖ ἀπροετοίμαστη καί νά παρασυρθεῖ σέ ἔνωση μέ τούς ἑτεροδόξους χριστιανούς τῆς Ἀνατολῆς (τούς λεγομένους

Ἀντιχαλκηδονίους), ἐφ' ὅσον αὐτοί δέν ἀπαρνοῦνται τίς αἰρέσεις τους.

Εἶχαμε ἀνησυχήσει, ὅταν στά 1995 οἱ θεολόγοι πού ἐκπροσωποῦσαν τήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία στόν διάλογο μέ τούς Ἀντιχαλκηδονίους ἀνακοίνωσαν γιά πρώτη φορά τήν πρόθεσή τους, νά ἐκδώσουν ἐκλαϊκευμένα βιβλία πού θά πληροφοροῦσαν τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ὅτι πιά δέν μᾶς χωρίζει τίποτε μέ τούς Ἀντιχαλκηδονίους, ὅτι ἔχουμε τήν ἴδια

* Βλ. σχετικό κείμενο μέ τίτλο «Ἀντιδροῦν οἱ δικηγόροι τῆς Θεσσαλονίκης γιά τή Σένγκεν» στίς «Εἰδήσεις καί Σχόλια» (σελ. 27).

πίστη και ότι η ένωση μαζί τους είναι σχεδόν γεγονός.

Είχαμε δέβαια ήδη ενημερωθεί για τις σοβαρές αντιρρήσεις που έγκριτοι θεολόγοι διατύπωσαν για τα συμπεράσματα του διαλόγου. Μας παρηγόρησε κατόπιν η θεολογική φωνή που υψώθηκε από το Άγιον Όρος και απέδειξε ότι οι θεολογικές συμφωνίες με τους Μονοφυσίτες ήταν σαφείς παραχωρήσεις εις βάρος της Όρθοδοξίας.

Τώρα, με τό βιβλίο του ό κ. Μποζοβίτης κάνει την θεολογία πιά άπλή και προσιτή και στους μή ειδικούς. Άποδεικνύει ότι και η Έκκλησία μπορεί νά έκλαϊκεύει τόν όρθόδοξο λόγο της. Ό λόγος αυτός άγγίζει τις όρθόδοξες συνειδήσεις και τις πληροφορεί, ότι η Όρθοδοξία είναι η άδιάκοπη συνέχεια της Άποστολικής Πίστεως που διαφυλάχθηκε μέχρι σήμερα μόνο στην Όρθόδοξο Έκκλησία μας.

Τό βιβλίο διαρθρώνεται σε τρία μέρη.

Κατ' άρχήν στον Πρόλογο τονίζεται η θεμελιώδης άρχή της Έκκλησίας, ότι κάθε συμβιβασμός στά της πίστεως ίσοδυναμεί με έκπτωση από την Όρθοδοξία (σ. 7).

Στό πρώτο μέρος (σ. 15-68), ό συγγραφέυς δίνει μία λεπτομερή και όλοκληρωμένη εικόνα του δογματικού προβλήματος που χωρίζει τούς μονοφυσίτες Άντιχαλκηδόνιους από την Έκκλησία. Άνάμεσα στον νεστοριανισμό που χωρίζει τό πρόσωπο του Χριστού σε δύο πρόσωπα, τόν Υίο και Λόγο του Θεού άφ' ενός και τόν Υίο της Παρθένου Μαρίας άφ' έτέρου, και στον μονοφυσιτισμό που συγχέει τις φύσεις του Χριστού σε μία, βρίσκεται η Χριστολογία της άγίας Δ' Οικουμενικής Συνόδου, τό δόγμα της Χαλκηδόνας: ένα πρόσωπο και δύο φύσεις. Τό ένα πρόσωπο είναι η Υπόστασις του Θεού Λόγου. Με τόν Όρο της η Σύνοδος διατύπωσε άριστοτεχνικά, όριστικά και άμετάκλητα την άλήθεια για τόν τρόπο που ένώθηκαν οι δύο φύσεις στην μία υπόστασι (πρόσωπο) του Χριστού και ύφίστανται σ' αυτήν: «έν δύο φύσεσιν... ένα και τόν αυτόν υίόν μονογενή, Θεόν Λόγον, Κύριον Ίησοΰν Χριστόν» όμολογοΰμεν (σ. 25-30).

Παρά την όριστική καταδίκη των δύο αυτών αίρέσεων, ό μονοφυσιτισμός έξελίχθηκε

μέ διάφορες μετριοπαθείς μορφές (π.χ. άφθαρτοδοκείται) και τελικά έπέζησε και διογκώθηκε με την μορφή του σεβηριανού μονοφυσιτισμού. Οί αίρετικοί αυτοί άρνούνται την πραγματικότητα της άνθρωπίνης φύσεως στον Χριστό, διότι κατά βάθος είναι έπηρεασμένοι από τόν δοκητισμό. Η αίρετική αντίληψη που συντηρεί τόν μετριοπαθή μονοφυσιτισμό είναι ότι η άνθρώπινη φύση δέν ενεργεί αυτεξουσίως. Έτσι, ό μονοενεργητισμός άποδεικνύεται τό επίκεντρο του αίρετικού αυτού φρονήματος. Κατά μέν τούς άφθαρτοδοκίτες, η άνθρώπινη φύση στον Χριστό κινείται «νεύματι του Λόγου», κατά δέ τούς σεβηριανούς ενεργητική είναι η ύπόστασις και όχι οι φύσεις.

Ό άγιος Μάξιμος ό Όμολογητής και η ΣΤ' Οικουμενική Σύνοδος δίνουν την τελική άπάντηση στό χριστολογικό πρόβλημα. Διακηρύσσουν δύο φυσικές θελήσεις και ενεργειες, καταδικάζουν τόν μονοενεργητισμό και πανηγυρικά δικαιώνουν την Δ' Οικουμενική Σύνοδο. Όπως έπιγραμματικά συνοψίζει ό άγιος Ίωάννης ό Δαμασκηνός: «Ώστε ήθελε μέν αυτεξουσίως κινουμένη η του Κυρίου ψυχή, άλλ' εκείνα αυτεξουσίως ήθελεν, ά η θεία αυτού θέλησις ήθελε θέλειν αυτήν. Ού γάρ νέυματι του Λόγου η σάρξ εκινείτο» (σ. 56).

Η σωτηριολογική συνέπεια του μονοφυσιτισμού όλων των άποχρώσεων είναι καθοριστική: άπουσιάζει η άνθρώπινη συνέργεια για την θέωση του άνθρώπου, όποτε αυτή ως μονόπλευρη πράξη της θεότητας είναι ψευδώνυμη θέωση (σ. 67).

Στό δεύτερο μέρος (σ. 71-168) αναλύεται διεξοδικότερα η προσπάθεια προσεγγίσεως του σεβηριανού μονοφυσιτισμού με τούς συγχρόνους θεολογικούς διαλόγους. Δίνονται συγκεκριμένες πληροφορίες για τό ότι οι σημερινοί Άντιχαλκηδόνιοι συνεχίζουν νά αναπαράγουν θεοπασχητικές και άφθαρτοδοκητικές ιδέες (σ. 76-77) και νά πιστεύουν τις παλαιές τους δοξασίες (σύνθετη φύση, μονοενεργητισμό), τις όποιες δυστυχώς έπέτυχαν νά περάσουν στις κοινές συμφωνίες με τούς Όρθοδόξους θεολόγους κάτω από διαφορούμενες και έπιδεχόμενες διπλή έρμηνεία έκφράσεις (σ. 101). Καταγγέλλεται η έλλειψη Πρακτικων από τις συνεδριάσεις της Μικτής

Ἐπιτροπῆς, πράγμα πού ἐξηγεῖται ἀπό τό ὅτι -ὅπως παρατήρησε θιασώτης τῆς ἐνώσεως θεολόγος- «ἡ Κοινή Δήλωση κλείνει πρὸς τίς ἀπόψεις τῶν Orientals (σ. 85).

Στὴν ἴδια ἐνότητα ἐλέγχεται ὡς ἀπαράδεκτη ἢ ἐπαναδιατύπωση τοῦ χριστολογικοῦ δόγματος μέ τὴν μορφή τῶν Κοινῶν Δηλώσεων, διότι -κατὰ τὸν μακαριστό μητροπολίτη Μάξιμο Σάρδεων- αὐτό σημαίνει ἔμμεση ἄρνηση τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ κλονισμό τοῦ κύρους τοῦ δογματικοῦ της ὄρου (σ. 87-96). Σχολιάζεται ἐπίσης ὡς θλιβερὴ καὶ ἀντορθόδοξη ἢ πρόταση ἐπιφανοῦς Ὁρθόδοξου θεολόγου, νά ἀμνηστευθοῦν ἢ ληστρική σύνοδος καὶ ὁ αἰρεσιάρχης Διόσκορος καὶ νά ἀρθεῖ τό ἀνάθεμά του (σ. 97-98).

Σέ ἓνα ἰδιαίτερο κεφάλαιο (σ. 111-148) οἱ διφορούμενες ἐκφράσεις τῶν Κοινῶν Δηλώσεων ὑποβάλλονται σέ λεπτολόγο καὶ αὐστηρὴ κριτικὴ καὶ ἀπὸ αὐτὴ φαίνεται ὅτι Ὁρθόδοξοι θεολόγοι ὑπέγραψαν ὡς ὀρθόδοξα, κείμενα πού δέν εἶναι ὀρθόδοξα.

Παρά ταῦτα οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι δέν δέχονται νά ἀναγνωρίσουν τὴν Δ' Σύνοδο ὡς ἁγία καὶ οἰκουμενική. Ἐπινοεῖται παρακαμπτήριος ὁδός (σ. 149-168): νά δοθεῖ στόν λαό ἡ ἐντύπωση ὅτι ἔχουμε τὴν ἴδια πίστη καὶ ὅτι οἱ πατέρες καὶ τῶν δύο πλευρῶν εἶναι ὀρθόδοξοι στό φρόνημα, νά ἀρθοῦν τά ἀναθέματα, νά κηρύξουμε αὐτομάτως τὴν ἐνωση καὶ τότε ἔχουμε τὴν ἄνεση νά συζητοῦμε γιὰ τὴν ἀποδοχὴ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Δ'-Ζ'.

Ὅμως, ὁ Διόσκορος εἶναι πραγματικά αἰρετικός στό φρόνημα (μονοφυσίτης) καὶ ἡ ληστρική σύνοδος ἐπίσης αἰρετική (σ. 154, 163). Ὁ Σεβῆρος εἶναι αἰρετικός καὶ μάλιστα διαστροφεὺς τῆς Χριστολογίας τοῦ ἁγίου Κυρίλλου. Κάνουν λάθος οἱ σύγχρονοι μελετητές του πού τὸν παρουσιάζουν ὀρθόδοξο. Ὁ ἅγιος Μάξιμος τὸν ἀποκαλύπτει καθὼς καὶ τὴν ἀπόσταση πού τὸν χωρίζει ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξία (σ. 158-163).

Γι' αὐτό, τά ἀναθέματα ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω προσώπων καὶ τῆς ληστρικῆς εἶναι ἀδύνατον νά ἀρθοῦν ἀπὸ Ὁρθόδοξη Σύνοδο. Τί μεθοδεύθηκε; Νά ἀρθοῦν μέ κοινὴ συμφωνία τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν (σ. 165). Ἄραγε θά γίνεαι ποτέ δυνατόν αὐτό;

Στό τρίτο μέρος τοῦ βιβλίου (σ. 171-208) δίνεται ἀπάντηση σ' αὐτό τό ἐρώτημα. Ἐπειδὴ οἱ συμπρόεδροι τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς διακήρυξαν: πρῶτα θά ἀρθοῦν τά ἀναθέματα, θά ἀκολουθήσει ἡ ἐνωση καὶ θά ἀφεθεῖ γιὰ τό μέλλον ἡ τυπικὴ ἀνακήρυξη τῆς οἰκουμενικότητος τῶν Συνόδων (σ. 172), ὁ συγγραφεὺς χαρακτηρίζει τὴν διακήρυξη αὐτὴ ἔγκλημα, ἀσέβεια ἀπροσμετρήτων διαστάσεων (σ. 173).

Πρόκειται γιὰ προδοσία τῆς Πίστεως; Ἀναρωτιέται ὁ συγγραφεὺς. Καὶ ἀπαντᾷ, ὅτι δέν τό πιστεύει. Μᾶλλον οἱ Ὁρθόδοξοι ἐκπρόσωποι, κινούμενοι καλοπροαίρετα, παγιδεύθηκαν ἀπὸ τὴν «ἀγάπη» τῶν Ἀντιχαλκηδονίων. Ἐκεῖνοι θέλουν νά ἐνωθοῦν μαζί μας. Ἐχουν τοὺς λόγους τους. Καὶ ζητοῦν ἀπὸ ἐμᾶς τό ἴδιο. Τί πρέπει νά γίνεαι (175-178);

Ἡ ἀπάντηση στό ἐρώτημα ἀποτελεῖ καὶ τὴν κατακλειδα τοῦ βιβλίου. Νά ποῦμε ΟΧΙ στοὺς συμπαθεῖς κατὰ τά ἄλλα Ἀντιχαλκηδόνιους. Γιατί στά οὐσιώδη τῆς Πίστεως δέν ὑποχωροῦν, δέν μποροῦν νά ἀρνηθοῦν τά αἰρετικά τους δόγματα. Τό ΟΧΙ ἔπρεπε νά εἶχε λεχθεῖ νωρίτερα. Ἔστω, ἄς λεχθεῖ τώρα, γιατί ἀργότερα θά εἶναι χειρότερα (σ. 178-179). Ἄν παρά ταῦτα δέν λεχθεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία βρεθεῖ μπροστά στόν ἔσχατο κίνδυνο, θά πρέπει νά ὑπάρξει ἡρωικὴ ἀντίσταση ἀπὸ τοὺς ἐπισκόπους, τὸν κλῆρο καὶ τὸν λαό πού δέν θέλουν νά θυγοῦν ἔξω ἀπὸ τά αἰώνια σύνορα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως εἶχαν κάνει παλαιότερα οἱ ὁμολογητὲς πατριάρχες Κων/λεως Εὐφῆμιος καὶ Μακεδόνας καὶ ὁ εὐσεβὴς κληρὸς καὶ λαὸς τῆς Βασιλεύουσας ἐπὶ βασιλείας τοῦ φιλομονοφυσίτου αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου (σ. 183-205). Πολύ συγκινητικὴ ἡ κατάληξη τοῦ βιβλίου μέ τό ἀπόσπασμα ἀπὸ τὰ Πρακτικά τῶν Συνόδων γιὰ τὴν σύσσωμη καὶ ἀνυποχώρητη ἀπαίτηση τοῦ λαοῦ νά ἀνακηρυχθεῖ πάλι ἡ Ὁρθοδοξία, πού εἶχε διωχθεῖ γιὰ 30 περιόπου χρόνια (σ. 186-203). Τό γεγονός τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἢ Ἐκκλησία ἐορτάζει κάθε χρόνο τὴν Κυριακὴ τῶν Πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου μετὰ τὴν 13ῃ Ἰουλίου.

Ἰερομόναχος

ΝΤΡΟΠΗ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

του Κωνσταντίνου Χολέβα, Πολιτικού Έπιστήμονος

Αναζητούν όρισμένοι, άλλοι καλοπροαίρετοι και άλλοι κακοπροαίρετοι, στοιχεία ρατσισμού στην ελληνική κοινωνία. Καλύτερα ας ψάξουν σε μερικούς διεθνείς οργανισμούς και «μή κυβερνητικές οργανώσεις» που κόπτονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Όπως πληροφορηθήκαμε ή διεθνής οργάνωση «Γιατροί χωρίς σύνορα» διέγραψε το ελληνικό τμήμα της, διότι στον βομβαρδισμό και στα έπακολοθήσαντα γεγονότα στην Γιουγκοσλαβία (Μάρτιος - Ιούνιος 1999) περιέθαλψε και Σέρβους. Αυτό τό και Σέρβους, τά λέει όλα. Οί Σέρβοι δέν είναι άνθρωποι; Ή μήπως φταίνε όλοι για τά πιθανά λάθη της κυβερνήσεώς των; Ή μήπως είναι β' κατηγορίας Ευρωπαίοι επειδή είναι Όρθόδοξοι και ό πολιτισμός τους δέν θεωρείται περιωπής από τίς θεωρίες του

Χάντιγκτον και τά Μουσεία της «Ευρώπης» του Καρλομάγνου;

Καιρός είναι νά τεθει επί τάπητος τό ποιόν και οί πραγματικοί στόχοι όλων αυτών των «άνθρωπιστικών» οργανώσεων. Καθώς και εκείνων που άνακαλύπτουν άνύπαρκτες μειονότητες στην Ελλάδα και έθελοτυφλούν μπροστά στά δάσανα των Σέρβων του Κοσσυφοπεδίου ή των Έλλήνων της Βορείου Ήπείρου και των Σκοπίων. Κι όποιος ψάχνει για ρατσισμό ας μήν κουράζεται. Οί Ευρωπαίοι «γιατροί μέ σύνορα» είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Τήν ώρα που άκοϋμε ότι τά σύνορα πέφτουν κάποιοι όρθώνουν άλλα σύνορα, νέα τείχη. Οί Όρθόδοξοι λαοί ας τό έχουν ύπ' όψιν τους αυτό. Διότι ό νέος Ευρωπαϊκός ρατσισμός είναι κυρίως άντι-ορθόδοξος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Σιάτλ.

«...Σήμερα, οί διαδηλωτές του Σιάτλ έκφράζουν την άπελπισία, αλλά και τή διάθεση αντίστασης εκατοντάδων ανθρώπων από κάθε γωνιά του πλανήτη, που χάνουν τήν εργασία τους και περιθωριοποιούνται από τίς διαδικασίες παγκοσμιοποίησης της διεθνούς οικονομίας. Άδυσσαλέες καθίστανται πλέον οί άνισότητες: Οί τρεις πλουσιότεροι άνθρωποι του κόσμου έχουν άτομική παρουσία που ύπερβαίνει τό συνολικό ΑΕΠ (σ.σ. Άκαθάριστο Έθνικό Προϊόν) των 35 φτωχότερων χωρών, μέ πληθυσμό 600 εκατομμυρίων, μάς πληροφορεί π.χ. ή έκθεση του ΟΗΕ, ένω τό 86% του παγκοσμίου ΑΕΠ παράγεται στίς πλουσιότερες χώρες, όπου κατοικεί μόλις τό 20% του πληθυσμού της Γης.

Κανείς δέν είναι έναντίον της διεύρυνσης των έμπορικων ανταλλαγών, αλλά ό ίσοπεδωτικός τρόπος που επιβάλλουν οί ΗΠΑ, ή Ε.Ε. και ή Ίαπωνία έκμηδενίζει κυριολεκτικά τήν παραγωγή και τίς εξαγωγές των φτωχότερων κρατών, οί όποιες έφτασαν στο άνατριχιαστικό σημείο νά αντιπροσωπεύουν μόλις τό 0,25% (!) του παγκοσμίου έμπορίου. Πώς θά επιδιώσουν αυτές οί χώρες; Ύπ' αυτές τίς συνθήκες, πώς νά μήν άντηχει έντελώς ύποκριτικός ό τίτλος «Πάμε στο Σιάτλ για νά βοηθήσουμε τους φτωχότερους» άρθρου στη «Μόντ» του διευθυντή του ΠΟΕ (σ.σ. Παγκοσμίου Όργανισμού Έμπορίου) Μάικ Μούρ, πρώην

σοσιαλδημοκράτη πρωθυπουργού της Νέας Ζηλανδίας;

Άλλες φορές, μία σύνοδος του ΠΟΕ θά προκαλούσε παντελή άδιαφορία της κοινής γνώμης. Τώρα εκατομμύρια άνθρωποι παρακολουθούν τίς εργασίες της και εκατοντάδες χιλιάδες διαμαρτύρονται, γιατί καταλαβαίνουν ότι αυτός ό όλο και πιο άμφιλεγόμενος όργανισμός θέτει σε κίνδυνο τήν ίδια τή δυνατότητά τους νά επιδιώσουν μέσο της εργασίας τους.

Ο Γάλλος ευρωβουλευτής Σαμί Ναϊρ συμπυκνώνει αυτό τον προβληματισμό: “Άπέναντι στην παγκόσμια έμπορική αυτοκρατορία που σχεδιάζει ό ΠΟΕ, ή όποία προστίθεται στην άυτονόμηση της άγοράς κεφαλαίων, στην άνεξέλεγκτη χρηματιστηριακή κερδοσκοπία, στην ύπέρμετρη πλανητική ισχύ των πολυεθνικών, τί θά απογίνει ή λαϊκή κυριαρχία;” (Γιώργος Δελάστιξ, «Καθημερινή», κατά παράθεσιν «Έλευθεροτυπία» 2.12.99)

«Αυτό τό κίνημα κοινωνικής άνυπακοής που αύθόρμητα και εκ των ένόντων αλλά άποτελεσματικά άντέδρασε πρό έβδομάδων στο Σιάτλ έξαναγκάζοντας σε άυτοεξευτελισμό τον παρ' όλίγον παντοδύναμο Παγκόσμιο Όργανισμό Έμπορίου, καταγράφεται στίς όλο και πιο σπάνιες ύγιεις άντιστάσεις της έγκλωβισμένης στά δίχτυα του κακού και έν ταύτῳ προδομένης Άνθρωπότητας. (Στέλιος Παπαθεμελής, Έφ. «Τά Νέα», 31.12.99, σελ. 10).

Ἡ ἐπίδρασή τῆς «Τριμεροῦς» .

Τό Σάββατο 23 Ὀκτωβρίου συνεδρίασε, στήν Ἀθήνα, μέ ἀπόλυτη μυστικότητα, ἡ ὑπερκυδέρνηση τοῦ κόσμου, ἡ διαβόητη «Τριμερής».

Οἱ ἐργασίες τῆς συνεδρίασης, ὅπως καί ἡ σύνθεσή της, κρατήθηκαν, ὅπως πάντοτε, μακριά ἀπό τά φῶτα τῆς δημοσιότητας, ὅπως συμβαίνει καί μέ τίς συνεδριάσεις τῆς ὁμογάλακτης «Λέσχης Μπίλντεμπεργκ» καί γενικά ὄλων τῶν μασονοσιωνιστικοκρατούμενων ὀργανώσεων καί λεσχῶν. Ὅ,τι μαθαίνουμε γιά τίς συναντήσεις αὐτές προέρχονται εἴτε ἀπό μή ἐλεγχόμενες διαρροές, κάτι ὄχι πολύ σύνηθες, εἴτε ἀπό κατευθυνόμενες.

Ὁ σκοπός εἶναι προφανής. Νά γνωρίζει ὁ κόσμος ποιά θέματα ἀπασχόλησαν τή Λέσχη καί ἀπό τίς ἐξελίξεις πού θά ἀκολουθήσουν, νά κατανοεῖ ποιά εἶναι τά πραγματικά ἀφεντικά, ὥστε νά καλλιιεργεῖται ψυχολογία ἠττοπάθειας καί μοιρολατρίας στό λαό.

Ἀπό τέτοιες πηγές διέρρησε ὅτι ἡ «Τριμερής» στήν προαναφερόμενη συνεδρίασή της στήν Ἀθήνα, συζήτησε γιά:

- Τήν περιφερειακή οἰκονομική συνεργασία στά Βαλκάνια.
- Τή διεύρυνση τῆς Ε.Ε.
- Τόν ἐκδημοκρατισμό τῶν Βαλκανίων.
- Τόν νέο χάρτη τῶν Βαλκανίων μετά τά ὅσα συνέβησαν στό Κόσσοβο.

Στήν ἐν λόγῳ σύνοδο τῆς Τριμεροῦς συμμετείχαν ἀπό ἐλληνικῆς πλευρᾶς οἱ Γεώργιος Ἀνδρ. Παπανδρέου, ὑπουργός Ἐξωτερικῶν, Κωστ. Καραμανλῆς, ἀρχηγός τῆς Ν.Δ., Τ. Γιαννίσης, σύμβουλος τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Σημίτη, ὁ πρόεδρος τοῦ Σ.Ε.Β. Ἰ. Στράτος, ὁ πρόεδρος τοῦ Ε.Β.Ε.Α. Γ. Παπαθανασίου, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐνωσης Ἐφοπλιστῶν Λύρας. Ἐπίσης μετεῖχαν μέ τήν ιδιότητα τοῦ μονίμου μέλους ὁ πρῶν πρόεδρος τοῦ Σ.Ε.Β. Στ. Ἀργυρός, ὁ Διοικητής τῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος Λ. Παπαδημόσιος, ὁ τραπεζίτης Παν. Βουρλούμης. Μόνιμο μέλος εἶναι καί ὁ πρόεδρος τῶν Φιλελευθέρων Στέφ. Μάνος, ὁ ὁποῖος ὅμως δέν πῆρε μέρος στή σύσκεψη λόγῳ «κωλύματος», ὅπως ἔγραψε ὁ τύπος.

Ἡ ὀργάνωση αὐτή ἰδρύθηκε τό 1972 ἀπό τόν ἀμερικανοεβραῖο μεγαίστανα Ροκφέλερ μέ στόχο νά μοιραστεῖ ἡ «τούρτα» μεταξύ τῶν «τριῶν» ἐταί-

ρων στήν καταλήστευση καί καταδυνάστευση τῶν λαῶν.

Δυτικοευρωπαῖοι, Ἰάπωνες καί Βορειοαμερικανοί ἐκπρόσωποι τοῦ μεγάλου κεφαλαίου, τοῦ στρατιωτικοῦ συγκροτήματος καί τῆς πολιτικῆς ἀπετέλεσαν ἀπό τότε, καί ἀποτελοῦν καί τώρα τά μόνιμα μέλη τῆς Τριμεροῦς.

Στήν Ἀθήνα πῆραν μέρος 140 μέλη τῆς Λέσχης. Ἀνάμεσά τους: Ἐκπρόσωποι τῶν πολυεθνικῶν Φιάτ, Φολγκσβάγκεν, Ἐριξον κ.ἄ. καθώς καί ἐκπρόσωποι κεντρικῶν τραπεζῶν. Ἐπίσης, ὁ Ἐκπρόσωπος τῆς Ε.Ε. στό Κοσσυφοπέδιο Κάρλ Μπίλντ, ὁ Γάλλος ὑπουργός Ἀμύνης Ἀλ. Ρισάρ, ὁ ἐπίτροπος γιά θέματα ἀνταγωνισμοῦ Μ. Μούζ, ὁ γεροισιαστής τῶν ΗΠΑ Μακναμάρα.

Μόνιμα μέλη τῆς Τριμεροῦς εἶναι ἐπίσης ὁ Κίσιγκερ, ὁ Μπούς, ὁ Κάρτερ, ὁ Μπρεζίνσκι κ.ἄ. πού δέν ἦλθαν στήν Ἀθήνα, γιατί ἐδῶ συνεδρίασε τό Εὐρωπαϊκό Τμήμα τῆς Λέσχης.

Ποιά ὑπῆρξε ἡ στάση τῶν Μ.Μ.Ε. ἀπέναντι στόν Τριμερή;

Θλιβερό! Μέ ἐλαχιστότατες ἐξαιρέσεις πέρασαν τή σχετική εἶδηση στά «ψιλά»! Γιά ἐντελῶς ἀσήμαντα θέματα χαλοῦν τόν κόσμο. Φωτογραφίες, δηλώσεις, συνεντεύξεις, ἀποκαλύψεις γιά νά κρατοῦν τό λαό σέ κατάσταση σύγχυσης καί ἀποπροσανατολισμοῦ ἀπό τά πραγματικά του προβλήματα.

(Ἐφ. «Χριστιανική» 28.10.99)

Ἀντιδροῦν οἱ δικηγόροι τῆς Θεσσαλονίκης γιά τή Σένγκεν *

Ἐντονα ἀντιδροῦν οἱ δικηγόροι τῆς Θεσσαλονίκης στήν ἐφαρμογή τῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τοῦ Σένγκεν πού ἐπιβάλλει τήν ἐνημέρωση ἐπί τῶν στοιχείων τῶν πελατῶν τους στήν ἐπιτροπή προσωπικῶν δεδομένων.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης κ. Γιώργος Ἰγνατιάδης τόνισε ὅτι ἡ ἐπικύρωση τῆς Σένγκεν προσκρούει στή συνταγματική τάξη καί τό ὅλο θέμα θά τεθεῖ στήν ὀλομέλεια τῶν προέδρων τῶν δικηγορικῶν συλλόγων τῆς χώρας.

Ἡ ἐφαρμογή τῆς Συνθήκης τοῦ Σένγκεν ἀπέλεσε θέμα συζήτησης ἔκτακτης συνεδρίασης τοῦ συλλόγου, ὁ ὁποῖος θά προβεῖ σέ σχετική ἐνημέρωση. Ὁ εἰσηγητής τοῦ θέματος καί μέλος τοῦ

* Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τούς δικηγόρους τῶν Ἀθηνῶν ἀλλά καί ὅλης τῆς χώρας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν λάβει παρόμοιες μέ τόν Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης ἀπόφασεις.

Δ.Σ.Θ. κ. Χάρης Βεργούλης αναφερόμενος στο πρόβλημα που έχει ανακύψει, τόνισε ότι σύμφωνα με τόν κώδικα δικηγόρων «έχουμε καθήκον έχεμύθειας», έπομένως δέν μπορούν τά άρχεία τών πελατών νά βρίσκονται στή διάθεση του καθενός.

«Υπάρχει ό φόβος τά στοιχεία αυτά, μέσω τών ηλεκτρονικών ύπολογιστών, νά πέσουν σέ επικίνδυνα χέρια γιά τή Δημοκρατία» παρατήρησε ό κ. Ίγνατιάδης και έπισήμανε ότι από τόν άριθμό τών 700 - 800.000 δηλώσεων, πού περιμένει ή άρμόδια ύπηρεσία έχουν κατατεθεί έλάχιστες, παρ' ότι ή προθεσμία ύποβολής τους λήγει στο τέλος του χρόνου («Τό Βήμα» 27.12.99).

Δεκαήμερη ΎΑργία στόν Μητροπολίτη Καναδά κ. Σωτήριο.

Όλη τήν αυστηρότητά του έξήντησε τό Φανάρι στόν Μητροπολίτη Καναδά κ. Σωτήριο ό όποϊός διέπραξε τό «λειτουργικοκανονικόν άτόπημα» νά μνημονεύσει στή Θεία Λειτουργία στόν Ί. Ν. Άγίου Διονυσίου Άρεοπαγίτου Άθηνών στίς 21 Νοεμβρίου τόν Άρχιεπίσκοπο Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Χριστόδουλο και όχι τόν Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο.

Ή άργία του έπεβλήθη παρά τήν συγγνώμη πού έζήτησε δημοσίως όταν εκλήθη σέ άπολογία στό Φανάρι άμέσως μόλις έγινε γνωστό τό γεγονός.

Έκκλησιαστικοί κύκλοι εκτιμούν ότι ή αντιμετώπιση αυτή από τόν Οικουμενικό Πατριάρχη ενός τυποκανονικου λάθους ύποδηλώνει αντίθεση μέ τόν Άρχιεπίσκοπο Άθηνών και ένδεχομένως ύποδηλώνει τή δυσφορία του Πατριάρχου γιά τή διατήρηση άπευθείας σχέσεων και έπαφών τών μητροπολιτών του θρόνου μέ τήν έλληνική πολιτική ήγεσία, μιάς και ό μητροπολίτης Καναδά θρέθηκε στήν Έλλάδα γιά έπαφές μέ τήν ήγεσία της χώρας.

Τό Φανάρι επικροτεί τήν πρόταση του Πάπα γιά παγγρισιανική συνάντηση

Άπό τήν Βιέννη μετεδόθησαν οί ακόλουθες δημοσιογραφικές πληροφορίες:

«Υπέρ της προτάσεως του Πάπα Ίωάννη - Παύλου του Β' γιά τή σύγκληση παγγρισιανικής συνάντησης μέ άφορμή τή συμπλήρωση 2000 χρόνων από τή Γέννηση του Χριστου τάχθηκε -έμέσως πλύν σαφώς- ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαϊός. Προβάλλοντας τήν έλπίδα του ότι μία συνάντηση της χριστιανικής Άνατολής μέ τή χρι-

στιανική Δύση στίς άρχές της νέας χιλιετίας μπορεί νά αποτελέσει ένα ουσιαστικό βήμα γιά τήν άλληλογνωριμία και τήν άλληλοπροσέγγιση τών δύο κόσμων, ό κ. Βαρθολομαϊός από τή Βιέννη, έδωσε τή δική του άπάντηση στήν πρόταση του πάπα Ρώμης.

Ταυτόχρονα, ό Οικουμενικός Πατριάρχης έξέφρασε τήν πεποίθησή του ότι τόν έόμενο χρόνο θά ξεπερασθεί τό άκανθώδες θέμα της «οϋνίας» και θά μπορέσει νά συνεχισθεί ό θεολογικός διάλογος μεταξύ όρθοδόξων και ρωμαιοκαθολικών μέ δύο μείζονος σημασίας ζητήματα: του πρωτείου και του άλαθήτου του Πάπα. Ό Οικουμενικός Πατριάρχης, σέ συνέντευξη πού παραχώρησε στήν αυστριακή τηλεόραση, έπεσήμανε ότι ό διάλογος γιά τούς ανθρώπους της θρησκείας και της Έκκλησίας άποτελεί τό μοναδικό μέσον γιά τήν άλληλογνωριμία, τήν επικοινωνία και τήν επίλυση τών διαφορών τους.

ΟΧΙ της Ίεράς Συνόδου γιά παγγρισιανική συνάντηση.

Μέ ίκανοποίηση δέχθηκε τό πλήρωμα της Έκκλησίας τήν άπόφαση της Ίεράς Συνόδου νά πει ΟΧΙ στήν πρόταση του πάπα νά συναντηθεί μέ τούς προκαθημένους τών Όρθοδόξων Έκκλησιών στο πλαίσιο του έορτασμου του Ίωδηλαίου (2000 χρόνια από τή γέννηση του Χριστου).

Συγκεκριμένα από τήν Ίερά Σύνοδο έξεδόθη Άνακοινωθέν μέ ήμερομηνία 17 Σεπτεμβρίου 1999 τό όποϊον έκοινοποιήθη προς τό Ύπουργείον Έξωτερικών και προς τούς πρέσβεις της Έλλάδος στίς χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένώσεως. Στο Άνακοινωθέν αυτό διαδάζουμε και τά έξης:

«Άποψις της Όρθοδόξου Έκκλησίας της Έλλάδος είναι, ότι αί συναντήσεις αυτές δέον, όπως έχωσιν ουσιαστικόν χαρακτήρα, αί δέ τοπικαί Έκκλησιαί ακολουθώσι κοινήν στρατηγικήν, πρό και μετά τήν πραγματοποίησιν αυτών. Έν όψει της συναντήσεως ταύτης έδει, όπως είχεν προηγηθή διάλογος και είχεν καλλιεργηθή πνεύμα ένότητος και αγάπης. Τότε τά σύγχρονα προβλήματα θά ήδύναντο, ίνα αντιμετωπισθώσιν ύφ' άπάντων τών χριστιανών από κοινου έντός του πνεύματος της πρώτης μετά Χριστόν Χιλιετίας, ότε ήσαν ήνωμένοι αί Έκκλησιαί πάσαι. Είναι λυπηρόν, ότι τουτο δέν κατέστη δυνατόν. Εύρίσκεται, ως εκ τούτου, εκτός του χριστιανικου πνεύματος ή πραγματοποίησις αυτής της συναντήσεως, δι' ήν

ένδιαφέρονται πρωτίστως τά τηλεοπτικά δίκτυα και οί «σπόνσορες», χωρίς νά εἶναι οὐσιαστική διά τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησίαν, ἐκτός τοῦ ὅτι αὐτή παρουσιάζει χαρακτηριστικά κοινωνικόν καί ἀποσκοπεῖ εἰς τήν πραγματοποίησιν φιλοδοξίας τινός τοῦ Βατικανοῦ, ὅπως καρπωθῆ τά ὀφέλη μιᾶς «ἐπιτυχοῦς συναντήσεως». (Περ. «Ἐκκλησία» ἀρ. 10, Ὁκτώβριος 1999, σελ. 578-579).

Ἡ ἐφημερίδα «Τό Βῆμα» τῆς 19.12.99 σελ. Α50, σέ ὀλοσέλιδο δημοσίευσά της σχετικά μέ τή θέση πού παίρνουν οἱ προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν στήν πρόταση τοῦ πάπα γιά παγκριστιανική συνάντηση, παρεποίησε τήν ξεκάθαρη αὐτή θέση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί ἔγραψε τό τελείως ἀντίθετο, ὅτι δηλαδή ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος λέγει νά στή συνάντηση τῶν Ὁρθοδόξων Προκαθημένων μέ τόν πάπα. Ὅποτε λαμβανομένης ὑπ' ὄψει αὐτῆς τῆς παραποιήσεως ἀπό τήν ἐφημερίδα, προβληματίζεται κανεῖς μήπως καί ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν οἱ ἀπαντήσεις ἔχουν παραποιηθεῖ στό συγκεκριμένο δημοσίευμα!

Περίεργα γραμματόσημα.

Ἐξένησαν τόν μέσο νεοέλληνα τά γραμματόσημα πού ἐκυκλοφόρησαν τά Ἑλληνικά Ταχυδρομεῖα (ΕΛ.ΤΑ.) μέ τίτλο «Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον Β -2000 ἀπό Χριστοῦ».

Ἐφιλοτεχνήθησαν ἀπό τόν ζωγράφο κ. Μητράκα πρὸς τόν ὁποῖο καί ἄλλες φορές τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἔχει δείξει τήν προτίμησή του.

Ἐντύπωση ἔκανε τό γεγονός -καί σχολιάσθηκε στόν Τύπο (βλ. «Ἐλευθεροτυπία» 15.12.1999)- ὅτι τό εἰδικό ἑνεαμελές Γνωμοδοτικό Συμβούλιο τῶν ΕΛ.ΤΑ. ἀπέρριψε σέ δύο συνεδριάσεις του σέ διάστημα δεκαπέντε ἡμερῶν τῆς παραστάσεως, στήν πρώτη ὁμοφώνως καί στή δεύτερη μέ πλειοψηφία 7 πρὸς 2.

Στά πρακτικά τῶν μαραθωνίων συνεδριάσεων (τεσσάρων καί πέντε ὥρῶν) πού εἶδαν τό φῶς τῆς δημοσιότητος, διαβάζουμε ἀνάμεσα στά ἄλλα: «οἱ παραστάσεις τῶν γραμματοσήμων δέν ἱκανοποιοῦν τό θρησκευτικό συναίσθημα τοῦ μέσου Ἑλλήνα, ἔχουν στοιχεῖα ἀναγεννησιακῆς τέχνης καί ἀν ὁ κ. Μαντέλης (σ.σ. ὑπουργός Μεταφορῶν) εἶχε τήν ἐλάχιστη θρησκευτική ἀγωγή, θά ἔπρεπε νά τῆς θεωρήσει ἀκατάλληλος» (κ. Χατζηθεοδωρίδης, ἔμπορος γραμματοσήμων). Καί ὁ κ. Παπαδάκης, πρύτανης τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, σημειώνει ὅτι «οἱ παραστάσεις δέν ἔχουν σχέση μέ

τό παρελθόν, τό παρόν καί τό μέλλον τῆς ἑλληνικῆς εἰκονογραφίας». Ὁ καλλιτέχνης εἶναι ἐλεύθερος, λέγει, νά κάνει ὅ,τι θέλει, «εἶμαι ὑποχρεωμένος ἐγώ τήν παραποίηση νά τή δεχθῶ;»

Παρ' ὅλα αὐτά, καθώς διαβάζουμε, γιά πρώτη φορά στά χρονικά τῶν ΕΛ.ΤΑ., παρὰ τίς δύο ἀρνητικές τοποθετήσεις, τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ ὁ ὑπουργός κ. Μαντέλης ἄσκησε veto, προχώρησαν στήν ἐκτύπωση, ἐπειδή κατά τόν κ. ὑπουργό ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματοσήμων ἦταν ἐπιθυμία τοῦ Πατριαρχείου.

Μία ἀπό τίς ἑξ ἐπίμαχες παραστάσεις εἶναι καί αὐτή τοῦ «Διαθρησκειακοῦ Διαλόγου», ὅπου ὁ Πατριάρχης κάθεται σ' ἓνα τραπέζι καί συζητᾶ μέ ἓνα ραβδίνο πού ἔχει στά δεξιά του καί ἓνα μουφτῆ στά ἀριστερά. Ὅπως ἀπεκάλυψε ἡ «Ἐλευθεροτυπία» (5.1.2000), στήν ἀρχική μακέτα ὁ ραβδίνος ἦταν ἀριστερά καί ὁ μουφτῆς δεξιά, μετά ὁμως ὁ ραβδίνος τοποθετήθηκε στά δεξιά τοῦ πατριάρχου, ἐπειδή αὐτό ζήτησε ὁ φιλοτελικός σύμβουλος τῶν ΕΛ.ΤΑ. καί πρόεδρος τοῦ Κεντρικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Συμβουλίου κ. Μουσῆς Κωνσταντίνης.

Ὁ Ἀμερικῆς Δημήτριος στό Λευκό Οἶκο μαζί μέ ἄλλους ἑκατό θρησκευτικούς ἡγέτες.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος ἔγινε δεκτός ἀπό τόν πρόεδρο τῶν ΗΠΑ Μπίλ Κλίντον καί τήν σύζυγό του Χίλαρι στό ἐτήσιο πρόγευμα συμπροσευχῆς στό Λευκό Οἶκο στίς 28 Σεπτεμβρίου. Στό πρόγευμα παρεκάθισαν ἐπίσης, ἄλλοι περίπου 100 θρησκευτικοί ἡγέτες τοῦ ἀμερικανικοῦ χώρου. Ὁ Σεβασμιώτατος, διαβάζουμε, κάθισε δίπλα στόν Πρόεδρο Κλίντον, καί χρησιμοποίησε τήν εὐκαιρία νά θέσει ὑπ' ὄψιν του ὀρισμένα θέματα εἰδικοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Ἑλληνορθόδοξης Κοινότητος. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς ἐξέφρασε, ἐπίσης, τῆς εὐχαριστίες του πρὸς τόν Μπίλ Κλίντον καί τήν Χίλαρι γιά τήν σημετοχή της στίς τελετές ἐνθρονίσεώς του στή Νέα Ὑόρκη.

(«Καθημερινή», 3.10.1999).

Βῆμα πρὸς ἔνωση παλικῶν-προτεσταντῶν;

«Μετά ἀπό ἔριδες 450 ἐτῶν οἱ Ρωμαιοκαθολικοί καί οἱ Λουθηρανοί τήν Κυριακήν 31ην Ὁκτωβρίου 1999 ὑπέγραψαν ἐπισήμως στήν πόλι Augsburg τῆς Γερμανίας «κοινή διακήρυξη γιά τήν περί δικαιοσύνης διδασκαλία». Ἡ ὑπογραφή ἔγινε κατά τή διάρκεια Οἰκουμενικῆς Λειτουργίας, πού

τελέσθηκε στὸν λουθηρανικὸ νὰὸ τῆς ᾿Αγίας ᾿Αννης. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν προώθηση τῆς χριστιανικῆς ᾿Ενότητος καρδινάλιος Edward Idris Cassidy, ὁ Πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Λουθηρανικοῦ Συνδέσμου γερμανὸς ἐπίσκοπος Christian Krause, ὁ γερμανὸς Γραμματέας τοῦ Συνδέσμου αὐτοῦ Ishmael Noko, ὁ Γραμματεὺς τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Παπικοῦ Συμβουλίου ρωμαιοκαθολικὸς ἐπίσκοπος Walter Kasper καὶ οἱ ᾿Αντιπρόεδροι τοῦ Παγκοσμίου Λουθηρανικοῦ Συνδέσμου ὑπέγραψαν τὴν διακήρυξιν σὲ πανηγυρικὴ ἀτμόσφαιρα, πού ἐπισημάνθηκε μὲ κωδωνοκρουσίαι, ὕμνους, καὶ σχετικὲς ὁμιλίαι καὶ ἐναγκαλισμούς. Ὁ Πάπας χαρακτηρίσε τὸ γεγονός ὡς «ὀρόσημο στὸν ὄχι εὐκόλο δρόμο τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς πλήρους ἐνότητος μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν». (Περ. «᾿Εκκλησία» ἀρ. 11, Νοέμβριος 1999, σελ. 684).

Στὸ δρόμο πού χάραξε ἡ ᾿Ασσίζη.

Μέ τὴν ἀνάγνωση κοινῆς Διακηρύξεως κατὰ τὴν διάρκεια σχετικῆς τελετῆς ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ ᾿Αγίου Πέτρου στὴν Ρώμη περατώθηκε πενθήμερη συνάντηση 220 ἐκπροσώπων 20 θρησκευτικῶν κοινοτήτων, πού ἐγένεε στὸ Βατικανό (24-29 Ὀκτωβρίου 1999). Στὴν κοινὴ Διακήρυξίν τους οἱ συμμετασχόντες στή συνάντηση ἐξέφρασαν τὸν ἀμοιβαῖο σεβασμὸ καὶ τὴν ἀμοιβαία κατανόηση καὶ ἀνοχὴ καὶ ζήτησαν ἀπὸ τοὺς θρησκευτικούς ἡγέτες τους νὰ συνεργασθοῦν στοὺς τομεῖς τῆς στηρίξεως τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς πνευματικότητος καὶ ἰδίως νὰ φροντίσουν ὥστε στὴν ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν νὰ μὴ διδάσκεται ὁ θρησκευτικὸς φανατισμὸς καὶ ἡ καταπολέμηση τῆς ἐκάστοτε διαφοροτικῆς θρησκευτικῆς παραδόσεως. (Περ. «᾿Εκκλησία» ἀρ. 11, Νοέμβριος 1999, σελ. 684).

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἀπέστειλε μῆνυμα, στὸ ὁποῖο ἐπαναλαμβάνει τὴν παλαιότερη παραινέση πρὸς τοὺς ὀρθόδοξους πιστοὺς, κατὰ τὴν τρίτη Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη, τὸ 1986, «νὰ συμβάλουν, μέ τὴ διαθρησκευτικὴ συνεργασία, στὴ μείωση τοῦ φανατισμοῦ καὶ στὴν καλύτερη συνεργασία μεταξὺ τῶν λαῶν...» (ἐφ. «᾿Ελ. Τύπος» 27.10.99, σελ. 12)

Παγκόσμιο Συνέδριο Θρησκείας καὶ Εἰρήνης.

Ἀπὸ 22-29 Νοεμβρίου 1999 πραγματοποιήθηκε στὸ ᾿Αμμάν τῆς ᾿Ιορδανίας τὸ Παγκόσμιο Συνέ-

δριο Θρησκείας καὶ Εἰρήνης (World Conference of Religion and Peace -WCRP), καθὼς καὶ τὸ Προσυνέδριο τῆς Συνέλευσης Γυναικῶν τοῦ Συνεδρίου. Συνολικὰ πάνω ἀπὸ 1.000 ἄτομα, ἀντιπρόσωποι τῶν μεγαλύτερων Θρησκειῶν τοῦ κόσμου, Χριστιανοί, Ἑβραῖοι, Μουσουλμάνοι, Βουδιστές, Μπαχάι κ.λπ. συμμετείχαν στὸ Συνέδριο, τὸ ὁποῖο εἶχε ὡς κύριο θέμα: «Δραστηριοποίηση γιὰ μιὰ κοινὴ ζωή».

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ᾿Ορθόδοξης Ἐκκλησίας συμμετείχαν στὸ Συνέδριο ὁ Μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνός, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. ᾿Αναστάσιος, ὁ καθηγητὴς κ. Γεώργιος Φίλιας κ.ἄ. (Περ. «Πληροφόρηση» Δεκέμβριος 1999, σελ. 13).

Στὸ Συνέδριο συναντήθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ θρησκευτικοὶ ἡγέτες τῆς πρώην Γιουγκοσλαβίας, τῆς Ἀλβανίας καὶ τοῦ Κοσσυφοπεδίου.

Αἰδῶς ᾿Αργεῖοι!

“Τὸ God and Religion εἶναι ἡ πιὸ δυνατὴ καὶ καθαρὴ φωνὴ τῆς ᾿Ορθοδοξίας σήμερα. Κόπος, μόχθος καὶ ἀγώνας χρειάζεται στοὺς καιροὺς πού ζοῦμε.

Ἐσεῖς ἀγωνίζεσθε, γιὰ τοῦτο εὐλογῶ, προσεύχομαι καὶ συγχαίρω.

Ἐρρωσο ἐν πᾶσι

Εὐχέτης σας

Ὁ Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἀστυπάλαιας Νεκτάριος»

«Τὸ περιοδικὸ (σ.σ. «God and Religion») ἀποτελεῖ πράγματι δόξα καὶ τιμὴ γιὰ τὸν ᾿Ορθόδοξο κόσμο.

Slobodan Mileusnic

Διευθυντὴς Μουσείου Πατριαρχείου Σεργίας»

Οἱ ἀνωτέρω ἐπιστολὲς ἀπευθύνθηκαν καὶ φιλοξενήθηκαν στὸ περιοδικὸ «God and Religion» τ. 7, σελ. 174)!

Σχόλιο: Εἴπαμε ὅτι ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἐποχὴ μεγάλης συγχύσεως, ἀλλὰ σὲ τέτοιο βαθμὸ καὶ ἀπὸ ὑπεύθυνους ἐκκλησιαστικούς ἀνθρώπους! Κρίμα!

Τὸ τεῦχος 7 τοῦ Περιοδικοῦ «God and Religion» («Θεὸς καὶ Θρησκεία»), ἀφιερωμένο στὸν σατανισμό, τὸν προβάλλει ἀπροκάλυπτα. (Στὸ θέμα ὅμως αὐτὸ θὰ ἐπανεέλθουμε).

Καὶ μόνον ἡ δλάσφημη φωτογραφία τῆς «νύμφης τοῦ Σατανᾶ», τραγουδίστριας τοῦ ρόκ Diamanda Callas στὸ ἐν λόγῳ περιοδικό, ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἀποδείξει ὅτι δὲν ὑπερβάλλουμε στὴν κρίση μας οὔτε γιὰ τὸ περιοδικό, οὔτε γι’ αὐτοὺς πού τὸ ἐγκωμιάζουν διθυραμβικά.

Ἡ ἐν λόγῳ βλάσφημη τραγουδίστρια παρουσιάζεται σέ ὀλοσέλιδη φωτογραφία γυμνή ἐπί σταυροῦ μέσα στίς φλόγες (τῆς κολάσεως προφανῶς). Καί στή λεζάντα ἀναγράφεται: «ἡ Diamanda Callas δέν διστάζει, προκειμένου νά προκαλέσει τό θρησκευτικό κατεστημένο, νά ἀνέβει ἡ ἴδια πάνω στόν σταυρό. Δέν διστάζει νά παίξει σημειολογικά μέ τό πιό ἱερό σύμβολο τοῦ Χριστιανισμοῦ». (!)

Αἰδῶς Ἀργεῖοι!

God and Religion II.

Τό πῶς ἀντιλαμβάνεται τό περιοδικό «God and Religion» τήν προβολή τῆς Ὁρθοδοξίας γιά τήν ὁποία κόπτεται καί γιά τήν ὁποία (ὑποτιθέμενη προβολή) ἔχει καταφέρει νά πάρει εὐφημες μνείες ἀπό ὄσους ἐκκλησιαστικούς οὐσιαστικῶς ἐπαγίδευσε μέχρι σήμερα, τό βλέπουμε σέ ἐπιστολή πού ἀπευθύνει ὁ διευθυντής του Ἀλέξανδρος Στεφανόπουλος πρὸς τοὺς διευθυντές ἰδιωτικῶν σχολείων μέ ἡμερομηνία Σεπτέμβριος 1999.

Μέ τήν ἐπιστολή του προτείνει νά πᾶνε συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ στά σχολεῖα γιά νά ἐνημερώσουν τά παιδιά γιά τίς αἰρέσεις καί τόν σατανισμό!

Γράφει λοιπόν ἐκεῖ ὁ κ. Στεφανόπουλος: «Ἡ νέα θέση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας θά εἶναι ἡ προσαρμογή της στό σύνολο τῶν σχέσεων πού ἔχουν δημιουργηθεῖ μέ ἄλλες χριστιανικές ἐκκλησίες. Θεωροῦμε ὅτι ἔχει ἔρθει ἡ ὥρα πού ἡ Ὁρθοδοξία θά πάρει τή θέση πού τῆς ἀξίζει» (!!!)

Ἡ θέση λοιπόν πού τῆς ἀξίζει εἶναι «ἡ προσαρμογή της στό σύνολο τῶν σχέσεων πού ἔχουν δημιουργηθεῖ μέ ἄλλες χριστιανικές ἐκκλησίες» (!!!)

Ἡ ἴδια ἀκριδῶς «μεγαλοφυῆς σύλληψη» προβολῆς τῆς Ὁρθοδοξίας (!!!) ἐπαναλαμβάνεται καί σέ ἐπιστολή πού ἔστειλε ὁ κ. Ἀλ. Στεφανόπουλος στοὺς Μητροπολίτες τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ζητώντας τους συνεργασίες γιά τό τεῦχος πού προτίθεται νά ἀφιερῶσει στό «Millenium».

Κατά τοῦ «φονταμενταλισμοῦ»!

Σέ συνέντευξή του στά «Διεθνή Οἰκουμενικά Νέα» τῆς ὁποίας ἀπόσπασμα παραθέτει καί τό «God and Religion» (τ. 7, σελ. 153), ὁ Μητρ. Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνός, πρωτεργάτης τοῦ συγκρητιστικοῦ οἰκουμενισμοῦ, λέγει ἀνάμεσα στά ἄλλα ὅτι «οἱ φονταμενταλιστές τῆς Ὁρθόδοξης πίστεως κἀνουν τό λάθος νά ταυτίζουν τήν Ἀποστολική πίστη καί τήν ἔκφρασή της ἀποκλειστικά καί μόνο μέ τή δική τους παράδοση». Καί αὐτό εἶναι μέγα κακό!

Ἄς μᾶς πεῖ ὁμως πού θεμελιώνει τήν ἄποψή του, διότι, αὐτό πού ὁ ἴδιος ὀνομάζει «φονταμενταλισμό τῆς ὀρθόδοξης πίστεως» -καί θεωρεῖ ὡς μέγα κακό- εἶναι σύμπασα ἡ πατερική μας παράδοση. Ἐνῶ ἡ δική του τοποθέτηση εἶναι καινοφανῆς καί αἰρετική!

Παρόμοια περί «φονταμενταλισμοῦ» ἀναμασᾷ καί ὁ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ «God and Religion» Ἰωάννης Τερζόπουλος σέ συνέντευξή του στό ἔνθετο τῆς ἐφημ. «Ἐπενδυτής» (23 Ὀκτ. '99) Symbol, ὅπου ἀνακοινώνει τήν πώληση τοῦ 50% τῶν «Εἰδικῶν Ἐκδόσεων» Ἰωάννη Τερζόπουλου καί τοῦ Ράδιο Κλίμ Fm στό «Δημοσιογραφικό Ὁργανισμό Λαμπράκη».

Ἐκεῖ, ἐπιτιθέμενος στόν ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο (εἶναι ἡ μόνιμη γραμμὴ τῶν ἐκδόσεων Ἰωάννη Τερζόπουλου αὐτή), λέγει ἀπαντώντας στήν ἐρώτηση τοῦ δημοσιογράφου: «Ὁ Χριστόδουλος μέ τή δημόσια εἰκόνα του, πιστεύετε ὅτι δοθηθᾶ τόν κόσμο νά ἔρθει κοντά στήν οὐσία τῆς ὀρθοδοξίας;»

Τερζόπουλος: «Ὁχι, σίγουρα ὄχι. Ἀπό τή μιά ἔκανε καλό, γιατί ἔφερε στό προσκήνιο τοῦ ἐνδιαφέροντος τήν Ἐκκλησία, ἀλλά ἀπό τήν ἄλλη κάνει κακό, γιατί δημιουργεῖ φανατισμό, φονταμενταλισμό». (!)

Διαφημίσεις ὀρθοδόξων σέ ἀποκρυφιστικά περιοδικά.

Ἐνα σύμπτωμα ἐπικινδύνου νεοποχίτικης συγχύσεως παρατηρεῖται τόν τελευταῖο καιρό.

Ὁρθόδοξοι ἐκδοτικοὶ οἴκοι διαφημίζονται σέ ἀποκρυφιστικά περιοδικά πού δημιουργοῦν ἐπικίνδυνες συγχύσεις. Ἐτσι εἶδαμε στό ἀποκρυφιστικό περιοδικό «Ἄβατον» τῆς Θεσσαλονίκης (μετονομασία τοῦ «Ἀνιχνεύσεις»), τεῦχος Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1999, σελ. 9, διαφήμιση τοῦ γνωστοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου «Ἀκρίτας» πού καταλαμβάνει μισή σελίδα!

Τῶν ἐκδοτικῶν οἴκων προηγήθηκαν κάποιοι «φωτισμένοι» καί «προοδευτικοί» θεολόγοι, πανεπιστημιακοὶ κυρίως, ἀλλά καί κληρικοί, ὅπως ὁ π. Φιλόθεος Φάρος, οἱ ὁποῖοι φιλοξενήθηκαν στό ἐν λόγῳ περιοδικό ἀλλά καί σέ ἄλλα. Ἐάν μᾶς ποῦν ὅτι δέν ἔχουν ὡς κίνητρο τό κέρδος ἀλλά τήν προβολή τῆς Ὁρθόδοξης, θά ἀντεῖπουμε ὅτι δημιουργοῦν μιά ἐπικίνδυνη σύγχυση, τῆς ὁποίας θύματα πέφτουν ἄνθρωποι πού δέν εἶναι θεμελιωμένοι στήν Ὁρθόδοξο πίστη. Δημιουργεῖται σ' αὐτούς ἡ ἐντύπωση -τήν ὁποία τεχνηέντως προβάλλει ἡ

«Νέα Έποχή»- ότι όλες οι θρησκείες είναι δρόμοι που οδηγούν στο ίδιο τέρμα. «Όλες στο βάθος είναι τό ίδιο.

“Όπως έλεγε από τήν πείρα του ό μακαριστός π. Άντώνιος Άλεβιζόπουλος, άκόμη και μιά κάρτα πού θά στείλει κανείς ως άπάντηση σέ άνάλογη εϋχετήρια πού θά τοϋ στείλουν αίρετικοί, θά χρησιμοποιηθεΐ από αυτούς ως νομιμοποιητικό στοιχείο και ως άπόδειξη τής «Όρθοδοξίας» τους!

Έδραϊος Διευθυντής τοϋ «Μουσείου τής Εϋρώπης».

Τό περιδόητο, πριν άκόμη δημιουργηθεΐ Μουσείο (για τό όποιο δημοσιεύεται σχετικό άρθρο τοϋ π. Γ. Μεταλληνού στή σελ. 7 τής **Παρακαταθήκης**) θά έχει έπιστημονικό διευθυντή τόν Ίσραηλινό καθηγητή από τό Τέλ Άβίθ κ. Έλί Μπαρναδί! («Καθημερινή» 21.11.1999 σελ. 16).

Πώς θά αισθάνονται άραγε οί Εϋρωπαίοι συνάδελφοι τοϋ κ. Μπαρναδί; Κανείς Εϋρωπαϊος δέν έκρίθη άξιος για τή θέση αυτή και έπελέγη ό Έδραϊος;

Ποιοί διδάσκουν στίς Σχολές Γονέων;

Μέ έκπληξη είδαμε στο πρόγραμμα 1999-2000 τών «Σχολών Γονέων» τής Ίερᾶς Άρχιεπισκοπής Άθηνών τήν παρουσία μεταξύ τών όμιλητῶν και τής κας Ίωάννας Μαρη, Συμβούλου Έπικρατείας και Προέδρου τής «Έλληνικῆς Έταιρείας Προγεννητικῆς Άγωγῆς».

Ή έκπληξη μας όφείλεται στο γεγονός ότι ή όργάνωση τής κας Ίωάννας Μαρη έχει έπίσημα χαρακτηρισεΐ τό 1995 από τήν «Ζ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Έντεταλμένων Ίερῶν Μητροπόλεων και Όρθοδόξων Έκκλησιῶν έπί θεμάτων αίρέσεων» ως «άσυμβίβαστη μέ τήν Όρθόδοξη πίστη» μαζί και μέ άλλες 420 παρόμοιες όργανώσεις.

Τί γίνεται λοιπόν; «Δέν γνωρίζει ή δεξιά τί ποιεί ή άριστερά»; Ή μήπως κάποιοι «προοδευτικοί» θεωροϋν «φανατισμό και μισαλλοδοξία» τήν άπόφαση τής Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως;

Άνορθόδοξη «Όρθοδοξία»

Ή έφημερίδα άλλαξε ιδιοκτήτη και γραμμή.

Σέ έκδοση και έφημερίδος μέ τόν τίτλο «Όρθο-

δοξία» προχώρησε ό κ. Άρης Τερζόπουλος μετά τό περιοδικό «Θεός και Θρησκεία» (Cod and Religion).

Δυστυχώς και ή έφημερίδα, άπ' ότι φάνηκε ήδη στά τρία πρώτα της φύλλα, κινείται άκριβώς στήν νεοεποχίτικη γραμμή τοϋ περιοδικοϋ.

Αυτό ήταν έξ άλλου άναμενόμενο, άφοϋ τό δημοσιογραφικό έπιτελείο και τών δύο έντύπων είναι τό ίδιο.

Τήν γνωστή έφημερίδα πού είχε διευθυντή τόν κ. Διονύση Μακρη, άγόρασε ό κ. Τερζόπουλος.

Φοβούμεθα, ότι ό τίτλος ό όποιος παραμένει ό ίδιος, θά συντελέσει ώστε να παγιδευθοϋν πολλοί άναγνώστες τής παλιᾶς «Όρθοδοξίας», οί όποιοι δέν ξερουν ότι άλλαξαν όλα τά παλιά (και ή γραμμή τής έφημερίδος) και τό μόνο πού έμεινε ίδιο είναι ό τίτλος.